

Pacte Nacional per la Llengua

Pacte Nacional per la Llengua

**Generalitat
de Catalunya**

Edició preliminar. Trobareu l'edició definitiva a: pacteperlallengua.gencat.cat

© Generalitat de Catalunya. Departament de Política Lingüística, 2025

Aquesta obra està sotmesa a una llicència Creative Commons d'ús obert, amb reconeixement d'autoria.

Resum de la llicència: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Llicència completa: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

Sumari

Introducció: de la preocupació pel català al Pacte Nacional per la Llengua	7
El disseny del Pacte Nacional per la Llengua	9
Un pacte adreçat al conjunt de la societat.....	9
Un pacte concebut per a Catalunya i obert a tota la comunitat lingüística	9
Un pacte col·lectiu fins al 2030 i més enllà	9
Un pacte per la sostenibilitat del català en un entorn multilingüe.....	10
El desenvolupament del Pacte	12
La situació de la llengua catalana a Catalunya.....	15
Una situació diversa	15
Una situació complexa i delicada.....	16
a) L'estatus polític i legal de la llengua	17
b) Els reptes derivats de factors econòmics i sociodemogràfics	18
c) Les revolucions tecnològiques i els canvis en l'audiovisual i el món digital.....	23
d) Els canvis culturals i ideològics	25
e) Les limitacions de les polítiques aplicades.....	27
f) En síntesi, una situació diversa, complexa i delicada, però reversible	31
ACORDS DEL PACTE NACIONAL PER LA LLENGUA	32
Els grans objectius o horitzons del Pacte Nacional per la Llengua	32
Els àmbits d'aplicació sectorials del Pacte Nacional per la Llengua	35
Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	36
Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants	39
Horitzó 3. Una llengua plenament oficial <i>de iure</i> i <i>de facto</i> a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	40
1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen	40
2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen.....	41
3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal.....	42
4. Institucions i administracions: Administració general de l'Estat i empreses i serveis que en depenen.....	44
5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors	44
6. Mercat, consum i serveis.....	45
7. Salut i assistència sociosanitària.....	45
8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència	46

Horitzó 4. Un model educatiu, de protecció de la infància i l'adolescència, i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús, i esdevinguin una eina potent de cohesió social.....	46
9. Model educatiu	46
10. Protecció de la infància i l'adolescència.....	48
11. Universitats i recerca.....	48
Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i ús de la llengua entre les persones adultes	49
12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes.....	49
13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua	50
Horitzó 6. Un món del treball que incorpora plenament l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua.....	51
14. Teixit productiu i món del treball	51
Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics.....	52
15. Comunicació	52
16. Cultura	53
Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	54
17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior	54
18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua.....	55
19. Tecnologies lingüístiques	55
Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua	56
20. Infància, adolescència i joventut, col·lectius i grups socials específics, món associatiu i esports.....	56
21. Compromís i participació social.....	57

PLA GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. MESURES PER A L'ANY 202558

Mesures per a l'any 2025 per als nou horitzons del Pacte Nacional per la Llengua59

Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	59
Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants	59
Horitzó 3. Una llengua plenament oficial <i>de iure</i> i <i>de facto</i> a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	61
1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen	61
2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen	64

3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal	66
4. Institucions i administracions: Administració general de l'Estat i empreses i serveis que en depenen.....	70
5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors.....	72
6. Mercat, consum i serveis	73
7. Salut i assistència sociosanitària	75
8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència	79
Horitzó 4. Un model educatiu, de protecció de la infància i adolescència i una universitat que garanteixin a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús i esdevinguin una eina potent de cohesió social.....	81
9. Model educatiu	81
10. Protecció de la infància i l'adolescència.....	84
11. Universitats i recerca.....	86
Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i ús de la llengua entre les persones adultes	88
12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes.....	88
13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua	93
Horitzó 6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua	94
14. Teixit productiu i món del treball	94
Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics.....	97
15. Comunicació.....	97
16. Cultura	100
Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	104
17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior	104
18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua.....	106
19. Tecnologies lingüístiques	108
Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua	110
20. Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esports, i col·lectius i grups socials	110
21. Compromís i participació social.....	112
Pressupost 2025	115
Pressupost per horitzons	115
Pressupost per àmbits.....	115
Pressupost per mesures	117
Referències.....	132

Introducció: de la preocupació pel català al Pacte Nacional per la Llengua

Des de l'inici de la dècada que comença l'any 2020, la situació del català ha tornat a ser un motiu de preocupació social. Després d'un període prolongat en què s'havia posat èmfasi en els avenços assolits, els dubtes amb relació a la situació i el futur de la llengua han anat creixent en diversos sectors. Recollint aquesta preocupació, l'acord d'investidura del Govern de la Generalitat subscrit al maig de 2021 va explicitar el compromís d'«[i]mpulsar un gran Pacte Nacional per la Llengua per tal de protegir, incentivar i incrementar l'ús de la llengua catalana en tots els sectors [...]». Per bastir-lo, el nou Govern va assumir que calia explicar la realitat de la llengua de manera transparent i rigorosa, amb les seves llums i ombres, amb l'objectiu que el conjunt de la societat pogués prendre consciència dels reptes als quals s'enfronta la llengua catalana, de les possibilitats de contrarestar-los i de la necessitat d'actuar per superar-los.

La preocupació pel futur del català pot resultar sorprenent, tenint en compte que Catalunya és un referent pel que fa a polítiques lingüístiques. De fet, una part majoritària de la societat i les institucions han fet una aposta pel català en moltes àrees. El català és llengua oficial i llengua pròpia, i la Llei de normalització lingüística a Catalunya de 1983 en va establir l'ús a les administracions, a l'ensenyament obligatori, als mitjans de comunicació públics i a la toponímia. La Llei de política lingüística de 1998 va impulsar-ne l'ús a l'ensenyament, als mitjans de comunicació, a les indústries culturals i a l'activitat socioeconòmica. L'Estatut d'autonomia de 2006 i les lleis d'educació, d'universitats, d'acollida de persones immigrades i retornades a Catalunya, i el Codi de consum de Catalunya, entre d'altres, han contribuït a normalitzar la llengua. L'Administració catalana sempre ha comptat amb una unitat dedicada a la política lingüística i té present la llengua en les seves polítiques. Existeixen institucions que s'encarreguen de la normativització de la llengua (l'Institut d'Estudis Catalans) i l'actualització terminològica (el TERMCAT), de l'ensenyament a les persones adultes (el Consorci per a la Normalització Lingüística, CPNL) i de la producció de continguts audiovisuals (destacadament, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals - 3Cat). El teixit associatiu i cívic que treballa per la llengua és viu i gaudeix d'un ampli suport social. De fet, els èxits aconseguits en la recuperació del català es deuen en gran mesura precisament al compromís amb la llengua de moltíssimes organitzacions i entitats, així com d'infinat de particulars. Èxits com l'extensió de la immersió, la recuperació del català al món editorial i cultural i als mitjans de comunicació, la presència del català a les tecnologies

i a les xarxes socials o la incorporació a l'ús del català de centenars de milers de persones nouvingudes, per esmentar-ne només alguns, haurien estat impossibles sense l'empenta de les associacions culturals i lingüístiques, del moviment veïnal, de les associacions de famílies d'escolars, de les federacions esportives, dels sindicats i les organitzacions empresarials, de les entitats de lleure o d'acollida; en definitiva, de les entitats i particulars que, des dels àmbits més diversos, han generat una capil·laritat que ha estat decisiva per a la normalització de la llengua. Tot plegat fa que la situació del català sigui capdavantera entre les llengües minoritzades.

Tanmateix, tot i les fites aconseguides, la inquietud per l'evolució del català és àmplia i justificada. Una mirada retrospectiva permet emmarcar aquesta inquietud. En el moment de la mort del dictador Francisco Franco, la societat catalana va saber bastir un consens social entorn de tres grans objectius bàsics relatius al català: en primer lloc, que tota la població assolís el domini de la llengua; en segon lloc, que el català es pogués emprar i s'emprés efectivament en tots els àmbits socials, i en tercer lloc, que la llengua fos un punt de trobada entre tota la població, independentment del seu origen. Quasi mig segle després, però, aquests objectius no s'han assolit totalment. D'entrada, continua havent-hi amplis sectors socials que no dominen la llengua catalana, especialment entre la població arribada durant les últimes dècades. D'altra banda, el català continua sense ser present en tots els àmbits: n'hi ha alguns en què no ha aconseguit sortir de la marginalitat, uns altres en què havia avançat però fa cert temps que reula, hi ha àmbits en què no ha parat mai de perdre posicions i d'altres en què encara s'ha de posicionar. De fet, continua havent-hi sectors socials significatius que viuen al marge del català tant des d'un punt de vista pràctic com simbòlic i emocional, com si fos una llengua amb la qual no tinguessin cap relació.

La presa de consciència política, cívica i social d'aquesta realitat va fer que, en el debat de política general de la tardor de 2021, el Parlament aprovés, durant la sessió del 30 de setembre i per un 85 % de la cambra, la Resolució 102/XIV, sobre l'orientació política general del Govern (255-00002/13), en la qual, entre altres mesures de foment de l'ús del català, s'instava el Govern a:

«Promoure un pacte nacional que proporcioni el màxim suport social i institucional al desenvolupament de les polítiques necessàries pel que fa a l'ús i el coneixement de la llengua catalana i que faci del català un instrument de coneixement i cohesió social».¹

¹ <<https://www.parlament.cat/document/bopc/219656832.pdf>> (Darrera consulta: 1/9/2023).

El disseny del Pacte Nacional per la Llengua

El Departament de Cultura, mitjançant l'aleshores Secretaria de Política Lingüística (SPL), va assumir el disseny d'un Pacte Nacional per la Llengua. Alguns dels elements d'aquest disseny inicial van ser els que anomenem a continuació.

Un pacte adreçat al conjunt de la societat

El Pacte Nacional per la Llengua no és un acord del Govern o un pacte entre partits, sinó que vol ser un gran acord marc entre el màxim nombre d'actors socials, polítics, econòmics i culturals del país, és a dir, entre moltes parts amb posicions i interessos diversos, que permeti establir un marc de referència comú que doti de continuïtat les polítiques a mitjà termini. En la mesura que és un acord que apel·la a tot el conjunt de la societat i tota mena d'actors, no sols polítics, sinó també econòmics, socials, culturals, associatius, etc., el Pacte reclama la implicació de tots els actors socials, a fi que l'assumeixin i concretin en aquest marc els seus propis plans i objectius sectorials.

Un pacte concebut per a Catalunya i obert a tota la comunitat lingüística

El Pacte Nacional per la Llengua va ser un encàrrec del Parlament de Catalunya al Govern de la Generalitat, i és per això que s'adreça en primer lloc a la societat catalana. Tanmateix, el Pacte és obert a la resta de societats de llengua catalana, les quals poden compartir i enriquir l'anàlisi, sumar-se als acords, assumir-ne les línies d'actuació i adoptar-ne tot allò que considerin escaient a les seves circumstàncies segons el seu propi criteri. Igualment, constitueix una invitació a enfortir la col·laboració amb la resta d'actors de la comunitat lingüística.

Un pacte col·lectiu fins al 2030 i més enllà

Les transformacions sociolingüístiques demanen temps i normalment superen els cicles electorals, però la necessitat de concreció aconsella posar horitzons temporals als acords. És per això que el Pacte Nacional per la Llengua adopta com a horitzó temporal l'any 2030, una data que no sols permet constatar l'efectivitat de les mesures preses, sinó que associa els esforços per la sostenibilitat del català als esforços per la sostenibilitat global del planeta en

molts altres àmbits. Òbviament, aquest horitzó implica que l'acord s'ha de realitzar en termes amplis i que hauran de ser els successius governs els qui materialitzin els acords del Pacte en els seus plans d'actuació anual o pluriennal. El Pacte vol ser el marc en què es duguin a terme aquestes polítiques, i s'anirà concretant en successius plans generals de política lingüística.

La connexió del Pacte Nacional per la Llengua amb l'Agenda 2030 implica també una voluntat de fer confluïr els esforços per normalitzar el català amb una perspectiva que cerca el benestar de tota la humanitat. Per bé que sorgeixi d'uns neguits arrelats en la realitat immediata, el Pacte no respon només a coordenades locals i es pot entendre com l'aportació catalana al problema global de la sostenibilitat lingüística. El món contemporani viu una situació paradoxal en què s'entrellacen dues tendències aparentment contradictòries: d'una banda, s'està reduint de manera accelerada la *diversitat lingüística mundial o objectiva*, és a dir, el nombre de llengües que es parlen al món; d'altra banda, a molts indrets del món —com Catalunya— creix a gran velocitat la *diversitat lingüística local o subjectiva*, és a dir, la que experimenten les persones en la seva vida quotidiana com a resultat de l'acceleració dels moviments de poblacions i dels canvis tecnològics. Tots dos processos, generats per fenòmens molt complexos, estan interrelacionats, perquè sovint el creixement sobtat i mal gestionat de la diversitat lingüística local està profundament interconnectat amb l'afebliment de la diversitat lingüística mundial. En aquest sentit, l'intent del Pacte de donar una solució justa, holística i en molts sentits ecolingüística al repte de la sostenibilitat de les llengües minoritzades s'enllaça amb una tradició de recerca i d'actuació sociolingüística original i proactiva que ha generat contribucions il·lustres com la Declaració Universal dels Drets Lingüístics de Barcelona de 1996, i s'emmarca en la línia d'apreciació del multilingüisme que inspira tant la Unió Europea com el Consell d'Europa.

Un pacte per la sostenibilitat del català en un entorn multilingüe

El català, llengua pròpia de Catalunya i eix vertebrador multisecular de la seva identificació nacional, és la principal aportació que ha fet el nostre país a la diversitat lingüística de la humanitat i és el vèrtex sobre el qual s'articula aquest Pacte. Però la protecció del català s'ha d'articular partint del fet que Catalunya és una realitat idiomàticament diversa, com ho és, de fet, la humanitat. Catalunya és lingüísticament diversa des del punt de vista de l'ordenament legal, que reconeix dues llengües pròpies, el català i l'occità, cadascuna en el seu territori; estableix tres llengües oficials, el català, el castellà i l'occità,

i en reconeix una quarta, la llengua de signes catalana. Catalunya també és idiomàticament diversa des del punt de vista de la composició demolingüística de la població, perquè les successives immigracions dels darrers cent anys han anat configurant una societat heterogènia amb centenars de llengües familiars diferents.² I Catalunya és també diversa des d'una perspectiva individual, perquè la gent que hi viu tendeix a ser cada vegada més plurilingüe o poliglota, ja sigui per herència familiar, per educació, per necessitats o per elecció personal. De fet, a hores d'ara, la majoria de la població catalana ja és capaç d'expressar-se en dues llengües, i un nombre creixent de persones és capaç de fer-ho en tres o més llengües.

Aquest marc de multilingüisme fa que el Pacte hagi d'incloure també algunes consideracions sobre les altres llengües que s'usen al país, per bé que, d'acord amb el mandat parlamentari, centri la seva atenció en la situació i els reptes que afecten la llengua catalana. Cal no oblidar que, si bé és cert que el multilingüisme és una realitat amb molts aspectes positius, és igualment cert que el multilingüisme social és més complex de gestionar que el monolingüisme i que és intrínsecament inestable, per la qual cosa té tendència a simplificar-se en favor d'unes poques llengües, molt especialment de les que tenen un estat al darrere. Aquesta inestabilitat i aquest perill específic per a les llengües que no disposen d'un estat propi fan fonamental establir un marc comú per a les polítiques lingüístiques que garanteixi que les dinàmiques socials, polítiques, econòmiques, etc., no continuïn agreujant la minorització del català fins a dur-lo a una situació de no retorn. No es pot perdre de vista que el català, que fa menys d'un segle era la llengua socialment hegemònica en la vida quotidiana malgrat l'absència de reconeixement oficial, ara mateix té una posició fràgil en un bon nombre d'àmbits en què el castellà o l'anglès (dues de les llengües amb més suports estatals, més recursos econòmics i més parlants de tota la història) sovint la releguen a una posició subalterna. En aquest context, si se'n vol garantir el futur, es fa imprescindible acordar unes polítiques lingüístiques ambiciosos específiques per al català. De fet, tenint en compte que no hi ha cap societat sense polítiques lingüístiques, ja siguin implícites o explícites, és convenient que el marc de polítiques de protecció del català sigui públic i compartit, per poder discutir-ne obertament les potencialitats i les limitacions i avaluar-lo periòdicament.

² L'Enquesta d'usos lingüístics de la població (EULP) 2023 documenta les 15 llengües més freqüents entre la població catalana: castellà, català, àrab, romanès, portuguès, amazic, francès, gallec, italià, anglès, xinès, rus, urdú, alemany i neerlandès. El Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (GELA) de la Universitat de Barcelona va inventariar fins a 300 llengües presents a Catalunya (veg. <<https://gela.cat/doku.php?id=llengues>>).

Val a dir que, des d'aquesta perspectiva de protecció especial de les llengües pròpies històricament minoritzades, les altres dues llengües que demanarien un tractament específic al costat del català són l'occità i la llengua de signes catalana (LSC). Pel que fa a la primera, des de l'inici del procés d'elaboració del Pacte, el Govern es va posar a disposició del Conselh Generau d'Aran i es van engegar negociacions bilaterals per millorar el finançament de l'occità, aranès a l'Aran, que es van començar a materialitzar l'any 2023. Pel que fa a l'LSC, al llarg de l'elaboració del Pacte Nacional per la Llengua s'han recollit un bon nombre d'aportacions individuals i associatives que s'utilitzaran per al disseny de polítiques lingüístiques que afecten els col·lectius de persones sordes i sordcegues signants.

El desenvolupament del Pacte

El Pacte es va concebre amb la voluntat d'aplegar el màxim nombre de veus i sensibilitats possibles per poder plantejar reptes i propostes des d'una àmplia varietat d'àrees temàtiques. Per participar-hi només es van proposar tres premisses bàsiques:

1. Assumir la unitat de la llengua arreu dels territoris de parla catalana.
2. Reconèixer l'existència de reptes per al futur de la llengua catalana.
3. Compartir la voluntat de prendre mesures per superar-los.

El Departament de Cultura, per mitjà de l'aleshores Secretaria de Política Lingüística, va iniciar els tràmits i va estructurar el desenvolupament del Pacte en quatre grans fases: preparació, procés participatiu, concreció i assoliment.

Com a punt de partida, es va encarregar a un equip d'especialistes un informe sobre la situació de la llengua. L'informe *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*³ va ser presentat públicament el 22 de febrer de 2022 davant la Taula del Pacte, formada per autoritats, representants de partits polítics, els membres del Consell Social de la Llengua Catalana i altres especialistes i entitats representatives del foment de la llengua. Aquest mateix acte va donar lloc a l'inici del procés participatiu del Pacte, amb el qual es van voler aplegar el màxim de veus ciutadanes, des d'institucions o entitats fins a persones a títol individual, incloses les entitats de la Taula del Pacte Nacional per la Llengua. Durant aquesta fase d'informació, reflexió i participació, es

³ <<https://llengua.gencat.cat/web/.content/temes/pacte-nacional-per-la-llengua/enllacos/PNL-informe.pdf>> (Darrera consulta: 8/7/2023).

van organitzar setze sessions territorials on es van presentar el contingut de l'informe, els objectius del Pacte i el funcionament del procés participatiu a la ciutadania. També es van organitzar dues sessions monogràfiques i taules rodones sobre el contingut de dotze eixos de treball: 1) Administracions públiques; 2) Educació i recerca; 3) Cohesió social i acolliment; 4) Cultura; 5) Audiovisual i mitjans de comunicació; 6) Món digital i tecnologies de la llengua; 7) Àmbit socioeconòmic i laboral; 8) Salut i atenció sociosanitària; 9) Lleure, esport i món associatiu; 10) Relacions entre els territoris de llengua catalana; 11) Àmbits estatal, europeu i internacional, i 12) Qualitat de la llengua. Entre març i setembre de 2022, es van promoure dotze sessions deliberatives específiques per a cadascun dels eixos.⁴ A més, el Govern va animar la població a fer aportacions a títol individual, i també va promoure l'organització de dinou sessions de proximitat entre col·lectius i entitats. El procés va permetre recollir un volum notable d'informacions sobre la situació de la llengua en diversos sectors, així com d'aportacions i propostes diverses. El portal de participació ciutadana de la Generalitat va recollir més de 300 aportacions, que es van materialitzar en més de 2.500 propostes concretes, amb la participació de 161 agents. L'eix que va rebre més propostes és el d'educació i recerca (22,4 %). Les propostes van incidir especialment en els usos i entorns lingüístics de la ciutadania (47,7 %). Així mateix, el tipus d'accions proposades va ser sobretot de sensibilització lingüística (30,5 %). La majoria de les accions proposades van tenir la Generalitat de Catalunya com a agent principal (30,2 %), entre altres coses perquè l'abast d'aplicació de la immensa majoria de les propostes era el del territori de Catalunya (90,7 %). La presentació pública d'aquestes dades es va fer el 25 d'octubre de 2022 davant les persones i entitats que integren la Taula del Pacte, a qui es va demanar que, a partir dels resultats obtinguts, reflexionessin i formulessin reptes i recomanacions per afrontar les propostes dels eixos. Aquest període de participació es va fer des del mateix 25 d'octubre fins al 18 de novembre de 2022, amb un balanç de 108 aportacions individuals i 355 recomanacions concretes complementàries.

La combinació de l'informe acadèmic inicial amb les aportacions d'entitats, institucions i població en general durant el procés participatiu va generar una quantitat considerable d'informació de gran riquesa que es va haver d'analitzar, classificar i sistematitzar entre el novembre de 2022 i el maig de 2023. El resultat d'aquestes tasques va ser progressivament contrastat amb els diferents departaments de la Generalitat. En un diàleg constant amb

⁴ <<https://llengua.gencat.cat/ca/pactenacionalperlallengua/inici/index.html>> (Darrera consulta: 8/7/2023).

l'aleshores Secretaria de Política Lingüística i el Departament de Cultura, cada departament va contribuir a l'anàlisi de la situació en la seva àrea de competències, va estudiar les propostes aplegades durant el procés participatiu per valorar-ne la idoneïtat, i va contribuir a dissenyar els objectius i les mesures per assolir-los. Tot aquest procés va durar fins al setembre de 2023, moment en què es va arribar a un diagnòstic i un conjunt de propostes que són la base del primer esborrany del text per al Pacte Nacional per la Llengua. Aquest primer esborrany es va sotmetre finalment a discussió amb els diferents grups parlamentaris que havien expressat la voluntat de participar en el Pacte a principis d'octubre de 2023. El procés de reflexió, anàlisi i reformulació, que va incloure una sèrie de noves consultes als departaments implicats, es va prolongar fins a finals de novembre i va conduir a l'elaboració d'un segon esborrany, que va ser sotmès novament a la consideració dels grups parlamentaris i que va comptar amb les observacions de la resta de components de la Taula del Pacte Nacional per la Llengua.

Les negociacions sobre el Pacte van quedar suspeses el març de 2024 amb la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya. Un cop celebrades aquestes eleccions, els acords d'investidura del nou govern van incloure la creació del Departament de Política Lingüística i el compromís d'aconseguir tancar el Pacte. Assumint plenament aquest compromís, el govern de la xv legislatura va encarregar a la nova conselleria de reprendre la iniciativa i assolir l'acord. Les negociacions amb el conjunt de grups parlamentaris que havien donat suport al projecte, així com amb les entitats i organitzacions de la Taula del Pacte, van permetre recollir noves aportacions i esmenes al text. Finalment, el Pacte Nacional per la Llengua va ser presentat i signat el maig de 2025.

El document del Pacte s'estructura en tres parts successives. En primer lloc, una anàlisi de quin és l'estat de la llengua catalana en el moment de signar el Pacte i una síntesi dels principals factors que el determinen. En segon lloc, el text fixa els acords del Pacte, que en marquen els objectius generals i els principis per assolir-los, entre els quals hi ha el mandat de desenvolupar la política lingüística de la Generalitat sobre la base d'un Pla general de política lingüística 2025-2030 que estableixi les mesures, els calendaris i els indicadors de les actuacions i que coordini els diversos plans de política lingüística sectorials i departamentals. Finalment, el text inclou les mesures previstes per aquest Pla general de política lingüística i els seus pressupostos per a l'any 2025.

La situació de la llengua catalana a Catalunya

Una situació diversa

La primera de les característiques de l'estat actual del català és que té una situació diversa des de molts punts de vista. Ho és, per exemple, en termes geogràfics, perquè l'ús, el coneixement i la identificació amb la llengua presenten diferències notables, no sols entre àmbits territorials, sinó entre comarques, entre localitats i, fins i tot, entre barris. L'any 2021, sense anar més lluny, hi havia més de 10 punts percentuals de diferència en el coneixement del català entre les ciutats amb els nivells més baixos i les ciutats amb els nivells més alts.⁵ Les distàncies, però, es multiplicaven en els usos socials, no sols en termes geogràfics, sinó també segons els àmbits i segons les activitats, perquè al costat d'àmbits en què l'ús del català era ampli i consolidat, n'hi havia d'altres en què era minoritari o molt minoritari. Així, per exemple, l'any 2023, el percentatge de població que parlava només català en l'àmbit del consum i dels serveis oscil·lava entre el 37,5 % a l'hora d'adreçar-se a l'Administració local i el 15,8 % a l'hora d'adreçar-se al personal dels grans establiments comercials.⁶ O, en un altre terreny, l'any 2024, el percentatge de persones que empraven el català en les activitats culturals era del 69,6 % en l'escolta de ràdio, del 60,4 % en la lectura de diaris, del 43,1 % en l'audició de música, del 25,6 % en l'assistència al cinema i del 6,4 % en l'ús dels videojocs.⁷

La situació del català és diversa també en termes personals, perquè l'origen, el grup d'edat, l'estrat social, l'ocupació i moltes altres circumstàncies condicionen poderosament l'accés a la llengua catalana i el seu ús. En aquest sentit, la correlació entre, d'una banda, el coneixement i l'ús del català, i de l'altra, l'origen personal i familiar és molt marcada. Això es veu clarament, per exemple, quan es contrasta la llengua habitual dels habitants de Catalunya segons el seu lloc de naixement i el dels seus progenitors: el 64 % de les persones nascudes a Catalunya tenen el català, sol o combinat amb el castellà o altres llengües, com a llengua habitual, i més de la meitat tenen únicament el català com a llengua habitual (50,9 %). Pel que fa a les

⁵ Enquesta de característiques essencials de la població i els habitatges 2021
<https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736177092&menu=ultiDatos&idp=1254735572981>.

⁶ IDESCAT i DEPARTAMENT DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023.

⁷ DEPARTAMENT DE CULTURA. Enquesta de participació cultural de Catalunya 2024.

persones nascudes fora de Catalunya, el català, sol o combinat amb altres llengües, és la llengua habitual del 17,6 % dels nascuts a la resta de l'Estat i del 8,6 % dels nascuts a l'estranger (EULP, 2023).

La combinació d'aquests i altres factors genera realitats sociolingüístiques substancialment diferents fins i tot en entorns socials molt propers, la qual cosa dificulta copsar la realitat de la llengua de manera global i permet que convisquin en els discursos públics interpretacions molt diferents de les tendències vigents. Tanmateix, enmig d'aquesta diversitat, emergeix la constatació que, a més de diversa, la situació del català és complexa i delicada.

Una situació complexa i delicada

La situació del català no és només diversa; també és complexa i delicada, perquè afronta reptes en múltiples camps. En un nombre significatiu d'àmbits —com ara en el comerç, en l'atenció sanitària o en la relació amb els companys de feina o amb els companys d'estudi— l'evolució en l'ús del català fa temps que no és positiva.⁸ Així, per posar només l'exemple de la població infantil, per a la majoria d'alumnes de primària i secundària, el català només és llengua d'ús predominant —i no sempre— en l'àmbit escolar, mentre que en la relació amb el grup d'amistats, a les xarxes socials, en l'àmbit audiovisual, en la lectura, al pati escolar i en les activitats de lleure, la llengua predominant és el castellà.⁹ D'altra banda, les tendències detectades en les activitats escolars tampoc són positives. Si l'any 2006, el 67,8 % de l'alumnat de 4t d'ESO deia que, quan feia activitats en grup amb altres companys de classe, la llengua que s'emprava al seu entorn era el català sempre o gairebé sempre, l'any 2013 aquesta xifra havia caigut fins al 27,1 %, i l'any 2021 tan sols arribava al 22 %.¹⁰

⁸ GENERALITAT DE CATALUNYA. *Els usos lingüístics de la població de Catalunya: Resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018*. Generalitat de Catalunya, 2019. <<https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxius/dossier-eulp-2018.pdf>>. Idescat i Departament de Política Lingüística. Enquesta d'usos lingüístics de la població.

⁹ SÍNDIC - EL DEFENSOR DE LES PERSONES. *Drets i usos lingüístics dels infants i els adolescents a Catalunya: L'escola com a garant de la igualtat d'oportunitats*. Barcelona: Síndic de Greuges de Catalunya, 2022. <https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8513/Informe%20drets%20i%20usos%20linguistics_cat_ok.pdf> (Darrera consulta: 4/12/2023).

¹⁰ CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU. *Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2006-2013-2021*. Barcelona: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 2022. <<http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/29-estudi-sociodemografic/>> i *Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2022*. Barcelona: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 2023. <<http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/34-sociolinguiistic-quarteso/>> (Darrera consulta: 5/3/2025).

Els reptes que afecten el català estan interrelacionats i tenen més d'una causa; per tant, demanen solucions complexes que impliquen actors molt diferents i mesures transversals. Entre les causes que s'han identificat al llarg de tot el procés d'anàlisi, es poden assenyalar, de manera sintètica:

a) L'estatus polític i legal de la llengua

Tot i que la situació política i legal del català durant els últims quaranta anys és la millor dels darrers tres segles, continua essent una llengua que no ha assolit el ple reconeixement i, per tant, continua estant minoritzada. En aquest sentit, en termes globals, el català s'enfronta amb tres reptes fonamentals de natura política i jurídica: primer, el fet que només és llengua oficial d'estat a Andorra i que té un reconeixement legal desigual a la resta de territoris; segon, les reinterpretacions a la baixa del seu estatus de llengua oficial; i tercer, l'incompliment *de facto* de l'oficialitat fins i tot en molts casos en què està reconeguda.

Pel que fa al primer punt, cal partir del fet que, en un món organitzat sobre la base dels estats nació, el català només és llengua oficial d'estat a Andorra, un país que, per les seves dimensions, té una capacitat d'incidència limitada en la defensa i la projecció internacional de la llengua. A l'Estat espanyol, tot i ser la segona llengua més parlada,¹¹ el català només està reconegut com a llengua oficial, al costat del castellà, en tres territoris, i té molt poc reconeixement a les institucions centrals comunes. Recentment s'han fet alguns avenços: l'agost de l'any 2023, el Govern central va sol·licitar l'oficialitat del català a les institucions de la Unió Europea, i el setembre de 2023 es va aprovar el dret a usar-lo al Congrés. A l'hora de signar aquest Pacte, el català continua sense ser llengua oficial a les institucions europees, la qual cosa menyscaba els drets dels catalanoparlants, exclou l'idioma de fòrums internacionals i el devalua enfront de les empreses multinacionals.

En segon lloc, hi ha nombroses disposicions i pràctiques administratives, legislatives i judicials que supediten l'oficialitat del català i el seu coneixement a altres consideracions de tipus divers, com ara la unitat de mercat o la mobilitat territorial del personal de les administracions o les empreses públiques. N'és un cas paradigmàtic el que es produeix en el terreny de la

¹¹ Segons l'Enquesta de característiques essencials de la població i els habitatges (ECEPH) de 2021, a l'Estat espanyol gairebé 13 milions de persones entenen el català, i més d'11 milions i mig de persones el saben parlar, de les quals 9,1 milions deien que el parlaven bé. D'acord amb aquesta font, una de cada cinc persones residents a l'Estat espanyol declara que sap parlar bé el català i una de cada quatre sap parlar-lo bé o amb dificultats. <<https://llengua.gencat.cat/ca/detalls/noticia/LINE-publica-noves-dades-sobre-el-coneixement-i-us-del-catala>> (Darrera consulta: 5/3/2025).

justícia, en el qual diverses normes, començant per la Llei orgànica del poder judicial, entrebanquen sistemàticament el dret a la justícia en català.¹² El cas ha estat denunciat repetidament pel Consell d'Europa als informes sobre el compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. Un altre exemple de la rebaixa de l'oficialitat de la llengua seria la necessitat de traduir al castellà la documentació original en català en processos administratius i judicials que s'eleva a instàncies ubicades fora de Catalunya. Un tercer exemple, especialment rellevant pels seus efectes sobre la població en general, és l'exclusió del català com a requisit, o almenys com a mèrit, en els processos selectius i en la formació de metges interns residents (MIR), amb les conseqüències negatives que això té per als drets lingüístics dels pacients. Un cas més d'aquesta *desoficialització* del català es produeix quan la digitalització de l'Administració, que centralitza l'atenció a la ciutadania —per exemple, per via telefònica o per Internet—, prescindeix de les llengües oficials altres que el castellà.

Finalment, més enllà de l'existència de normatives que redueixen l'abast de l'oficialitat del català, en la vida quotidiana es produeixen també mancances de compliment *de facto* de l'oficialitat. Efectivament, són nombrosos els àmbits en què no es donen les condicions adequades per exercir els drets lingüístics reconeguts, bàsicament perquè la manca de disponibilitat lingüística de les institucions impedeix el dret d'emprar-hi el català. És el cas, entre d'altres, de l'Administració perifèrica de l'Estat, la justícia, el sistema sanitari o l'assistència a les persones, així com de força àmbits del sector privat, en els quals sovint el català es veu relegat o fins i tot exclòs.

En suma, l'oficialitat del català és incompleta, es veu afectada per reinterpretacions regressives i sovint no es pot exercir *de facto* encara que estigui reconeguda *de iure*. Lluny de l'oficialitat plena que tenen les llengües completament normalitzades i que té el castellà, el català viu una oficialitat condicional que dificulta l'exercici dels drets de la ciutadania i posa en perill el futur de la llengua.

b) Els reptes derivats de factors econòmics i sociodemogràfics

Una altra font bàsica de reptes per a la llengua catalana es troba en un conjunt de factors econòmics i en les seves conseqüències sociodemogràfiques. Convé no oblidar que bona part de les dinàmiques sociolingüístiques es

¹² DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA. *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia*. Barcelona: Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya, 2022. <<https://repositori.justicia.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14226/782/diagnosi-CAT-JUS-20220616.pdf>> (Darrera consulta: 26/1/2025).

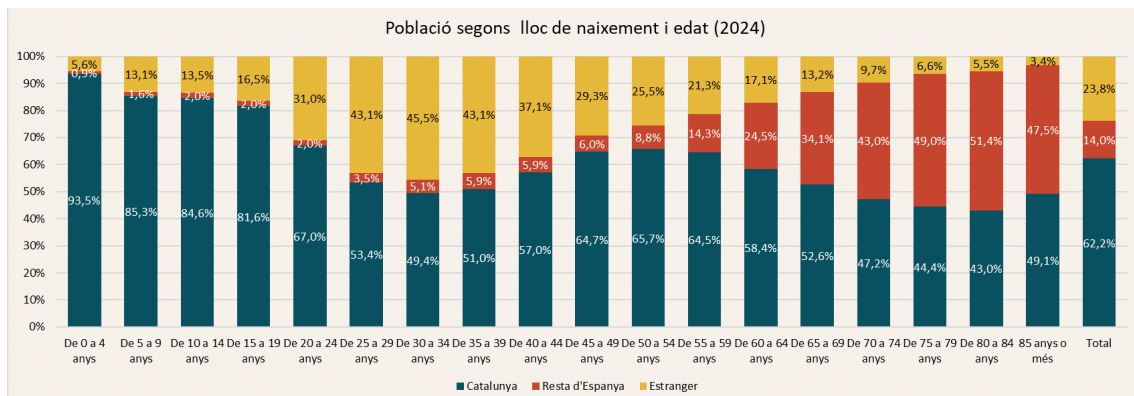
deriven de processos que no són estrictament lingüístics, sinó socials, econòmics, culturals, etc. El model socioeconòmic i social que tria cada societat és a la base de la seva evolució sociolingüística. Negligir aquesta realitat impedeix gestionar adequadament els reptes que té la llengua.

El primer gran repte de natura socioeconòmica per a la llengua té a veure amb la transformació de bona part de l'estructura econòmica del país durant les darreres dècades. La globalització de l'economia catalana, el creixement del turisme i la internacionalització dels centres universitaris i de recerca han augmentat el valor simbòlic i instrumental de les llengües franques internacionals, molt especialment de l'anglès, però també del castellà. A més, el desenvolupament tecnològic que ha acompanyat aquest procés i l'adopció d'eines i aplicacions molt sovint desenvolupades fora de les nostres fronteres han reforçat l'ús d'aquests idiomes en molts espais del món empresarial. Mancat de la protecció estatal adequada per a aquest context de transformació econòmica, el català, que als anys vuitanta tot just havia iniciat una tímida recuperació en l'àmbit laboral amb campanyes com ara «El català, eina de feina», no ha aconseguit normalitzar-se en aquest sector de tanta transcendència per al futur de la llengua. De fet, l'àmbit del treball, que arreu del món és un dels principals entorns per a l'aprenentatge de la llengua del país d'acollida, en el cas del català té un paper molt discret: l'any 2018 només havien après el català mitjançant una formació en l'entorn laboral el 2,6 % de les persones nascudes a la resta de l'Estat i l'1,3 % de les nascudes a l'estranger.¹³ L'aprenentatge informal amb els companys de feina és més elevat: l'any 2023, el 32 % de la població que treballava parlava només o majoritàriament català amb els companys de feina, però aquesta xifra queia fins al 18,1 % en el cas dels nascuts a la resta de l'Estat —arribats majoritàriament en dècades anteriors i de mitjana d'edat superior—, i fins al 6,1 % en el cas dels nascuts a l'estranger, d'arribada majoritàriament més recent. Cal recordar que el món del treball aplega un percentatge de la població substancial. Es preveu que els anys vinents s'incorporarà al món laboral un nombre molt elevat de persones, moltes de les quals no hauran passat pel sistema educatiu català i, per tant, tindran unes necessitats formatives lingüístiques evidents. L'any 2023 la població resident a Catalunya va augmentar en 110.268 habitants (segons els resultats de les Estimacions de població de l'Idescat de l'1 de gener de 2024). Es tracta del segon increment més elevat dels darrers quinze anys, i s'explica per la migració procedent de l'estranger. En una societat que té una força de treball d'orígens i formacions diversos, l'aprenentatge del català en l'àmbit laboral és del tot necessari.

¹³ DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA i IDESCAT. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018.

Estretament lligat a aquestes transformacions econòmiques hi ha un segon repte per a la llengua, que és el que es deriva dels ingents fluxos migratoris i les condicions per a la seva inserció social, laboral i lingüística. Catalunya va viure durant el segle xx uns processos immigratoris importantíssims que van transformar substancialment la realitat sociolingüística del país. Aquests processos es van produir en un període marcat per una repressió política, social i lingüística que, entre moltes altres actuacions, va maldar per impedir l'aprenentatge del català tant a la població nascuda al país com a la que triava Catalunya com la seva nova llar, amb resultats devastadors per a la llengua. Aquestes mancances només es van poder començar a corregir a partir de la reinstauració de l'autogovern, gràcies a un seguit d'esforços en diversos àmbits, com l'Administració, la formació d'adults, les universitats, els mitjans de comunicació i, molt especialment, el sistema educatiu, en què els programes d'immersió van gaudir d'un amplíssim suport de milers de famílies i docents castellanoparlants que volien que els seus fills i filles també es fessin seva la llengua catalana. A partir de l'any 2000 van tornar a créixer amb força els processos migratoris cap a Catalunya, ara originaris d'arreu del món, estimulats per un seguit de factors socioeconòmics, entre els quals destaca la importància del turisme i de determinats sectors industrials, així com per l'atractiu creixent del país per als nòmades digitals i les classes mitjanes transnacionals. Com a resultat de tots aquests fluxos migratoris, l'any 2023, la població catalana es repartia entre un 63 % de nascuts a Catalunya, un 14,6 % de nascuts a la resta de l'Estat —molt concentrat en les franges de població més gran— i un 22,5 % de nascuts a l'estranger, especialment nombrosos entre els 20 i els 55 anys, en què atenyien percentatges fins i tot superiors al 40 % de la població total (vegeu el gràfic 1).

Gràfic 1. Població de Catalunya l'any 2023 segons el lloc de naixement i l'edat

Font: Idescat, a partir del Cens de població anual de l'INE. <https://www.idescat.cat/pub/?id=cens-ph&n=293>.

Si es comparen les xifres de persones nascudes a l'estranger residents a Catalunya amb les dels països de l'OCDE, l'any 2023 Catalunya, amb un 22,5 %, s'ubicava entre els cinc països amb més immigració, entre Austràlia i Àustria.¹⁴ Ara bé, aquesta comparació subestima les necessitats de tipus lingüístic, perquè obvia que, pel que fa al coneixement de llengües, la població de la resta de l'Estat espanyol que arriba molt majoritàriament tampoc no sap català. Si es comptabilitza tota la població nascuda fora de Catalunya prescindint de la seva nacionalitat, Catalunya, amb un 37,1 % de persones nascudes fora del seu territori, queda en segona posició, darrere d'un microestat com Luxemburg i a certa distància de Suïssa, Austràlia i de la resta de països.

A tot això cal afegir-hi els intensos fluxos de població flotant que visiten Catalunya, una potència turística de primer ordre que atreu anualment milions de visitants. Sobretot a les àrees urbanes i turístiques, aquests fluxos tenen un impacte molt significatiu en el paisatge lingüístic, escrit i sonor de la vida quotidiana.

Ateses les dimensions d'aquests fluxos, resulta evident que les polítiques lingüístiques han de posar-hi un focus fonamental, perquè les persones que arriben a Catalunya han de rebre una atenció lingüística específica, com ara uns cursos d'iniciació a la llengua que la població local no ha de menester. A més, és igualment necessari intensificar les actuacions de formació als països d'origen. L'aprenentatge i la incorporació a l'ús de la llengua del país d'acollida per part de les poblacions d'origen forà depèn en bona mesura de la seva adequada inclusió política, social, laboral i cultural, i sovint es veu complicada per dinàmiques de segregació social, racisme i xenofòbia. Cal, per tant, posar un èmfasi especial a fer la llengua accessible, associar-la de manera palpable al progrés econòmic i a la participació política i social, i fer que sigui una porta d'entrada al reconeixement simbòlic de pertinença a la societat receptora.

Malauradament, a Catalunya, els processos d'aprenentatge i ús del català es veuen profundament condicionats pel fet que es produeixen en un context de minorització de la llengua pròpia del territori. Aquesta minorització determina en gran manera tant les lectures que es fan del valor simbòlic i instrumental del català com els comportaments lingüístics que es despleguen en les relacions entre locals i nous, en les quals sovint es relega involuntàriament el català a una posició secundària que l'acaba convertint en difícilment accessible per als aprenents. La minorització es constata ràpidament quan

¹⁴ OECD, International Migration Outlook 2024. París: OECD Publishing, 2024. <<https://doi.org/10.1787/50b0353e-en>> (Darrera consulta: 27/11/2024).

es compara la capacitat de parlar el castellà i el català segons el lloc de naixement. D'acord amb l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023, saben parlar castellà el 99,8 % de les persones nascudes a Catalunya, el 100 % de les nascudes a la resta de l'Estat i el 97,4 % de les nascudes a l'estranger. En canvi, les xifres corresponents al català són, respectivament, el 97,8 % per a les nascudes a Catalunya, el 63,1 % per a les nascudes a la resta de l'Estat i el 50,5 % per a les nascudes a l'estranger.¹⁵

Finalment, el tercer gran repte sociodemogràfic per a la llengua és el de la reproducció intergeneracional de la comunitat lingüística. L'indicador conjuntural de fecunditat de Catalunya (fills per dona)¹⁶ és des de fa dècades força baix i sensiblement inferior a la mitjana europea: l'any 2023 va ser de tan sols 1,11, el segon més baix de la UE, només per sobre de Malta (1,08).¹⁷ Certament, la reducció de la natalitat és un fenomen molt complex que s'està produint en nombroses societats d'arreu del món i en el qual s'imbriquen molts factors com la transformació dels valors i dels modes de vida de les noves generacions. Tanmateix, més enllà de les legítimes opcions personals, en aquesta reducció també tenen un pes significatiu tot un seguit de problemes materials com ara l'atur, les condicions laborals i les dificultats per emancipar-se i accedir a l'habitatge que afecten les generacions joves, als quals cal afegir els problemes específics que pateixen les dones joves en el món laboral i en la conciliació familiar. En aquest context, «els nostres joves tindran més dificultats que les generacions directament anteriors per mantenir o per tenir trajectòries de mobilitat ascendent en comparació amb les llars d'origen».¹⁸ Tot plegat té una repercussió en els patrons reproductius.

«Espanya [i Catalunya] és un dels països de la Unió Europea amb la major distància entre el número de fills desitjats i el número tingut [...]. Tot apunta a que [sic] els nivells d'infecunditat actuals estan associats al retard de l'edat a la primera maternitat i les condicions materials i conjugals que envolten la decisió de tenir fills entre els 25 i 40 anys d'edat.»¹⁹

¹⁵ <<https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp&n=20832>> (Darrera consulta: 10/4/2025).

¹⁶ <<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ue&n=10089>> (Darrera consulta: 3/3/2024).

¹⁷ <<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00199/default/table>> (Darrera consulta: 3/3/2024).

¹⁸ SÁNCHEZ, C.; MARTÍNEZ, M. «Classe social. Desigualtats de pertinença i d'arribada al mercat laboral entre la joventut». A: SERRACANT, P. (coord.). *Enquesta a la joventut de Catalunya 2017*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2018. (p. 438, volum 2).

¹⁹ ESTEVE, Albert; DEVOLDER, Daniel; DOMINGO, Andreu. «La infecunditat a Espanya: tic-tac, tic-tac, tic-tac !!!». *Perspectives demogràfiques*, núm. 1 (2016), p. 2-3. <https://ddd.uab.cat/pub/worpaper/2016/163618/Perspectives-Demografiques_CAT_012016.pdf> (Darrera consulta: 26/1/2025).

Òbviament, les dificultats de les generacions joves per aconseguir els seus projectes vitals i reproductius personals impacten negativament en la transmissió intergeneracional de la llengua i en la continuïtat de la comunitat lingüística.

Un exemple de com impacten les dinàmiques sociodemogràfiques apuntades es va visualitzar amb l'Enquesta a la joventut de Barcelona 2020,²⁰ quan es va detectar que només el 28 % dels joves d'entre 15 i 34 anys de la ciutat tenien el català com a llengua habitual, mentre que per a un 62,2 % la llengua habitual era el castellà, i per a un 9,4 %, altres llengües. El mateix estudi va assenyalar que no hi havia cap barri de la ciutat on el percentatge de joves catalanoparlants habituals arribés al 50 %, i que només un 53,3 % del jovent tenia un bon domini del català, en comparació amb un 92,1 % que tenia un bon domini del castellà. De fet, segons aquesta enquesta, el percentatge de coneixedors de la llengua anglesa (58,5 %) era superior al de coneixedors del català (53,3 %). A l'hora d'interpretar aquestes dades és fonamental retenir que només un 49,8 % dels joves eren nascuts a Catalunya. En altres paraules, la meitat del col·lectiu analitzat estava format per persones que en bona mesura no havien passat per l'escola catalana, que és la institució més important per a l'aprenentatge del català com a segona llengua en la Catalunya contemporània i, per tant, majoritàriament no estaven aprenent la llengua i no la podien emprar.

c) Les revolucions tecnològiques i els canvis en l'audiovisual i el món digital

Un tercer grup de factors que pressionen sobre el català és el que es deriva de les successives revolucions tecnològiques que està vivint la humanitat en les darreres dècades, amb repercussions en tots els terrenys, molt especialment les que han tingut lloc en l'audiovisual i el món digital. L'explosió d'internet, l'auge de les plataformes digitals i la revolució de la intel·ligència artificial estan trasbalsant les relacions dels éssers humans entre ells i amb les màquines, estan modificant la forma d'accedir a la informació, a l'entreteniment, a la comunicació i al lleure, i estan canviant la norma de socialització i adquisició de llengües de les noves generacions. La tecnologia ha penetrat en la vida íntima i quotidiana, i tot fa pensar que aquest és un procés que continuarà avançant de manera accelerada.

Totes aquestes transformacions tenen conseqüències enormes per a les llengües, moltes de les quals són molt positives. Les tecnologies fan la

²⁰ <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2021/08/Enquesta-Joventut_-RdP-PPT-premsa-V6.pdf> (Darrera consulta: 7/7/2023).

comunicació més fàcil per a les persones amb habilitats sensorials reduïdes, faciliten els aprenentatges, incrementen la productivitat laboral i ofereixen possibilitats inacabables d'informació i de lleure. Però aquestes immenses possibilitats no s'estan produint de manera igualitària en totes les llengües. Tal com indicava la resolució del Parlament Europeu d'11 de setembre de 2018 sobre la igualtat lingüística en l'era digital,²¹ existeix una bretxa creixent entre les llengües amb més i menys recursos digitals. Les innovacions tecnològiques es produeixen en primer lloc en anglès —de fet, en termes mundials, cada cop més també en xinès—, s'estenen a algunes llengües amb molts recursos com el castellà, el francès i l'alemany, i només arriben a les altres llengües en un moment posterior, normalment de manera més feble. Aquestes desigualtats estan afectant negativament les possibilitats reals d'aprendre, d'utilitzar, de gaudir i, finalment, de transmetre les llengües no hegemòniques, que es veuen empeses, dins del seu propi territori, cap a la irrellevància i cap a la *diglossia digital i audiovisual*, és a dir, cap a la percepció que hi ha unes llengües intrínsecament més adequades per a usos en aquests àmbits i unes altres que hi són inadequades. Si aquesta percepció es generalitzés, resultaria devastadora per a les llengües, les cultures i les societats afectades. En aquest sentit, el mateix Parlament Europeu indicava la necessitat d'emprendre una acció general de la Unió (política, financera, de recerca i educativa) per tal de vetllar per un desenvolupament de les tecnologies del llenguatge destinades a les llengües amb un nombre reduït o mitjà de parlants, oficials o no, que garantís la *igualtat lingüística a l'era digital*.

El català, envoltat com està de llengües amb gran abundància de recursos com l'anglès o el castellà, s'enfronta a reptes de primer ordre en el terreny digital i en el camp audiovisual. La insuficiència de tecnologies lingüístiques fa que tot sovint els usuaris es vegin empesos a servir-se d'altres llengües, i la manca de continguts a les xarxes i a les pantalles dificulta la identificació amb la llengua de les noves generacions i priva d'eines i d'incentius les persones que volen aprendre i fer-se propi el català. Els recursos digitals i audiovisuals disponibles en català haurien de poder contrarestar la pressió que pateix aquesta llengua per part de les llengües amb més parlants i haurien d'esdevenir competitiu, com a mínim, enfront dels recursos disponibles en castellà o, en tot cas, comparables als d'altres llengües similars en demografia i amb màxim desenvolupament tecnològic, com ara les llengües nòrdiques o altres llengües mitjanes europees. En aquest sentit, és fonamental dissenyar una estratègia digital que condueixi a la

²¹ <https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.html> (Darrera consulta: 8/7/2023).

igualtat lingüística.²² Val a dir que, gràcies al dinamisme de la societat i de les institucions catalanes, la situació de la llengua catalana és, en relació amb altres llengües minoritzades i fins i tot amb altres llengües mitjanes menys dinàmiques, comparativament forta, i que sobretot els darrers anys hi ha hagut avenços en aquest camp.²³ L'esclat de la intel·ligència artificial, en aquest sentit, pot resultar positiu per a la llengua. La feina que queda per fer és, tanmateix, molt important en tots els terrenys. Malauradament, per contrarestar aquestes tendències sovint calen competències que depassen les que ara té la Generalitat, i les polítiques generals de l'Estat no han anat històricament en la línia de protegir el català. La normativa de la televisió privada, que sovint no ha inclòs el respecte per la diversitat lingüística de l'Estat, o la poca protecció del català en la transposició de nombroses directives europees exemplifiquen aquest problema.

d) Els canvis culturals i ideològics

L'anàlisi dels especialistes i el procés participatiu han posat damunt de la taula que hi ha nombrosos canvis culturals i ideològics que també estan tenint impacte en l'evolució sociolingüística del país. Alguns d'aquests canvis són de natura internacional. Així, per exemple, la globalització i la mercantilització de la llengua han potenciat interpretacions sovint perjudicials per a les llengües minoritzades, com ara la valoració exclusivament mercantilista de les realitats lingüístiques, o la preferència per estils de vida presumptament cosmopolites basats en una mobilitat desarrelada i associada a l'hegemonia de les llengües transnacionals.²⁴ Aquests canvis culturals potencien uns referents desvinculats de les cultures locals que erosionen la diversitat cultural mundial. Més recentment, el ressorgiment de plantejaments xenòfobs també està contribuint a difondre ideologies obertament contràries a tota mena de minories arreu del món. Més a prop nostre, cal no oblidar que ja fa dècades que les polítiques lingüístiques de foment de la llengua han estat el blanc de tergiversacions i calúmnies que han traslladat una imatge deformada i conflictiva del català, especialment en l'àmbit educatiu, i això òbviament també

²² REHM, Georg; WAY, Andy (ed.). *European Language Equality: A Strategic Agenda for Digital Language Equality. Cognitive Technologies*. Cham: Springer International Publishing, 2023. <<https://doi.org/10.1007/978-3-031-28819-7>> (Darrera consulta: 10/8/2023).

²³ MELERO, Maite; CALVO, Blanca; RODRÍGUEZ, Mar; VILLEGAS, Marta. «Language Report Catalan». A: REHM, Georg; WAY, Andy. *European Language Equality: A Strategic Agenda for Digital Language Equality*, p. 107-110. *Cognitive Technologies*. Cham: Springer International Publishing, 2023. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-28819-7_8> (Darrera consulta: 20/8/2023).

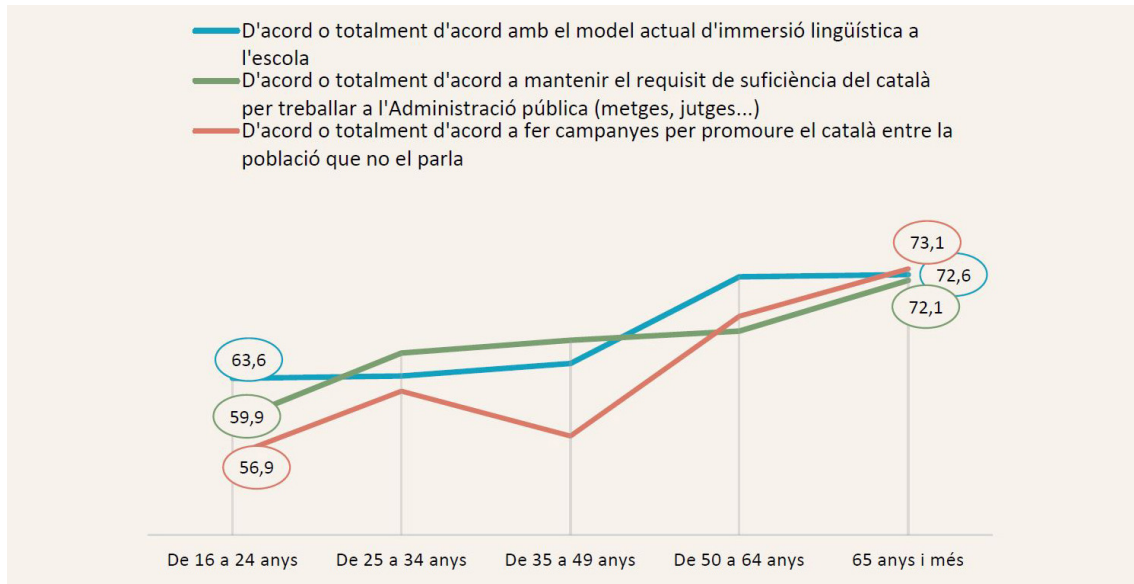
²⁴ Vegeu per exemple BLOMMAERT, Jan. *The Sociolinguistics of Globalization*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, o també DUCHÈNE, Alexandre; HELLER, Monica, (ed.). *Language in Late Capitalism: Pride and Profit*. Nova York: Routledge, 2012.

ha tingut un impacte en la manera com és percebut, sobretot fora, però també a Catalunya mateix.

Un dels canvis de mentalitat que s'ha esmentat més sovint durant el procés participatiu del Pacte ha estat la idea que al llarg de les darreres dècades s'ha produït a Catalunya un relaxament generalitzat pel que fa al compromís amb la llengua en amplis sectors socials que sembla que tenen «falta de consciència lingüística» o «falta d'autoestima». Així, per exemple, s'ha fet notar que la reculada del català a l'escola té molt a veure no sols amb una feble formació en gestió del plurilingüisme en l'entorn educatiu entre les noves promocions de docents, sinó també amb l'afluixament de la consciència de la necessitat de fomentar la inclusió lingüística de l'alumnat nouvingut. Altres veus han assenyalat que la realitat d'una llengua minoritzada, amb una oferta cultural i mediàtica comparativament feble i sovint no necessària per a moltes feines, fa que una part dels col·lectius arribats durant els darrers anys percebin l'aprenentatge del català com a innecessari, entenguin que els catalanoparlants tenen el deure de parlar-los sempre en castellà (o fins i tot en anglès) i arribin a considerar que l'ús del català amb ells o l'expectativa que l'aprenuin constitueixen actes de discriminació.²⁵ Així, en termes globals es percep una devaluació del valor simbòlic del català (o, en l'expressió sovint recollida, «el català ha perdut prestigi») com a component essencial de la catalanitat que ha fet que, en determinats sectors, el fet de saber o d'aprendre català hagi passat de ser un element consubstancial de la famosa «voluntat de ser català» a ser representat com una opció accessòria i prescindible per al procés d'inclusió plena al país. Aquesta devaluació està tenint efectes perjudicials en el sentit que, d'entrada, genera la concepció que la llengua catalana no és un element compartit per tota la societat, sinó que pertany només a un subgrup específic de catalans, i sembla que està facilitant que les noves generacions estableixin una relació menys intensa amb el català que no pas les generacions anteriors (vegeu el gràfic 2).

²⁵ MASSAGUER COMES, Marina. *No-catalanoparlants a Catalunya: identitats socials, desigualtats i llengua catalana*. Tesi doctoral, Universitat Oberta de Catalunya, 2022. <<https://www.tdx.cat/handle/10803/687498#page=1>> (Darrera consulta: 26/7/2023).

Gràfic 2. Valoració de les necessitats de polítiques lingüístiques d'impuls al català per grups d'edat

Font: Centre d'Estudis d'Opinió (2022). Enquesta metodològica i d'actituds sociopolítiques. 2021. REO núm. 1010. Generalitat de Catalunya. <<https://ceo.gencat.cat/ca/estudis/registre-estudis-dopinio/estudis-dopinio-ceo/societat/detall/index.html?id=8228>>

Aquest afluirament de la valoració simbòlica del català s'ha traduït, per exemple, en una certa desorientació pel que fa a l'ús de les llengües de bona part dels referents públics, per exemple, en el món polític, de l'esport i de les xarxes socials. El procés participatiu també va posar en relleu la força d'alguns prejudicis i rutines, entre els quals hi ha la tendència a evitar l'ús del català amb determinats col·lectius en funció de la seva aparença, i també la idea que la presència de determinats interlocutors exigeix passar al castellà encara que faci temps que viuen a Catalunya.²⁶ Sumat a la manca d'informació entre moltes persones novingudes, que lògicament arriben amb concepcions diverses de la realitat sociolingüística, tot plegat sovint degenera en malentesos i incidents que produeixen malestar social en diferents sectors. En aquest context, no és estrany que bona part de les propostes recollides durant el procés participatiu facin referència a la necessitat d'incrementar la sensibilització sobre els drets i deures lingüístics i sobre la realitat sociolingüística del país.

e) Les limitacions de les polítiques aplicades

Finalment, part de la complexitat de la situació es deu també a les limitacions de les polítiques de foment i normalització de la llengua que s'han dut a terme

²⁶ Un 72,2 % de la població s'adreça en castellà a persones desconegudes que creu que són d'origen estranger (L'Òmnibus de GESOP, hivern de 2023).

al llarg de tots aquests anys, tant públiques com privades. Aquestes limitacions s'han detectat en nombrosos àmbits: en les administracions, en els serveis, en el sistema educatiu, a les universitats, en els mecanismes de formació i dinamització lingüístics, en el sistema de salut i en el sistema de cures, en l'àmbit comunicatiu, en la cultura, en el món laboral, en el sector comercial, en el terreny de les tecnologies, etc. Per més que les actuacions realitzades hagin estat moltes, l'evolució de l'ús del català en nombrosos àmbits palesa que no sempre s'han avaluat adequadament els reptes, que no totes les polítiques desenvolupades han tingut l'envergadura i l'ambició necessàries, i que massa sovint hi han faltat els recursos imprescindibles. En altres paraules, encara que l'esforç que s'ha fet ha estat històricament significatiu, les polítiques dutes a terme fins ara han resultat insuficients per respondre als reptes sociolingüístics que han anat emergint. Així, les limitacions dels esforços propis s'han sumat als factors externs en detriment de la posició de la llengua catalana. Algunes d'aquestes limitacions han estat les següents:

- En primer lloc, en l'àmbit de les administracions catalanes i els serveis que en depenen, tant públics com concertats, no són poques les instàncies en què el català té un ús inferior al que escauria, no sols en l'àmbit de la justícia i el sistema penitenciari, sinó també en els de la salut, la seguretat ciutadana o la cura de persones en situació de dependència. A més, el català sovint no ocupa el lloc que li correspondria com a llengua oficial en el món laboral i en el comercial, els quals no exerceixen la funció que haurien de fer d'impulsar la integració lingüística de molts treballadors nouvinguts.
- En segon lloc, el model lingüístic escolar presenta un seguit de mancances que fan que en un nombre significatiu de centres l'ús del català estigui molt per sota del seu paper de centre de gravetat lingüístic, que no sempre es garanteixi un aprenentatge adequat del català i que els centres no tinguin el paper d'estimulador de l'ús i l'apreciació de la llengua que haurien de tenir. Les mancances es produeixen a diversos nivells —disponibilitat de recursos específics per atendre l'alumnat nouvingut, millora de la metodologia, formació en didàctica de llengües en contextos multilingües, etc.— i són més acusades a la secundària i sobretot a la formació professional. Es detecten també problemes específics pel que fa a la gestió de les llengües en l'àrea de protecció d'infants i adolescents en situació de desemparament.
- Una tercera àrea en què s'han assenyalat mancances és el sistema d'ensenyament i dinamització lingüístics per a persones adultes. Estructurat sobretot entorn del Consorci per a la Normalització

Lingüística, es tracta d'un sistema amb un finançament històricament insuficient que l'ha obligat a concentrar-se només en la primera acollida i que fa difícil dedicar esforços a la continuïtat dels aprenentatges, a la diversificació d'oferta pedagògica i a la dinamització lingüística, tant en l'àmbit interpersonal com en el món de les empreses.

- També s'han detectat mancances en les àrees de la comunicació i la cultura, caracteritzades per una diversitat interna molt gran en què el català té una presència molt desigual. Així, hi ha sectors en què el català té una gran vitalitat, com el teatre, la literatura, la premsa local i la cultura popular tradicional, però també es detecten àrees amb mancances significatives, com ara l'oferta a les plataformes digitals i a les xarxes, els continguts per a infants, adolescents i joves o els videojocs.
- La coordinació entre territoris i la projecció exterior ha estat una altra de les àrees en què s'han detectat limitacions. Hi ha un gran espai per córrer en la coordinació entre les polítiques lingüístiques dels diferents territoris de llengua catalana, que són profundament dependents de les orientacions polítiques dels diferents Governos. Per contra, la coordinació és més fàcil en el cas de la societat civil. Altres àrees en què hi ha terreny per córrer, són, per exemple, l'ajut a la comunitat exterior catalana i la promoció de la llengua catalana arreu del món.
- També es detecten possibilitats de millora en l'àrea dels recursos lingüístics i en les tecnologies de la llengua. D'una banda, convé impulsar les tasques normativitzadores i estandarditzadores que permetin disposar d'una llengua plenament compartida i respectuosa amb totes les varietats. D'una altra, el català ha d'intensificar la seva presència i posicionament en el món de les tecnologies lingüístiques i la intel·ligència artificial.
- Finalment, s'han identificat limitacions, necessitats específiques i vies de millora en les polítiques destinades a enfortir la llengua en col·lectius, grups socials, associacionisme i esport, que constitueixen palanques de gran eficàcia per fer arribar la llengua de manera capil·lar a tota la societat. En aquest sentit, el reforçament de la col·laboració amb les entitats culturals i d'activisme permetria impulsar la llengua des de la societat civil.

Una revisió de l'evolució del coneixement i l'ús del català global durant els darrers lustres permet constatar que les polítiques aplicades han estat insuficients per evitar el retrocés de l'ús de la llengua. En termes absoluts, es pot afirmar que, entre 2003 i 2023, el volum de persones que deien que saben català va créixer (vegeu la taula 1). Concretament, entre aquestes dates, la

població de més de 14 anys que entenia i sabia parlar el català va augmentar en més de 870.000 persones, els qui el podien llegir van créixer en més de 709.000 i els qui el sabien escriure, en més de 1.144.000.²⁷

Taula 1. Evolució del nombre de persones de més de 14 anys que declaraven que sabien català entre 2003 i 2018

	2003	2008	2013	2018	2023
L'entén	5.423.600	5.832.200	5.899.400	6.028.000	6.337.500
El sap parlar	4.583.500	4.823.400	5.027.200	5.187.100	5.454.700
El sap llegir	4.999.500	5.034.400	5.152.400	5.463.100	5.709.400
El sap escriure	3.303.800	3.807.300	3.776.300	4.170.500	4.448.400
Total	5.609.000	6.092.900	6.253.700	6.386.500	6.785.100

Font: EULP 2003, 2008, 2013, 2018 i 2023.

El motiu d'aquest creixement va ser divers: l'acció de l'escola sobre les noves generacions, l'aprenentatge per motius laborals, etc. Val a dir que una part important de l'augment de parlants del català correspon a les persones que havien arribat al país durant les darreres dècades o als descendents que havien tingut un cop instal·lades a Catalunya. En altres paraules, la immigració ha contribuït a augmentar el volum de persones competents en català. Les dades també palesen que la societat catalana, amb l'escola i la formació d'adults al capdavant, continua mostrant una capacitat d'integració lingüística gens menyspreable.

Tanmateix, encara que entre aquestes dates els nous parlants de més de 14 anys creixessin en una mica més de 870.000 persones, aquest increment va ser inferior al creixement global de la població, que en aquestes franges i període va ser d'aproximadament 1.165.600 persones. Per tant, l'augment de parlants no va impedir que, en termes relatius, el col·lectiu de persones que sabien català retrocedís en relació amb la població total. Així, l'any 2023 el percentatge de persones que sabien parlar català (80,4 %) encara no havia recuperat els percentatges de l'any 2003 (81,6 %). D'altra banda, una part dels nous parlants tenien un domini del català limitat i més aviat poca fluïdesa, cosa que dificultava que passessin del coneixement a la pràctica. La conseqüència

²⁷ Les dades de població de 14 i més anys provenen d'estudis oficials i comparables i són les que permeten una anàlisi més sòlida de les tendències sociolingüístiques, tot i que cal tenir present que només inclouen aproximadament el 85 % de la població.

de tot plegat és que, encara que el nombre de persones coneixedores i usuàries ocasionals del català hagi crescut, l'ús global d'aquesta llengua té una tendència a la baixa des de 2003 (48,5 % el 2003, 42,6 % el 2008, 41,4 % el 2013, 41,1 % el 2018 i 39,5 % el 2023) (EULP 2023).

Gràfic 3. Evolució 2003-2023 del percentatge de parlants ≥ 15 a segons el seu grau d'ús diari del català.

Font: Idescat i Departament de Política Lingüística. Enquesta d'usos lingüístics de la població, 2003 - 2023.

f) En síntesi, una situació diversa, complexa i delicada, però reversible

El procés d'elaboració del Pacte Nacional per la Llengua ha posat damunt de la taula que les causes del retrocés de la llengua catalana durant les darreres dècades són complexes: n'hi ha que són de natura política i jurídica, d'altres són de base socioeconòmica i demogràfica, hi ha factors tecnològics i també transformacions culturals i ideològiques que s'entrellacen. A més, les polítiques desplegades fins ara, tot i que significatives, han estat insuficients per contrarestar l'impacte d'aquest retrocés. Els reptes són molt considerables, però en tot cas, si es volen superar, les polítiques s'han de millorar pràcticament en tots els àmbits.

ACORDS DEL PACTE NACIONAL PER LA LLENGUA

Els grans objectius o horitzons del Pacte Nacional per la Llengua

Els partits, les institucions i les entitats que subscriuen aquest Pacte comparteixen la voluntat que, en un marc de respecte pel plurilingüisme i la diversitat de tota mena que configuren la Catalunya contemporània, el català esdevingui una llengua comuna, completa, plenament oficial *de iure* i *de facto* i constantment actualitzada, una llengua plenament sostenible que gaudeixi del suport, l'ús i l'apreciació de la població. En altres paraules, aspiren a aconseguir que el català sigui una llengua compartida pel conjunt de la societat catalana, i que tothom, de manera progressiva i independentment d'ideologies, posició social, orígens o altres factors, l'apregui i se la faci seva. El català s'ha de poder emprar sense obstacles i s'ha d'utilitzar efectivament en tots els àmbits i per a totes les funcions. Per aconseguir-ho, cal que gaudeixi de reconeixement oficial a tots els nivells, i s'ha de mantenir indefinidament apte per a ser utilitzat en tots els registres i per a totes les funcions. En síntesi, ha de ser una llengua de cohesió i s'han de garantir els drets lingüístics a tota la població.

El diagnòstic de la situació de la llengua ha palesat que és urgent adoptar unes polítiques lingüístiques que permetin contrarestar les tendències que l'estan afectant negativament. És per aquest motiu que les institucions signants decideixen assumir el Pacte Nacional per la Llengua, amb la voluntat que serveixi de guia per a les actuacions en política lingüística dels propers governs de la Generalitat i del conjunt de la societat catalana fins l'any 2030. Aquest Pacte té la voluntat d'assolir nou grans objectius o horitzons per a la llengua catalana:

1. Desenvolupar una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana.
2. Aconseguir que creixi molt més el nombre de persones que saben i utilitzen el català.
3. Convertir el català en una llengua plenament oficial *de iure* i *de facto* a les institucions públiques, a les empreses i als serveis.
4. Assolir un sistema educatiu i formatiu que garanteixi el ple accés a la llengua, n'impulsi l'apreciació i l'ús, i esdevingui una eina potent de cohesió social.

5. Bastir un sistema d'ensenyament i de dinamització lingüística inclusiu i eficient que fomenti el català entre les persones adultes.
6. Incorporar plenament l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació del català en el món del treball.
7. Generar una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics.
8. Garantir el català com a llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis.
9. Fomentar el compromís social amb la llengua.

Assolir aquests horitzons no serà senzill, però és factible si col·lectivament es prenen les mesures necessàries. D'entrada, per reeixir-hi, caldrà empenya i decisió per introduir canvis substancials en les polítiques lingüístiques públiques i privades, en els hàbits i en les rutines quotidians i en la mateixa cultura lingüística del país. Si es vol eixamplar el perímetre de parlants i guanyar un nombre substancial d'usuaris habituals, caldrà facilitar molt més l'aprenentatge del català. Això significa renovar a fons el model lingüístic escolar per no deixar ni un infant sense el domini de la llengua, i també significa enfortir i reorganitzar el sistema d'acollida, d'ensenyament i de dinamització lingüística, potenciant-lo i reestructurant-lo perquè arribi a tot arreu, i implicant-hi tots els actors socials, en especial els del món del treball, perquè l'accés a la llengua és també un dret social i laboral. Per avançar en aquesta transformació serà imprescindible que les administracions del país assumeixin el seu rol de lideratge en tots els sentits, però també que es garanteixin els drets lingüístics en tots els àmbits, no sols a totes les administracions, sinó també en el conjunt dels serveis i en el món comercial. Tot aquest impuls exigirà igualment una aposta decidida per fer de la llengua catalana i la cultura que s'hi expressa una cultura interessant i atractiva, diversa i acollidora, que interpel·li els diferents sectors de la societat i els sigui rellevant independentment del seu origen, la seva llengua familiar o la seva condició social. A més, la revitalització de la llengua exigeix unes polítiques que apostin fortament per dotar el català de tots els recursos lingüístics i tècnics que li calguin, molt especialment en el terreny de les tecnologies lingüístiques. El català ha d'esdevenir no sols present, sinó útil, competitiu i fins i tot capdavanter en les aplicacions destinades tant a la vida quotidiana com als entorns laborals i de recerca. Finalment, les transformacions que aquí es plantegen reclamen també que s'assumeixi una perspectiva de comunitat lingüística en diversos sentits: fent-ne partícips i plenament reconeguts tant els parlants d'origen com els

parlants adoptius; tenint sempre present la diversitat de territoris de llengua catalana, i estrenyent els vincles amb la comunitat exterior catalana i tota la catalanofonia a l'exterior, fornint-los d'eines per aprendre, mantenir, emprar i gaudir la llengua malgrat la distància física.

L'assoliment dels horitzons del Pacte Nacional per la Llengua implica, en primer lloc, la Generalitat i, en conseqüència, l'emplaça a assumir sense dilació les seves responsabilitats per desenvolupar-lo de manera reeixida. Tanmateix, en tant que projecte de país, el Pacte depassa en molts terrenys el perímetre de la Generalitat i interpel·la directament les altres administracions i el conjunt de la societat civil, des dels actors del sector laboral i els drets socials fins als de la comunicació, de la cultura i de l'educació, incloent-hi entitats i associacions de tota mena. Les transformacions sociolingüístiques de gran abast com les que pretén assolir aquest Pacte necessiten no sols l'aquiescència de la resta d'actors socials, polítics, econòmics i culturals del país, sinó la seva implicació. Així, la concreció i aplicació del Pacte en diversos àmbits dependrà no només del Govern i l'Administració de la Generalitat, sinó també de la resta d'institucions, públiques o privades, que en siguin corresponsables i acceptin subscriure'l. Totes aquestes institucions queden emplaçades, des de la signatura del Pacte, a sumar-s'hi i elaborar els seus propis plans de política lingüística interna. Igualment, el Pacte interpel·la el conjunt de la població de Catalunya independentment del seu origen, condició social o orientació ideològica. La llengua catalana és un patrimoni compartit del poble de Catalunya, i és com a tal una responsabilitat de totes les persones que són i se senten part d'aquest poble. En un món complex i dinàmic com l'actual, les llengües necessiten el suport de les institucions públiques i privades, però també, i de manera molt decisiva, la complicitat de tota la societat, perquè al capdavall qui parla les llengües són les persones. Són les persones les qui empen la llengua a la llar, a la feina, als centres educatius, als mercats i en les seves pràctiques culturals i de lleure, les que opten per crear en una llengua, les que decideixen aprendre-la i les que la comparteixen i fan possible que l'apreguin les noves generacions i la gent arribada des d'altres contrades. No cal haver rebut el català per herència familiar, no cal ni tan sols dominar-lo per considerar-lo una part irrenunciable de la societat catalana, per convertir-lo en part de la vida pròpia i per contribuir al present i l'esdevenidor de la llengua. És en aquest sentit que tothom, des de la seva posició i en la mesura de les seves possibilitats, és cridat a fer-se partícip del Pacte i a fer-hi la seva aportació per assolir uns objectius que són de país.

Els àmbits d'aplicació sectorials del Pacte Nacional per la Llengua

Els nou horitzons enunciats anteriorment marquen les línies de treball fins l'any 2030. Els dos horitzons inicials —la renovació de les polítiques lingüístiques i el creixement del nombre de parlants del català— són de natura transversal, en la mesura que afecten la totalitat de la societat. En canvi, els altres set horitzons són de natura sectorial, i se centren en aspectes com l'oficialitat de la llengua, les polítiques lingüístiques educatives, el model de formació i dinamització de la llengua entre la població adulta, els recursos necessaris per al foment de la llengua, etc. La majoria d'aquests horitzons s'estructuren en diferents àmbits. La Taula 2 mostra en quins àmbits es desplega cadascun dels nou horitzons identificats.

Taula 2. Horitzons 2030 per al Pacte i àmbits de desplegament corresponents

Horitzó	Àmbits de desplegament
1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	Tota la societat
2. Una llengua que creix en nombre de parlants	Tota la societat
3. Una llengua plenament oficial <i>de iure i de facto</i> a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen 2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen 3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal 4. Institucions i administracions: Administració general de l'Estat i empreses i serveis que en depenen 5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors 6. Mercat, consum i serveis 7. Salut i assistència sociosanitària 8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència
4. Un model educatiu, de protecció de la infància i adolescència i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús i esdevinguin una eina potent de cohesió social	9. Model educatiu 10. Protecció de la infància i l'adolescència 11. Universitats i recerca

5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i ús de la llengua entre les persones adultes	12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes
	13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua
6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua	14. Teixit productiu i món del treball
7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics	15. Comunicació
	16. Cultura
8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior
	18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua
	19. Tecnologies lingüístiques
9. Una societat compromesa amb la llengua	20. Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esports, i col·lectius i grups socials
	21. Compromís i participació social

Als apartats següents s'exposen els objectius generals de cada horitzó o, si escau, de cada àmbit, i un conjunt d'objectius específics. Posteriorment, s'inclouen en un annex les mesures que es desplegaran el 2025 per avançar en l'assoliment de cadascun dels objectius apuntats.

Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana

Assolir els grans objectius del Pacte implica la transformació de nombroses dinàmiques socials i la superació d'un nombre significatiu de reptes, i, per tant, s'hi ha d'arribar de manera progressiva. Per aconseguir-ho, aquest Pacte entén que les polítiques lingüístiques per al català han de partir d'un seguit de principis bàsics.

- 1. Acció col·lectiva i coordinada.** El català és un repte per a tota la societat, i els esforços per normalitzar-lo han d'implicar les administracions públiques de tots els nivells, els actors polítics, el sector privat, les entitats, el sector associatiu i el conjunt de la població, tant si ja en són parlants actius com si encara no han començat a ser-ho.
- 2. Proactivitat, transversalitat i continuïtat.** Les polítiques lingüístiques públiques i privades han de procurar identificar els reptes i avançar-

s'hi; han de treballar des de la transversalitat, incloent tots els àmbits socials, i han de preveure la seva continuïtat temporal.

3. **Dotació suficient.** Les polítiques lingüístiques s'han de fonamentar en una assignació àmplia i sostinguda de recursos humans i pressupostaris que sigui suficient per dur a terme els objectius que es proposen.
4. **Benestar lingüístic i igualtat de drets i deures en un marc de mobilitat.** La societat actual imposa molts reptes derivats de l'increment de la mobilitat per motius laborals, acadèmics, recreatius, etc. Les polítiques lingüístiques han de gestionar els efectes de la mobilitat i, simultàniament, maximitzar el benestar lingüístic, en un marc d'igualtat de drets i deures en què el desig de viure normalment en català no sigui una font d'estrès que exigeixi sistemàticament l'activisme personal.
5. **Cohesió social i territorial.** En un país divers i obert com Catalunya, l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua catalana són instruments de primer ordre per fomentar la cohesió social i territorial.
6. **Respecte i reconeixement.** Perquè el català es normalitzi, ha de ser una llengua de trobada de tot tipus de parlants, tant nadius com adoptius. Cal construir una cultura lingüística que reconegui totes les veus i tots els accents, incloent-hi especialment la dels catalanoparlants adoptius com a parlants legítims i necessaris en un marc de diversitat. L'apropiació progressiva del català, que forma part del paquet de drets i deures inherent al projecte d'inclusió social en la societat catalana, no implica renunciar a cap altra llengua, sinó enriquir el propi repertori.
7. **Responsabilitat alhora individual i col·lectiva.** Després de segles de minorització, la situació del català demana una tasca de sensibilització —en la línia de la conscienciació ambiental o de la igualtat de gènere— que contraresti les pressions estructurals que pateix i que reforci la vinculació de la societat catalana amb la seva llengua pròpia. Cal estimular la responsabilitat lingüística deixant clara la rellevància que tenen les accions individuals, institucionals i col·lectives sobre la llengua, i cal promoure una consciència lingüística col·lectiva que valori la protecció del català com a objectiu compartit, entenent que preservar el català en plenitud és la millor aportació de Catalunya a la defensa de la diversitat lingüística mundial.
8. **Una llengua de tothom i per a tothom.** La normalitat d'una llengua implica que sigui assumida i utilitzada per totes les sensibilitats polítiques i ideològiques. Cal treballar per aconseguir la màxima

transversalitat social en relació amb el català i per evitar-ne la patrimonialització per part de cap sector.

- 9. Enfortiment de la comunitat lingüística i de la condició de llengua mitjana.** Catalunya comparteix llengua amb la resta de societats catalanòfones. Cal promoure la unitat de la llengua. És imperatiu intensificar la cooperació interterritorial des del respecte mutu i saber treure partit de les oportunitats que proporciona el fet de compartir una llengua mitjana europea.
- 10. Aposta per la tecnologia.** La incorporació sistemàtica de les tecnologies de la llengua a tots els àmbits dotarà el català d'un valor simbòlic i d'un valor instrumental que en reforçaran les possibilitats d'ús i la capacitat d'atracció, i també reduirà substancialment els costos tant de la normalització com de la gestió del multilingüisme que necessita una societat com la catalana.

Aquests principis d'elaboració i execució de les polítiques lingüístiques són aplicables tant a les polítiques d'àmbit general com a les iniciatives sectorials de diverses institucions, és a dir, a més de la Generalitat, poden servir d'orientació per a altres actors institucionals públics o privats, que els poden adoptar i fer-hi les seves concrecions i adaptacions. En el cas concret de la Generalitat, la materialització d'aquestes polítiques es durà a terme mitjançant l'elaboració, per part del Departament de Política Lingüística, del Pla general de política lingüística 2025-2030, que concretarà les estratègies, els mecanismes, els recursos, les fites anuals, els indicadors específics d'avaluació, etc., corresponents als objectius marcats en aquest Pacte. Aquest Pla recollirà tant les mesures impulsades directament per la unitat responsable d'aquesta àrea com les mesures i els plans departamentals o sectorials de polítiques lingüístiques impulsats conjuntament amb els altres departaments. El Pla inclourà un pressupost en què es detallaran els imports destinats a l'execució de les mesures definides. El pressupost inicial per a l'any 2025 del Pla general de política lingüística 2025-2030 serà de més de 200 milions d'euros.²⁸ El pressupost anual per a la resta de l'execució del Pacte es concretarà a cada exercici pressupostari, no podrà ser en cap cas inferior a aquesta dotació global i haurà d'incloure les correccions pertinents en funció de la inflació o de paràmetres de contingut que demanin més pressupost. D'altra banda, el Departament de Política Lingüística fomentarà que la resta d'actors rellevants en política lingüística més enllà de la Generalitat desenvolupin i adoptin els seus propis plans de gestió de llengües i que coadjuvin a assolir els objectius del Pacte.

²⁸ Aquesta xifra no inclou en cap cas les aportacions a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals - 3Cat.

Cada any caldrà lliurar al Parlament i al Consell Social de la Llengua Catalana una memòria que permeti valorar l'acompliment dels objectius del Pla i introduir-hi les mesures correctores pertinents. La persona al capdavant del Departament de Política Lingüística haurà de comparèixer davant de la comissió encarregada de la política lingüística al Parlament i davant del Consell Social de la Llengua Catalana almenys una vegada a l'any per retre comptes de l'estat d'acompliment i execució pressupostària del Pla general de política lingüística.

Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants

Per aturar i corregir les tendències negatives que afecten el català, un dels factors clau és aconseguir que el nombre de persones capaces de parlar-lo creixi més de pressa que la població total, de manera que es vagi reduint el percentatge de gent que encara no sap català. De fet, en una societat com la catalana actual, en què el creixement natural de la població és negatiu i els increments de població es deuen a la immigració, el creixement de parlants ha de ser també superior al creixement migratori. Si aquests dos objectius no s'assoleixen, l'augment percentual de persones que no saben la llengua minoritzada reduirà les possibilitats d'utilitzar-la i, per consegüent, disminuirà la utilitat social del català i se'n desincentivarà l'aprenentatge i la identificació.

La taula 3 mostra les mitjanes del creixement total de la població durant la darrera dècada:

Taula 3. Mitjana de creixement anual de la població a Catalunya en el període entre 2014 i 2023

Període	Durada	Mitjana de creixement de la població
2014-2023	10 anys	57.855
2019-2023	5 anys	77.343
2021-2023	3 anys	88.903
2022-2023	2 anys	127.392

Font: <<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10330&tema=XIFPO&col=1>> (Darrera consulta: 6/9/2024). Unitats: Nombre de persones. Font: Idescat. Estimacions de població, estadística de naixements i estadística de defuncions. Les dades de 2023 són provisionals.

Tenint en compte les mitjanes de creixement total de la població i el creixement migratori dels darrers anys, es proposa com a objectiu que el nombre de persones que saben parlar català augmenti en almenys 600.000 entre els anys 2025 i 2030, és a dir, en 100.000 parlants per any. Aquest

creixement seria superior a la mitjana de creixement de la població del darrer decenni, del darrer quinquenni o del darrer trienni i, per tant, compliria l'objectiu d'aturar el retrocés del coneixement percentual del català, sempre que la demografia dels anys vinents es mantingui en els paràmetres de la darrera dècada.²⁹ A l'hora de concretar aquestes xifres d'acord amb els resultats de l'EULP 2023, que mostren que el nombre de parlants de més de 14 anys residents a Catalunya se situa en 5.454.700, veiem que amb l'increment proposat s'arribaria a l'entorn dels 6 milions l'any 2030, molt per sobre dels 5,2 milions de parlants d'aquesta franja d'edat registrats l'any 2018.

L'increment de persones capacitades per parlar el català és una condició necessària, però no suficient, per fer augmentar l'ús de la llengua. Al costat de mesures de formació, caldrà impulsar tota una sèrie de transformacions i millores per crear unes condicions que possibilitin l'ús de la llengua i que l'estimulin, de manera que el creixement del nombre de parlants actius (usuaris) del català, tant exclusius com compartits amb altres llengües, també s'equipari l'any 2030 com a mínim amb el saldo migratori anual. Entre aquestes mesures hi ha, per descomptat, la modificació de les restriccions de tipus polític i jurídic que fan difícil emprar el català en determinats àmbits, el foment de l'oferta comunicativa i cultural en català, l'increment dels recursos tècnics per poder-se servir de la llengua a tots els àmbits, i la modificació dels hàbits que en dificulten l'aprenentatge i l'ús. Les vies per impulsar aquestes transformacions s'expliquen als propers apartats, en els quals s'exposen els sis horitzons restants per al Pacte.

Horitzó 3. Una llengua plenament oficial *de iure* i *de facto* a les institucions públiques, a les empreses i als serveis

1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen

Objectiu general de l'àmbit 1:

Garantir que el català és sempre la llengua d'ús institucional i corporatiu normal del Govern; aconseguir l'oficialitat plena del català de iure i de facto a l'Administració de la Generalitat, al sector públic i a les empreses

²⁹ De fet, el creixement de població de 2022 i 2023 supera la xifra de 100.000 persones. En aquest sentit, caldrà que els responsables del seguiment del Pacte estiguin amatents a l'evolució demogràfica. Un creixement molt significatiu de la població implicaria la necessitat de revisar-ne les fites demolingüístiques a l'alça.

concessionàries, d'acord amb la Llei de política lingüística i la resta de la legislació vigent, i assegurar el paper tractor de les institucions i administracions en la normalització de la llengua.

Objectius específics de l'àmbit:

- 1.1. Garantir que les institucions de la Generalitat i els seus representants s'expressen sempre en català, com la llengua d'ús normal, en les comunicacions adreçades a la societat catalana.
- 1.2. Garantir que el personal de l'Administració i subcontractat té el coneixement adequat del català, dels drets lingüístics de la ciutadania i dels deures dels servidors públics a l'hora d'exercir les seves tasques.
- 1.3. Garantir que el català és la llengua habitual de comunicació interna i externa de l'Administració —en el marc de la normativa vigent— en les comunicacions orals, escrites, presencials i en línia.
- 1.4. Garantir que s'apliquen les clàusules lingüístiques en la contractació.
- 1.5. Millorar la coordinació entre departaments i unitats i amb altres administracions a l'hora de dissenyar i aplicar les polítiques lingüístiques.
- 1.6. Reforçar la capacitat de la Generalitat de fer polítiques lingüístiques proactives, mitjançant el manteniment del Departament de Política Lingüística, entre d'altres.
- 1.7. Garantir el compliment de la normativa en els serveis que depenen de la Generalitat (museus, pistes d'esquí, etc.).
- 1.8. Aplicar criteris de comunicació clara en català en la relació amb la ciutadania.

2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen

Objectiu general de l'àmbit 2:

Aconseguir l'oficialitat plena del català a les administracions locals, al sector públic i a les empreses concessionàries; garantir el paper tractor d'aquestes administracions en la normalització de la llengua, i impulsar una política lingüística municipal ambiciosa i coordinada entre els diferents actors públics i socials.

Objectius específics de l'àmbit:

- 2.1. Garantir que el personal de l'Administració pública i subcontractat té el coneixement adequat del català, dels drets lingüístics de la ciutadania i dels deures que corresponen als servidors públics.
- 2.2. Garantir que s'apliquen criteris adequats en l'atenció al públic i en la comunicació interna i externa en els diversos tipus i suports de comunicació a totes les administracions que operen a Catalunya.
- 2.3. Identificar els àmbits deficitaris pel que fa a l'ús de la llengua i al compliment de la normativa lingüística en els governs locals i corregir la situació.
- 2.4. Vetllar pel compliment de la normativa lingüística en les àrees en què els poders municipals tenen competència.
- 2.5. Garantir que s'apliquen les clàusules lingüístiques en la contractació.
- 2.6. Rellançar el paper del CPNL com a òrgan de suport a les polítiques lingüístiques locals i de coordinació entre aquestes administracions, la Generalitat i els altres actors de política lingüística local.

3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal

Objectius generals d'àmbit 3:

- Assolir l'ús normal de la llengua catalana, treballant juntament amb els professionals, en els àmbits de l'Administració de justícia, del món jurídic i del dret, i de l'execució penal a Catalunya, amb uns operadors jurídics i uns professionals que la coneguin i usin amb normalitat, d'acord amb la consideració del català com a llengua oficial i pròpia de Catalunya. Aquest ús normal s'ha de poder estendre als òrgans jurisdiccionals estatals i europeus.
- Disposar dels recursos formatius, normatius, documentals i tecnològics necessaris per exercir professionalment en català, per garantir els drets lingüístics de la ciutadania en l'àmbit jurídic i del dret, i també per contribuir a la reinserció sociolaboral de les persones en execució penal.

Objectius específics de l'àmbit:

- 3.1. Garantir el respecte dels drets lingüístics de la ciutadania.
- 3.2. Establir el requisit de coneixement del català als professionals dels diferents cossos de personal de l'Administració de justícia que presten servei a Catalunya.

- 3.3. Capacitar lingüísticament el personal de l'Administració de justícia que presta serveis a Catalunya i que no té el nivell de català, i dotar-lo del coneixement dels drets i deures lingüístics necessaris per exercir les seves funcions.
- 3.4. Dur a terme campanyes de sensibilització sobre l'ús del català a la justícia adreçades al personal de l'Administració de justícia, als professionals de l'àmbit del dret i a la ciutadania.
- 3.5. Incorporar les noves tecnologies aplicades a la llengua a les eines de tramitació i gestió processal i a les eines de suport lingüístic, a fi d'estendre l'ús del català.
- 3.6. Dur a terme les actuacions necessàries per garantir el dret de relacionar-se en català amb els òrgans constitucionals i amb els òrgans jurisdiccionals d'àmbit estatal.
- 3.7. Canviar l'estatus jurídic del català a Europa per garantir el dret d'ús del català de la ciutadania que es relaciona amb els òrgans jurisdiccionals de la Unió Europea.
- 3.8. Disposar de la versió en català de textos legals, jurisprudència i manuals docents i de referència del dret, i facilitar-hi l'accés, així com a altres recursos jurídics en català, per garantir la igualtat de drets lingüístics.
- 3.9. Capacitar l'alumnat de tots els graus, màsters i cicles formatius relacionats amb el dret per exercir les activitats professionals en català (vegeu l'àmbit 11, Universitats i recerca).
- 3.10. Conèixer els dèficits de capacitació lingüística dels mediadors i impulsar mesures de foment del català en l'àmbit de la mediació per assegurar el respecte dels drets lingüístics de les persones que opten per aquest mètode per resoldre un conflicte.
- 3.11. Transformar les dinàmiques lingüístiques als centres penitenciaris perquè es normalitzi i valori la presència del català i se'n fomenti l'aprenentatge com a eina de reinserció social i laboral.
- 3.12. Transformar les dinàmiques lingüístiques als centres de justícia juvenil perquè es normalitzi i valori la presència del català i se'n fomenti l'aprenentatge com a eina de reinserció social i laboral.

4. Institucions i administracions: Administració general de l'Estat i empreses i serveis que en depenen

Objectiu general de l'àmbit 4:

Aconseguir que l'Administració general de l'Estat assumeixi l'oficialitat plena del català pel que fa a les relacions de la ciutadania de Catalunya amb les administracions estatals i les empreses concessionàries, tant a Catalunya com en les relacions desterritorialitzades, en els termes fixats per la llei.

Objectius específics de l'àmbit:

- 4.1. Aconseguir que l'Estat adopti polítiques de respecte, foment i protecció del català en totes les seves actuacions.
- 4.2. Garantir l'oficialitat plena del català en les activitats presencials de l'Administració general de l'Estat a Catalunya, de les empreses públiques de titularitat estatal i de les empreses concessionàries, incloses les grans infraestructures ubicades a Catalunya (ports, aeroports, etc.).
- 4.3. Garantir l'oficialitat plena del català en les activitats digitals i a distància de l'Administració de l'Estat, de les empreses públiques de titularitat estatal i de les seves concessionàries amb efectes a Catalunya.
- 4.4. Assegurar que les institucions centrals de l'Estat assumeixen l'oficialitat del català en les seves relacions amb la ciutadania de Catalunya i que en garanteixen l'ús.
- 4.5. Garantir unes polítiques lingüístiques estatals favorables al català a escala estatal, europea i internacional.

5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors

Objectiu general de l'àmbit 5:

Aconseguir l'oficialitat plena del català a les institucions europees.

Objectius específics de l'àmbit:

- 5.1. Aconseguir l'oficialitat del català a les institucions de la Unió Europea.
- 5.2. Preparar tècnicament l'oficialitat del català i, mentrestant, pal·liar els efectes de la manca d'oficialitat.
- 5.3. Aconseguir que Catalunya participi en la UNESCO i en altres organismes i entitats internacionals relacionats amb la diversitat lingüística i cultural.

6. Mercat, consum i serveis

Objectiu general de l'àmbit 6:

Garantir que es poden dur a terme en català totes les activitats de consum, en totes les modalitats (de manera oral i escrita, en format digital, etc.).

Objectius específics de l'àmbit:

- 6.1. Garantir la presència normalitzada del català en la retolació, l'etiquetatge i la informació oral, escrita i virtual al consumidor, i també la disponibilitat lingüística activa.
- 6.2. Vetllar perquè es respectin els drets lingüístics de les persones consumidores en totes les àrees regulades.
- 6.3. Incrementar l'ús del català en el terreny del comerç i els serveis.
- 6.4. Promoure que les empreses aprofitin la llengua catalana com a eina per millorar les relacions amb els seus públics.

7. Salut i assistència sanitària

Objectiu general de l'àmbit 7:

Garantir els drets lingüístics dels pacients, de les persones en situació de vulnerabilitat i dependència, i assolir l'ús normal del català com a llengua professional del sector.

Objectius específics de l'àmbit:

- 7.1. Capacitar l'alumnat de graus i cicles professionals de salut i el personal resident (MIR, PIR, LLIR i IIR) formats a Catalunya perquè assoleixin la competència en català i coneguin els drets i deures lingüístics necessaris per exercir a Catalunya (vegeu l'àmbit 11, Universitats i recerca).
- 7.2. Dotar progressivament de les competències lingüístiques i del coneixement dels drets i deures lingüístics necessaris el personal ja contractat que no els tingui.
- 7.3. Assegurar que als centres de salut de Catalunya es garanteixen els drets lingüístics i la disponibilitat lingüística activa.
- 7.4. Garantir que als centres de salut i serveis del sistema públic de salut de Catalunya s'usa el català com a llengua institucional i de treball normal.
- 7.5. Desenvolupar els materials necessaris per facilitar la formació lingüística dels professionals de la salut i la seva feina en català.

8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència

Objectiu general de l'àmbit 8:

Garantir els drets lingüístics de les persones en situació de vulnerabilitat i dependència i assolir l'ús normal del català com a llengua professional del sector.

Objectius específics de l'àmbit:

- 8.1. Formar progressivament en coneixements lingüístics i sensibilització el personal del sector de l'assistència a gent gran, a persones migrants, refugiades i en situació de dependència o vulnerabilitat, i també el personal de l'àmbit de la llar i de les cures, i del sector de l'acompanyament a persones amb discapacitats, amb malalties mentals, addiccions o VIH.
- 8.2. Garantir els drets lingüístics de les persones usuàries i la disponibilitat lingüística activa.
- 8.3. Fomentar l'aprenentatge formal i no formal del català entre les persones usuàries dins de les activitats dels centres.
- 8.4. Fomentar que les biblioteques d'aquests centres tinguin recursos en català: llibres, publicacions, jocs de taula, etc.
- 8.5. Vetllar per la inclusió lingüística de les persones amb discapacitats sensorials.

Horitzó 4. Un model educatiu, de protecció de la infància i l'adolescència, i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús, i esdevinguin una eina potent de cohesió social

9. Model educatiu

Objectiu general de l'àmbit 9:

Garantir que el català és la llengua vehicular normal del model lingüístic escolar i assegurar que el sistema educatiu, inclosa la formació professional, ofereix tot l'alumnat del ple domini oral i escrit de la llengua catalana i n'incentiva l'apreciació i l'ús.

Objectius específics de l'àmbit:

- 9.1. Garantir que el personal docent, administratiu, d'atenció educativa i de serveis contractats dels centres educatius té la formació en llengua catalana i en immersió i gestió del multilingüisme en entorns escolars que és necessària per desenvolupar les seves tasques.
- 9.2. Garantir que el català és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu.
- 9.3. Garantir que tot l'alumnat escolaritzat en el sistema educatiu de Catalunya acaba l'educació obligatòria havent assolit el ple domini de la llengua catalana tant oralment com per escrit.
- 9.4. Garantir que els centres educatius esdevenen espais de socialització educativa en català que estimulin l'apreciació i la vinculació positiva amb la llengua, i que n'afavoreixen l'ús en les interaccions formals i informals entre l'alumnat, amb estratègies de dinamització coordinada i proactiva en l'aula, patis, menjadors i activitats extraescolars per part del conjunt del personal educatiu.
- 9.5. Impulsar la recerca pedagògica i sociolingüística sobre el model lingüístic educatiu català.
- 9.6. Donar a conèixer el model lingüístic del sistema educatiu català a dins i a fora de Catalunya.
- 9.7. Garantir que l'alumnat dels diversos graus d'educació té la competència necessària en llengua catalana (vegeu l'àmbit 11, Universitats i recerca).
- 9.8. Garantir que l'alumnat que ha d'accedir a la formació professional té la competència en llengua catalana necessària per desenvolupar la seva formació al centre i a l'empresa.
- 9.9. Impulsar el desenvolupament de nous materials i eines de suport lingüístic per a l'ensenyament del català a l'alumnat nouvingut.
- 9.10. Reforçar els plans educatius d'entorn i altres iniciatives de dinamització.
- 9.11. Impulsar específicament l'aprenentatge i l'ús del català en la formació professional (bàsica i postobligatòria).
- 9.12. Garantir l'ús i l'aprenentatge precoç del català en tota l'educació infantil.
- 9.13. Dotar els centres educatius de les aules d'acollida, d'acceleració i d'acollida intensiva en català necessàries per acollir l'alumnat nouvingut.

- 9.14. Vetllar perquè les persones amb discapacitats sensorials tinguin els recursos adequats per accedir al coneixement i l'ús de la llengua catalana.
- 9.15. Generar mecanismes d'aprenentatge i de vinculació positiva amb la llengua catalana per a famílies d'alumnes, especialment en l'entorn dels centres educatius.

10. Protecció de la infància i l'adolescència

Objectiu general de l'àmbit 10:

Garantir que el sistema d'atenció a menors fa un acompanyament adequat en el procés d'adquisició, apreciació i ús del català entre els menors que té a càrrec seu.

Objectius específics de l'àmbit:

- 10.1. Garantir que el personal té els coneixements de llengua, la sensibilització i la formació necessaris per actuar de manera lingüísticament responsable.
- 10.2. Revisar els protocols de funcionament, acreditació i provisió de serveis per garantir els objectius fixats pel que fa a la competència lingüística en català.
- 10.3. Dotar els infants i els adolescents integrats en el sistema d'atenció a menors de la competència en català adequada i fomentar l'apreciació i l'ús de la llengua en aquest col·lectiu.
- 10.4. Generar materials de formació específics per cobrir les necessitats dels diferents col·lectius.
- 10.5. Vetllar per la inclusió lingüística de la infància i l'adolescència que s'atén als serveis del programa «Temps per cures».

11. Universitats i recerca

Objectiu general de l'àmbit 11:

Fer plenament efectiu l'ús del català, llengua pròpia de les universitats de Catalunya, com a llengua d'ús normal en el terreny de la docència, la recerca, la transferència i la divulgació del coneixement, i en la gestió en tots els camps del saber, en el marc del respecte dels drets lingüístics de tota la comunitat universitària, tot garantint el dret a poder cursar els estudis universitaris en català, reforçant el paper tractor de les universitats en el

terreny de l'aprenentatge, l'ús i la valoració de la llengua, i enfortint les relacions entre tota la comunitat universitària i de recerca dels territoris de parla catalana.

Objectius específics de l'àmbit:

- 11.1. Fer plenament efectiu l'ús del català com a llengua pròpia de les universitats de Catalunya i com a llengua d'ús normal en les seves activitats.
- 11.2. Garantir els drets lingüístics de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat universitària i de recerca.
- 11.3. Garantir el dret a rebre i a impartir la docència universitària en català, el dret de tota la comunitat universitària i de recerca a utilitzar-lo i el dret a cursar tots els estudis de grau en català, llevat dels casos en què, per la naturalesa dels estudis, s'hagi d'impartir la docència en altres llengües.
- 11.4. Millorar les competències lingüístiques en català de l'alumnat, el professorat, el personal investigador i el personal administratiu i de serveis.
- 11.5. Reforçar els programes d'acollida lingüística per als membres de la comunitat universitària i de recerca procedents de fora dels territoris de llengua catalana.
- 11.6. Incrementar i impulsar l'ús del català en la recerca, la transferència del coneixement i la divulgació, i el conreu del català científic.
- 11.7. Enfortir les relacions entre tota la comunitat universitària i de recerca dels territoris de parla catalana.
- 11.8. Garantir que l'alumnat dels graus lingüísticament estratègics acabi els estudis amb la competència necessària per exercir a Catalunya.
- 11.9. Promoure la recerca en sociolingüística, política lingüística, dret lingüístic i gestió del multilingüisme.

Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i ús de la llengua entre les persones adultes

12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes

Objectiu general de l'àmbit 12:

Garantir el dret d'accés a l'aprenentatge i a l'ús de la llengua catalana entre la població adulta i facilitar-ne l'acreditació.

Objectius específics de l'àmbit:

- 12.1. Incrementar el personal format per a l'ensenyament i l'avaluació de la llengua catalana.
- 12.2. Impulsar, reestructurar i optimitzar el sistema d'acollida i ensenyament de llengua rellançant el Consorci per a la Normalització Lingüística i estimulant la participació dels altres actors per cobrir adequadament les necessitats de cada àmbit i incrementar els recursos disponibles (vegeu l'àmbit 6, Teixit productiu i món del treball; àmbit 8, Salut i assistència sociosanitària; àmbit 10, Model educatiu; i àmbit 12, Universitats i recerca).
- 12.3. Impulsar millores que promoguin la continuïtat de l'aprenentatge de la llengua.
- 12.4. Incrementar en quantitat i format l'oferta de formació formal, no formal i informal de llengua catalana, tenint en compte l'adaptació territorial, horària i d'espais d'aprenentatge.
- 12.5. Aplicar metodologies significatives que tinguin en compte els bagatges dels aprenents i la perspectiva comunitària i de gènere.
- 12.6. Impulsar el desenvolupament de nous materials, models i eines per a l'ensenyament, l'aprenentatge, la gestió i la certificació dels coneixements de la llengua.
- 12.7. Reforçar el sistema d'acreditació de coneixements de llengua catalana.
- 12.8. Treballar amb el teixit associatiu i les entitats d'acollida per millorar els circuits establerts, promoure la corresponsabilització en l'acollida lingüística de les persones novingudes i teixir complicitats entre tots els implicats en els diferents processos.
- 12.9. Aplicar la perspectiva de gènere en l'oferta de formació en llengua catalana, especialment en aspectes com els horaris i la cura de menors.

13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua

Objectiu general de l'àmbit 13:

Desenvolupar unes polítiques potents de sensibilització, dinamització i foment del català que en potenciïn l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús.

Objectius específics de l'àmbit:

- 13.1. Incrementar el personal format per a la dinamització i el foment de la llengua catalana per poder atendre les necessitats existents.
- 13.2. Garantir que les activitats de dinamització, sensibilització i foment tenen els recursos i l'espai que els corresponen i que no queden relegades a una segona posició davant de les demandes urgents d'ensenyament.
- 13.3. Impulsar, reestructurar i coordinar millor l'oferta de dinamització i foment rellançant el Consorci per a la Normalització Lingüística i estimulant la participació dels altres actors per cobrir adequadament la demanda en tots els àmbits econòmics, socials i de serveis (vegeu l'àmbit 6, Teixit productiu i món del treball; àmbit 7, Mercat, consum i serveis; àmbit 8, Salut i assistència sociosanitària; àmbit 9, Assistència i acompanyament a persones en situació de dependència o vulnerabilitat; i àmbit 10, Model educatiu).
- 13.4. Generar els materials i les eines necessaris per a la sensibilització, la dinamització i el foment de la llengua.
- 13.5. Difondre entre la població uns discursos i uns hàbits que fomentin l'aprenentatge, l'apreciació i l'extensió de l'ús del català entre iguals i que en promoguin l'adopció.
- 13.6. Emmarcar la promoció del català en un projecte de reconeixement i protecció de la diversitat lingüística local i mundial i d'igualtat i justícia lingüístiques.

Horitzó 6. Un món del treball que incorpora plenament l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua

14. Teixit productiu i món del treball

Objectiu general de l'àmbit 14:

Aconseguir que el català s'incorpori plenament com a llengua d'ús habitual en el món del treball i en el mercat laboral, i dotar els agents socials de les eines necessàries perquè puguin continuar incentivant-lo i contribuir, així, a incrementar-ne l'ús, i alhora, promoure'n l'aprenentatge i l'acreditació.

Objectius específics de l'àmbit:

- 14.1. Millorar l'accés a la formació i a l'acreditació en llengua catalana en les relacions laborals, aprofitant els mecanismes de finançament del CONFORCAT, fons estatals i europeus.
- 14.2. Garantir que es respecten els drets lingüístics dels treballadors.
- 14.3. Impulsar l'ús del català com a llengua habitual en els centres de treball.
- 14.4. Generar, des de la Generalitat i les organitzacions del sector, els recursos lingüístics i les eines tecnològiques que facilitin l'ús del català en els centres de treball.
- 14.5. Impulsar la recerca sobre la situació i les bones pràctiques lingüístiques a les empreses.
- 14.6. Promoure des de l'Administració i en el marc de la negociació col·lectiva l'aprenentatge, l'acreditació i l'ús del català en l'àmbit laboral amb convenis, ajudes, subvencions i clàusules de contractació pública.
- 14.7. Incorporar el Consell del Diàleg Social com un agent clau més en l'activació d'acords per fer efectives les mesures referents a l'àmbit laboral.
- 14.8. Vetllar perquè el conjunt d'ensenyaments de formació professional rebin l'atenció necessària perquè la transició al món del treball es pugui fer amb totes les garanties des del punt de vista de competències lingüístiques de l'alumnat (vegeu l'àmbit 9).

Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics

15. Comunicació

Objectiu general de l'àmbit 15:

Garantir una oferta comunicativa i informativa en català àmplia, suficient, diversa i interessant en tots els àmbits i suports, facilitar-hi l'accés i estimular-ne el consum, especialment en el nou context digital.

Objectius específics de l'àmbit:

- 15.1. Garantir l'existència d'una oferta comunicativa i informativa suficient en català en tots els suports i per a tots els sectors socials, reforçant

especialment els sectors més deficitaris i els més rellevants per a les noves generacions.

- 15.2. Vetllar per una protecció legal adequada per a les indústries comunicatives en català.
- 15.3. Facilitar la visibilitat i l'accés als productes comunicatius en català.
- 15.4. Treballar per superar la diglòssia digital i audiovisual.
- 15.5. Augmentar el nombre de persones amb altres llengües familiars que s'incorporen al consum de mitjans en català.
- 15.6. Enfortir el mercat comunicatiu de la comunitat lingüística sencera.
- 15.7. Treballar per al desenvolupament de públics en català.
- 15.8. Consolidar 3Cat com a agent actiu per impulsar la llengua catalana.
- 15.9. Fomentar la programació en català, especialment en l'àmbit infantil i juvenil, així com la seva accessibilitat, per fer-la interessant i de referència per a infants, adolescents i joves.
- 15.10. Actuar amb la màxima proactivitat i ambició a l'hora de generar i atreure producció en català que inclogui nous formats, públics desatesos i nous públics.

16. Cultura

Objectiu general de l'àmbit 16:

Garantir una oferta cultural en català àmplia, suficient, diversa i interessant en tots els àmbits i suports, fomentar-ne l'ús i el gaudi i incrementar-ne el públic.

Objectius específics de l'àmbit:

- 16.1. Fomentar la producció d'un volum suficient d'obres que incorporin el català, ja sigui de forma original o en versió traduïda, i que aquesta producció abasti tots els suports i tots els sectors socials, d'edat, gènere, orientació ideològica, etc.
- 16.2. Aconseguir una visibilitat pública suficient i una distribució eficient per a la producció en català que la posin a l'abast de tothom en tant que llengua normalitzada.
- 16.3. Combatre els prejudicis, les prevencions i les reticències de naturalesa diglòssica contràries als productes culturals i comunicatius en català que encara avui es troben força arrelades en alguns sectors.

- 16.4. Fer que la cultura en català arribi de manera normalitzada a la població de llengua familiar diferent del català que resideix als territoris de llengua catalana.
- 16.5. Garantir una protecció normativa adequada per a la cultura en català.
- 16.6. Estrènyer la col·laboració entre agents culturals públics i privats de tots els territoris de llengua catalana.
- 16.7. Fer que la producció en català sigui accessible a les persones amb dèficits sensorials.
- 16.8. Fer accessible la cultura en llengua catalana a tota la població i evitar que la situació econòmica sigui un impediment per accedir-hi.

Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis

17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior

Objectiu general de l'àmbit 17:

La política lingüística, més enllà dels límits de Catalunya, ha de garantir el reconeixement institucional del català, enfortir-lo a la resta de la comunitat lingüística i a la comunitat exterior, i projectar-lo internacionalment.

Objectius específics de l'àmbit:

- 17.1. Aconseguir l'oficialitat i la presència de la llengua en les instàncies estatals i supraestatals en què participi Catalunya (vegeu els àmbits 3, 4 i 5).
- 17.2. Enfortir la cohesió de la comunitat lingüística i aprofitar-ne adequadament les potencialitats.
- 17.3. Prestar un suport específic a la comunitat exterior catalana en els terrenys de l'aprenentatge, la transmissió, l'ús i l'apreciació de la llengua.
- 17.4. Intensificar el suport a la projecció del català com a llengua identificadora d'una cultura singular i plural que constitueix l'aportació del poble català a la diversitat lingüística del món.
- 17.5. Defensar la unitat de la llengua en totes les instàncies necessàries.

18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua

Objectiu general de l'àmbit 18:

Vetllar perquè el català disposi d'un model de llengua flexible i constantment actualitzat, adequat a tots els propòsits i amb el qual es pugui identificar el màxim nombre de parlants de la comunitat lingüística, així com vehicular aquest model de manera adient per contrarestar les pressions que experimenta com a llengua mitjana minoritzada.

Objectius específics de l'àmbit:

- 18.1. Implantar un model de llengua flexible i adaptable al context —no exclusivament formal o escrit— amb què es puguin identificar tots els parlants, i millorar-ne les vies de difusió i implantació.
- 18.2. Augmentar la coordinació entre les institucions lingüístiques dels territoris de llengua catalana.
- 18.3. Continuar generant els recursos lingüístics necessaris (diccionaris, gramàtiques, terminologia, etc.) i difondre'ls de manera més efectiva.
- 18.4. Incrementar la qualitat lingüística en la formació dels professionals i també en els usos públics, com ara en la comunicació, la documentació pública, els productes tecnològics, la toponímia, etc.
- 18.5. Potenciar l'observació de la qualitat de la llengua.

19. Tecnologies lingüístiques

Objectiu general de l'àmbit 19:

Situar el català entre les llengües capdavanteres en tecnologies lingüístiques i intel·ligència artificial en els terrenys de la recerca, les aplicacions accessibles i l'ús efectiu d'aquests recursos.

Objectius específics de l'àmbit:

- 19.1. Vetllar per la visibilitat dels continguts en català a la xarxa i a les aplicacions.
- 19.2. Assegurar que es disposa, de manera actualitzada, del coneixement necessari sobre les dinàmiques sociolingüístiques en les tecnologies de la llengua.
- 19.3. Establir un sistema de governança del català en el terreny de les tecnologies de la llengua amb perspectiva de comunitat lingüística.

- 19.4. Garantir que les administracions exerceixen l'efecte tractor per a les tecnologies de la llengua en català.
- 19.5. Promoure que la recerca i la innovació en tecnologies de la llengua capdavanteres incloguin el català.
- 19.6. Estimular l'aposta del sector empresarial pel català, especialment en les aplicacions més estratègiques.
- 19.7. Informar adequadament la societat dels avantatges i les possibilitats de les tecnologies de la llengua en català.
- 19.8. Vetllar perquè la normativa de l'àmbit digital preservi el dret a usar-hi el català.
- 19.9. Fomentar que les tecnologies que es vagin creant tinguin versió en català.
- 19.10. Detectar oportunitats i amenaces per al català digital en les diverses administracions (europees, estatals, autonòmiques i locals).
- 19.11. Difondre i cercar aliances a escala europea i internacional, i col·laborar-hi per donar a conèixer els reptes i oportunitats del multilingüisme digital.

Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua

20. Infància, adolescència i joventut, col·lectius i grups socials específics, món associatiu i esports

Objectiu general de l'àmbit 20:

Millorar els índexs de coneixement, apreciació i ús del català entre les noves generacions i en els col·lectius específics en què siguin més deficitaris; facilitar que es generin espais de socialització en català per tal que tothom pugui accedir a la pràctica informal i col·loquial de la llengua, i sensibilitzar tots els agents dels sectors implicats, en especial el món associatiu i de l'esport, per impulsar dinàmiques positives per a l'adopció de la llengua.

Objectius específics de l'àmbit:

- 20.1. Augmentar els índexs de competència, apreciació i ús de la llengua catalana entre les noves generacions i els col·lectius específics en què siguin més deficitaris.
- 20.2. Coordinar les polítiques de la Generalitat i les administracions locals adreçades a fomentar la llengua entre les noves generacions i els

col·lectius específics, i garantir que la dimensió lingüística s'inclou en els plans sectorials respectius.

- 20.3. Sensibilitzar el personal de les administracions en relació amb el foment de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua en aquests sectors.
- 20.4. Sensibilitzar les empreses, les entitats i el món associatiu (de lleure educatiu, de cures, de veïns, de gent gran, que treballen per l'equitat de gènere i LGTBI+, etc.), el món de l'esport, les comunitats religioses, la cultura popular, etc., per tal d'implicar-los en el foment de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua.

21. Compromís i participació social

Objectiu general de l'àmbit 21:

Fomentar una identificació positiva del conjunt de la població amb la llengua catalana que n'encoratgi l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús en la vida quotidiana; estimular l'ús del català, i garantir el dret a participar en la vida social en català i enfortir el teixit associatiu que treballa per fer-ho possible.

Objectius específics de l'àmbit:

- 21.1. Incrementar la informació sobre la realitat lingüística del país i estimular les actituds positives envers el català en el conjunt de la població, parant atenció a la seva diversitat com a base per fomentar-ne l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús.
- 21.2. Actualitzar el Consell Social de la Llengua Catalana per fer-lo més representatiu i millorar-ne el funcionament.
- 21.3. Contribuir a la vitalitat del teixit associatiu de foment de la llengua i cercar sinergies entre l'acció pública i l'acció cívica en l'impuls de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús del català.

PLA GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. MESURES PER A L'ANY 2025

El Pacte Nacional per la Llengua recull els reptes globals amb què s'enfronta la llengua catalana, els principis generals a partir dels quals cal abordar-los, els nou grans objectius o horitzons amb els seus vint-i-un àmbits i, per a cada àmbit de treball, els objectius generals i específics que cal assolir. El primer dels acords del Pacte és l'elaboració i l'aplicació del Pla general de política lingüística 2025-2030. La confecció d'aquest Pla, les bases del qual s'han anat establint de manera simultània a l'elaboració del Pacte Nacional per la Llengua, es tancarà durant el 2025 i inclourà diagnòstics sectorials, mesures, calendaris, indicadors i pressupostos.

Per tal de poder començar a traduir el Pacte en actuacions concretes immediatament després d'aprovar-lo, als apartats següents s'especifiquen les mesures que s'aplicaran durant el 2025 a cadascun dels àmbits identificats. Part d'aquestes mesures tenen el seu origen en el procés participatiu del Pacte i en els coneixements acumulats durant dècades pels diversos estaments científics, administratius i de la societat catalana, i es van treballar amb els diferents departaments de la Generalitat per tal de garantir-ne la viabilitat. Algunes de les mesures proposades es van començar a desplegar al llarg de la catorzena legislatura, en alguns casos aplegades en plans departamentals de política lingüística o en el marc del pla «El català, llengua de país».³⁰ Les mesures són de naturalesa diversa: orientades a la formació, a la dinamització, als canvis normatius, a la generació de recursos lingüístics de tipus divers, al suport d'activitats de foment, etc. Totes les mesures es presenten amb el seu pressupost per a l'any 2025. Els imports indicats a la columna «Pressupost 2025» són els imports que els departaments tenien previstos a l'hora de tancar la revisió del text del Pacte. Les variacions que puguin experimentar al llarg de l'any 2025 globalment no haurien d'afectar els compromisos generals establerts en el Pacte.

³⁰ <<https://llengua.gencat.cat/web/.content/actualitat/2022/ElCatalaLlenguaDePais.pdf>> (Darrera consulta: 10/8/2024).

Mesures per a l'any 2025 per als nou horitzons del Pacte Nacional per la Llengua

Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana

L'any 2025, el Departament de Política Lingüística concretarà els plans de gestió lingüística en dues vies prioritàries:

- D'una banda, la Generalitat elaborarà i aprovarà el Pla general de política lingüística 2025-2030.
- D'una altra, en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, elaborarà un model de Pla de política lingüística municipal i el posarà a disposició dels municipis de Catalunya.

Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants

Per aturar i corregir les tendències negatives que afecten el català, un dels factors clau és aconseguir que el nombre de persones capaces de parlar-lo creixi més de pressa que la població total, de manera que es vagi reduint el percentatge de gent que encara no sap català. De fet, en una societat com la catalana actual, en què el creixement natural de la població és negatiu i els increments de població es deuen a la immigració, el creixement de parlants ha de ser també superior al creixement migratori. Si aquests dos objectius no s'assoleixen, l'augment percentual de persones que no saben la llengua minoritzada reduirà les possibilitats d'utilitzar-la i, per consegüent, disminuirà la utilitat social del català i se'n desincentivarà l'aprenentatge i la identificació.

La taula 4 mostra el creixement total de la població i l'evolució del creixement migratori de Catalunya durant la darrera dècada.

Taula 4. Creixement de la població a Catalunya (creixement total) (2014-2023)

Creixement de la població a Catalunya			
	Creixement total	Creixement natural	Creixement migratori
2023	110.268	-13.445	121.633
2022	140.140	-14.324	152.681
2021	11.927	-11.708	22.004
2020	17.140	-21.320	38.460

2019	102.867	-2.999	105.866
2018	76.208	-2.996	79.204
2017	48.917	638	48.279
2016	49.093	5.685	43.408
2015	25.033	5.584	19.449
2014	-7.422	10.270	-17.692
2013	-43.098	10.784	-53.882

Font: <<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10330&tema=XIFPO&col=1>> (Darrera consulta: 3/3/2024). Unitats: Nombre de persones. Font: Idescat. Estimacions de població, estadística de naixements i estadística de defuncions.

Tal com s'ha expressat al Pacte, tenint en compte les mitjanes de creixement total de la població i el creixement migratori dels darrers anys, es proposa com a objectiu que el nombre de persones que saben parlar català augmenti en almenys 600.000 entre els anys 2025 i 2030, és a dir, en 100.000 parlants per any. La fita de fer créixer en 600.000 persones el nombre de parlants de català és necessària, però també és un repte molt ambiciós. Cal no oblidar que les mitjanes de creixement de parlants fins ara han estat considerablement més baixes. Concretament, limitant-nos a l'evolució durant el segle XXI, el creixement mitjà de parlants³¹ ha estat de prop de 48.000 entre 2003 i 2008, de 41.000 entre 2008 i 2013, i de 32.000 entre 2013 i 2018. Entre el 2018 i el 2023 el creixement mitjà de persones que saben parlar català ha estat més alt i ha arribat als 54.000. En vista de l'evolució de la població, és obvi que aquestes mitjanes són insuficients per capgirar el retrocés de la llengua i, per tant, cal un esforç col·lectiu per superar-les. Aquest augment s'haurà d'aconseguir de manera gradual a mesura que es vagin posant en pràctica els successius plans generals de política lingüística i les seves mesures respectives. Per reeixir-hi, caldran mesures de gran abast que transformin els sistemes i les dinàmiques d'aprenentatge de la llengua. En primer lloc, s'haurà de garantir que el sistema educatiu proporciona competències suficients en català a la totalitat de l'alumnat. En segon lloc, convindrà impulsar el sistema actual d'ensenyament, aprenentatge i dinamització de la llengua dotant-lo de recursos, reinventant-ne els mètodes didàctics quan escaigui i complementant-lo amb els recursos tecnològics necessaris. En tercer lloc, és urgent multiplicar els àmbits d'aprenentatge i dinamització lingüístics i, molt especialment, implicar-hi la formació ocupacional i els entorns laborals, perquè l'aprenentatge s'incentivarà en la mesura que la llengua sigui útil al lloc de treball. Caldrà igualment modificar les dinàmiques d'ús interpersonal per potenciar l'aprenentatge entre

³¹ Dades referides als parlants de més de 14 anys.

iguals, i generar discursos públics que reforcin el compromís i l'atracció envers la llengua. Tots aquests objectius s'haurien d'assolir aplicant les mesures que es detallen als horitzons que van del 3 al 9.

L'increment de persones coneixedores de la llengua és, en una societat oberta en què tothom s'ha de poder moure geogràficament i socialment, una condició sine qua non per possibilitar l'ús social de la llengua. Són dues les vies per les quals l'increment de coneixement pot repercutir en un augment de l'ús. D'una banda, perquè un percentatge dels nous parlants van portant a la pràctica els seus coneixements, ja sigui com a usuaris ocasionals o fins i tot amb més assiduïtat, sobretot a mesura que entren en entorns que els conviden a usar la llengua en la vida privada, laboral, educativa, de lleure, etc. D'altra banda, l'increment de persones capaces de parlar el català a tots els àmbits socials —als comerços, als centres sanitaris, als bancs, als locals d'esbarjo, etc.— facilita l'ús del català a aquelles persones que el voldrien emprar però no ho poden fer perquè els seus interlocutors actualment no en saben. Ara bé, l'increment de persones capacitades per parlar el català és una condició necessària, però no suficient, per augmentar l'ús de la llengua. Al costat de mesures de formació, caldrà impulsar tota una sèrie de transformacions i millores per crear unes condicions que possibilitin l'ús de la llengua i que l'estimulin, de manera que el creixement del nombre de parlants actius (usuaris) del català, tant exclusius com compartits amb altres llengües, també s'equipari l'any 2030 com a mínim al saldo migratori anual (o al demolingüístic, si escau). Entre aquestes mesures hi ha, per descomptat, la modificació de les restriccions de tipus polític i jurídic que fan difícil emprar el català en determinats àmbits, el foment de l'oferta comunicativa i cultural en català, l'increment dels recursos tècnics per poder-se servir de la llengua en tots els àmbits i la modificació dels hàbits que en dificulten l'aprenentatge i l'ús. Les vies per impulsar aquestes transformacions s'expliquen als propers apartats, en els quals s'exposen els sis horitzons restants per al Pacte.

Horitzó 3. Una llengua plenament oficial *de iure* i *de facto* a les institucions públiques, a les empreses i als serveis

1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen

La legislació vigent estableix que, en el marc de l'oficialitat de català, castellà i occità, les administracions públiques de Catalunya i els organismes que en depenen han d'utilitzar el català com la llengua normal de comunicació interna i en les comunicacions amb les persones residents als territoris de

parla catalana, utilitzant un llenguatge clar en català en les relacions amb la ciutadania i sens perjudici del dret d'opció lingüística. També estableix que el personal que treballa en aquestes institucions i administracions ha de tenir un domini de les dues llengües oficials —de les tres a l'Aran— que els permeti treballar-hi. Tanmateix, tot i que la Generalitat i les administracions locals són les institucions que tenen un índex més alt de compliment de la legalitat, també hi ha dèficits en alguns àmbits. En aquest camp, els principals aspectes identificats són:

1. Alguns sectors del personal tenen un coneixement de català i dels drets lingüístics que és insuficient per dur a terme les seves tasques adequadament.
2. La normativa lingüística en els terrenys que són de competència de la Generalitat no sempre es compleix.
3. La Generalitat ha d'aprofitar millor la seva capacitat tractora per fomentar el català.
4. Convé millorar la coordinació entre departaments i unitats de la Generalitat i amb altres administracions.
5. Cal guanyar proactivitat en el disseny i l'aplicació de les polítiques lingüístiques.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
1.1. Assegurar que en els processos selectius es requereix el coneixement de català adequat a les funcions de cada lloc de treball, d'acord amb el marc legal vigent.	Presidència	Costos interns
1.2. Promoure que cada administració forneixi de manera gratuïta i obligatòria la formació lingüística necessària al personal de l'Administració pública i a les empreses i serveis que en depenen que per algun motiu no la tinguin.	Tots els departaments	Costos interns
1.3. Elaborar i oferir materials formatius en drets i deures lingüístics per a l'acollida i la formació contínua del personal de l'Administració pública i de les empreses i serveis que en depenen.	Presidència Política Lingüística	Costos interns

1.4.	Vetllar perquè tots els dispositius i el programari de les administracions públiques estiguin configurats en català com a llengua per defecte.	Presidència	Costos interns
1.5.	Intensificar l'activitat de la Comissió de Clàusules Lingüístiques (CSCUCAT) de la Junta Consultiva de Contractació Pública.	Economia i Finances	Costos interns
1.6.	Actualitzar i difondre els models de clàusules lingüístiques d'aplicació en la contractació pública, especialment de productes i serveis que incorporin tecnologia digital, i vetllar perquè es compleixin.	Economia i Finances	Costos interns
1.7.	Coordinar el tractament de preguntes, queixes i denúncies lingüístiques, i elaborar un protocol d'actuació en matèria de drets lingüístics per defensar l'ús del català amb entitats, administracions públiques i universitats.	Empresa i Treball Igualtat i Feminisme Política Lingüística Recerca i Universitats Salut	10.000 €
1.8.	Protegir els drets lingüístics garantint la tramitació a l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació (OINTD), o bé a l'òrgan competent, de les denúncies de discriminació per raó de llengua que es rebin.	Igualtat i Feminisme Política Lingüística	Costos interns
1.9.	Incloure, en les convocatòries per a entitats prestadores de serveis en l'àmbit de les violències masclistes, el requisit d'acreditar els coneixements de català del personal que presta el servei.	Igualtat i Feminisme	Costos interns
1.10.	Revisar i actualitzar, si escau, la formació lingüística que ofereix l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (Escola de Policia de Catalunya i Escola de Bombers, Protecció Civil i Agents Rurals).	Interior i Seguretat Pública	490.751 €
1.11.	Dissenyar un pla d'actualització i sensibilització lingüística per als cossos de seguretat i d'emergències del Departament d'Interior i Seguretat Pública.	Interior i Seguretat Pública	Costos interns
1.12.	Fomentar l'ús corporatiu del català als cossos de policies locals.	Interior i Seguretat Pública	Costos interns

1.13.	Dissenyar i implementar un pla per incorporar el llenguatge planer i la comunicació clara en els tràmits i comunicacions del Departament d'Interior i Seguretat Pública.	Interior i Seguretat Pública	Costos interns
1.14.	Continuar desplegant el pla de foment del català a les autoescoles.	Interior i Seguretat Pública	Costos interns
1.15.	Incorporar com a requisit (o com a mèrit, quan no sigui possible) el fet d'oferir la interfície de navegació (GPS, navegador, etc.) en català en les licitacions per adquirir nous vehicles per als cossos operatius.	Interior i Seguretat Pública	Costos interns
TOTAL			500.751 €

2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen

Les administracions locals (ajuntaments i entitats municipals descentralitzades, consells comarcals, vegueries i diputacions) comparteixen el marc legal amb la Generalitat i tenen uns índexs similars de compliment de la legalitat, però també es detecten dèficits en alguns àmbits. Als anys vuitanta, l'Administració local va assumir responsabilitats en el procés de normalització lingüística a través de la creació de serveis lingüístics municipals. L'any 1988, ajuntaments, consells comarcals i la diputació de Girona es van unir a la Generalitat per crear el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) per coordinar la política lingüística local. Avui dia, el CPNL agrupa 138 administracions públiques (Generalitat de Catalunya, 99 ajuntaments, 37 consells comarcals i la Diputació de Girona), s'estructura sobre una xarxa territorial de 20 centres de normalització lingüística (CNL) i té 146 punts d'atenció arreu de Catalunya. Els principals reptes identificats durant el procés participatiu han estat:

1. Alguns sectors del personal de les administracions públiques i dels serveis concertats tenen un coneixement del català i dels drets lingüístics insuficient per aconseguir adequadament les seves tasques.
2. La normativa lingüística en terrenys de competència local no sempre es compleix.
3. Les administracions locals tenen un marge d'actuació ampli en polítiques lingüístiques que sovint no s'explota, de vegades per manca de recursos, i cal que aprofitin millor la seva capacitat tractora per fomentar el català.

4. Convé incrementar el personal del CPNL, expandir-ne l'actuació i millorar-ne la coordinació amb altres actors de política lingüística de l'àmbit local, tant públics com associatius.
5. Cal guanyar proactivitat en el disseny i l'aplicació de les polítiques lingüístiques.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
2.1. Promoure conjuntament entre les administracions locals i el CPNL l'elaboració de plans locals d'impuls del català que garanteixin tant les actuacions internes (formació en català del personal, i ús de la llengua com a vehicle de comunicació normal interna i externa dels municipis i els serveis concertats) com les destinades a la població en els àmbits de formació, dinamització de l'ús i sensibilització ciutadanes.	Ens locals Política Lingüística CPNL	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
2.2. Crear una línia de suport a la política lingüística municipal.	Política Lingüística	500.000 €
2.3. Dissenyar un model de pla local d'impuls del català per facilitar l'actuació dels ens locals.	Política Lingüística CPNL Ens locals	Costos interns
2.4. Incorporar els ens locals que escaigui al Consorci per a la Normalització Lingüística.	Ens locals Política Lingüística CPNL	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
2.5. Crear taules locals i taules territorials amb les administracions i els agents socials per facilitar el disseny i l'aplicació de les polítiques sobre el terreny.	Ens locals Política Lingüística CPNL	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
2.6. Impulsar la introducció de clàusules lingüístiques en la contractació pública dels ens locals i el sector públic que en depèn, i vetllar perquè es compleixin.	Ens locals	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
TOTAL		500.000 €

3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal

3. a) Administració de justícia

L'àmbit de la justícia és un dels sectors amb menys ús de la llengua catalana. L'article 33 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que totes les persones, en les relacions amb l'Administració de justícia, el Ministeri Fiscal, el notariat i els registres públics, tenen dret a utilitzar la llengua oficial que elegeixin en totes les actuacions judicials, notariales i registrals, i a rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada, sense que puguin patir indefensió ni dilacions indegudes a causa de la llengua emprada, ni se'ls pugui exigir cap mena de traducció. L'apartat 3 de l'article esmentat determina que, per garantir el dret d'opció lingüística, per prestar serveis en l'àmbit de la justícia a Catalunya, el personal ha d'acreditar un nivell de coneixement adequat i suficient de les llengües oficials. Tanmateix, la realitat és que aquest dret no es pot exercir plenament. Segons dades de 2022 publicades per l'aleshores Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat, els òrgans judicials tramiten un percentatge molt baix de documentació en català (6,7 %), però encara és superior al percentatge de procediments que s'inicien redactats en català (5,2 %). Històricament, els informes del Comitè d'Experts i del Comitè de Ministres sobre el compliment de la Carta europea de llengües regionals o minoritàries del Consell d'Europa, ratificada per l'Estat espanyol, destaquen reiteradament les deficiències en l'aplicació de les seves previsions i assenyalen la necessitat de modificar l'article 231 de la Llei orgànica del poder judicial per fer explícit que els procediments penals, civils i administratius s'han de poder dur a terme en la llengua que sol·liciti una de les parts, i també per introduir més mesures que garanteixin que el personal judicial té un coneixement pràctic de la llengua oficial. Darrere d'aquestes mancances hi ha diversos factors estructurals de gran abast:

- El personal de l'Administració de justícia no té un règim determinat per la Generalitat i no forma part dels cossos de la Generalitat sinó que depèn del Ministeri de Justícia (lletrats, gestors, tramitadors i auxiliis) o d'aquest a través de la Fiscalia General de l'Estat (fiscals) i del Consell General del Poder Judicial (jutges i magistrats).
- La tradició opositora a l'Administració de justícia a Catalunya és històricament baixa.
- El personal de l'Administració de justícia no té prou incentius per aprendre el català ni per utilitzar-lo en el seu àmbit laboral.

- El concepte d'indefensió pel fet de no saber català sovint es valora d'una manera expansiva, i es reconeix a empreses i, fins i tot, a advocats que exerceixen o venen a exercir a Catalunya.
- L'estructura judicial fa que processalment moltes causes puguin acabar en òrgans jurisdiccionals centrals. La consideració legal —però sobretot jurisprudencial— que en aquests òrgans només és oficial i d'ús el castellà limita l'ús del català i deixa inefectius els drets lingüístics de la ciutadania, tant a Catalunya com en els tribunals centrals.
- L'opció en català dels recursos de l'administració digital (webs i tràmits estatals) sovint no existeix, i quan n'hi ha, sovint les traduccions són automàtiques i poc acurades.
- La combinació d'aquests factors permet situacions com ara que en un judici o en altres actuacions judicials el jutge pugui fer canviar els usos lingüístics de tots els intervinents, o que hi hagi persones de les oficines d'atenció ciutadana que no entenguin els usuaris si parlen en català. Aquesta minorització del català es tradueix en la percepció ciutadana que en aquest àmbit resulta més prudent abstenir-se d'exercir els drets lingüístics reconeguts. Aquesta situació ha provocat que fins i tot els representants del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya hagin fet explícita la necessitat de respectar la llengua pròpia de Catalunya i la importància de conèixer-la com a element d'arrelament, integració i servei a la societat, si bé la recomanació continua sense traduir-se en cap obligació concreta d'aprenentatge i coneixement.

3. b) Àmbit jurídic i del dret

Els professionals del dret formats a Catalunya sovint tenen una formació insuficient en català. En l'àmbit docent, a mesura que avancen els cursos disminueix la formació impartida en català, que passa del 36,4 % de classes en català al primer curs al 28,7 % al màster de l'Advocacia (2021). En l'àmbit professional (2021), només utilitzen el català un 12,6 % dels integrants de les generacions de menys de 40 anys, que han fet l'educació obligatòria en català, un 20 % per sota de les generacions més grans, escolaritzades molt majoritàriament en castellà. El percentatge d'integrants del grup més jove que utilitzen les dues llengües (15,3 %) també està per sota del percentatge dels més grans (al voltant del 19 %).

Es detecten els factors següents que penalitzen l'ús professional del català:

- Falta de formació i de material docent i terminològic en català en les assignatures de l'àmbit jurídic i del dret tant als estudis universitaris de

grau i postgrau com als cicles formatius— perquè els futurs professionals puguin exercir amb seguretat i coneixement la seva professió en català.

- Limitacions en la disponibilitat de les versions consolidades en català que es publiquen als diaris oficials de la normativa estatal i de la normativa de la Unió Europea.
- Accés limitat a tota la jurisprudència redactada en català i a la jurisprudència rellevant redactada en altres idiomes i traduïda al català.
- Necessitat que les noves tecnologies de les indústries de la llengua, la intel·ligència artificial i les aplicacions i altres eines de suport lingüístic (diccionaris especialitzats, correctors, traductors automàtics, transcriptors, etc.) s'incloguin tant a les eines de gestió processal i tramitació de l'Administració de justícia com als portals dels professionals de l'àmbit jurídic del dret i que, en la mesura del possible, estiguin a l'abast del conjunt de la ciutadania.
- Manca d'oferta de formació lingüística especialitzada sobre llenguatge jurídic i drets lingüístics per als professionals en exercici que tenen mancances i per als estudiants, i necessitat que a més sigui una formació valorada en la seva carrera professional.
- Necessitat de modernitzar el llenguatge jurídic i del dret per facilitar una comunicació clara i propera a la ciutadania, que sigui garantia dels seus drets, sense perdre el rigor exigible a tot l'ordenament normatiu i jurisprudencial.

3. c) Serveis d'execució penal i de justícia juvenil

Atenent a la funció social de la política de reinserció establerta pel model penitenciari de Catalunya, la llengua catalana és una font més d'oportunitats que contribueix a facilitar la reinserció de les persones que estan en execució penal i dels joves dels centres de justícia juvenil. Les dades de coneixement de català (2022) per part dels interns dels centres penitenciaris mostren que només el desconeix un 34,3 % i, per tant, el català pot ser llengua vehicular en dos terços de la població penitenciària; un fet que no es produeix, en vista dels resultats d'una enquesta als professionals (2022), en què manifesten que en les relacions amb els interns usen majoritàriament o gairebé sempre el castellà (73,5 % en les comunicacions individuals) i que en la megafonia la presència del castellà és molt majoritària (76 %). Als centres educatius de justícia juvenil (2022) són evidents les dificultats perquè el català sigui la llengua d'alfabetització i de comunicació amb els joves: el castellà és la llengua

d'alfabetització del 57,1 % de professionals i només el 28 % s'adrecen als menors en català.

S'ha de vetllar perquè el català formi part de la vida quotidiana dels centres, des del paisatge lingüístic (retolació, megafonia, etc.) fins als usos lingüístics dels professionals en les relacions amb els interns i les activitats que s'hi porten a terme. La promoció de l'ús del català ha de ser compatible amb els criteris de les regles penitenciàries europees en el sentit que s'ha d'assegurar la informació i la comunicació per garantir els drets dels interns. En el cas de la formació professional i ocupacional, el català hi ha de ser present tant en la part formativa per a la reinserció sociolaboral com en la part laboral dels tallers de producció.

En els centres educatius i de justícia juvenil, a més d'assegurar la presència curricular de la llengua catalana en els estudis, cal conscienciar els directius, docents, educadors i monitors per tal que introdueixin el coneixement del català entre adolescents i joves, i oferir-los eines per gestionar positivament aquesta tasca.

En aquest context, cal executar el Pla de foment de l'ús del català en els àmbits del Departament de Justícia, Drets i Memòria. Algunes de les mesures que conté són:

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
3.1. Crear una oficina de protecció de drets lingüístics que atengui les queixes i denúncies per motius lingüístics, que proporcioni assessorament jurídic i que impulsi actuacions judicials quan escaigui, en coordinació amb els altres departaments de la Generalitat competents en aquest àmbit.	Política Lingüística	Costos interns
3.2. La Generalitat de Catalunya exercirà l'acció popular en defensa de la legalitat i de l'interès conjunt de la ciutadania de Catalunya en els procediments penals per fets delictius motivats per odi o discriminació per raons lingüístiques contra l'ús del català o que puguin afectar de manera especialment greu els drets fonamentals, d'acord amb la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i la legislació processal.	Departament implicat	Costos interns

3.3.	Sol·licitar la modificació de la Llei orgànica del poder judicial i d'altra normativa rellevant per establir el coneixement del català com a requisit per ocupar un lloc de treball a l'Administració de justícia a Catalunya.	Justícia i Qualitat Democràtica	Costos interns
3.4.	Modificar les condicions d'accés a la borsa d'interins de l'Administració de justícia per establir que el coneixement del català constitueixi un requisit per incorporar-s'hi.	Justícia i Qualitat Democràtica	Costos interns
3.5.	Oferir beques i ajuts per a la preparació d'oposicions per fomentar les vocacions professionals relacionades amb l'Administració de justícia (jutges, fiscals i lletrats, magistrats del quart torn i advocats de la Generalitat).	Justícia i Qualitat Democràtica	850.000 €
3.6.	Ampliar el conveni en l'àmbit de l'assistència jurídica gratuïta per incrementar el complement econòmic per actuacions fetes en català.	Justícia i Qualitat Democràtica	500.000 €
3.7.	Incloure al portal de sentències del Centre de Documentació Judicial (CENDOJ) del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), el traductor automàtic especialitzat en llenguatge jurídic del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica per disposar de versions de les sentències tant en català com en castellà.	Justícia i Qualitat Democràtica	13.000 €
3.8.	Actualitzar i fer el seguiment dels plans lingüístics específics de centre (PLEC) als centres educatius de justícia juvenil.	Justícia i Qualitat Democràtica	Costos interns
3.9.	Dissenyar i executar un pla de formació en llengua catalana per als interns dels centres penitenciaris.	Justícia i Qualitat Democràtica	Per determinar
TOTAL			1.363.000,00 €

4. Institucions i administracions: Administració general de l'Estat i empreses i serveis que en depenen

El procés participatiu i les dades disponibles mostren nombrosos espais de millora pel que fa a l'exercici quotidià de l'oficialitat per part de l'Administració general de l'Estat, fet que provoca que el català vegi limitat el seu perímetre d'oficialitat de iure i de facto. Aquesta situació afecta no sols els treballadors públics, sinó també el sector públic en general i les empreses que presten serveis a l'Administració general de l'Estat.

Un dels contextos en què es veu afectada l'oficialitat del català es produeix a l'Administració general de l'Estat desplegada a Catalunya, inclosos els cossos i les forces de seguretat, i afecta especialment el dret d'opció lingüística, tant en l'atenció oral com en l'escrita, perquè sovint els treballadors públics no disposen de prou coneixements de llengua catalana. Aquesta situació es podria millorar mitjançant canvis en la política de selecció del personal destinat a Catalunya pel que fa a la gestió de les seves competències lingüístiques i a la gestió de les llengües en la documentació i la comunicació. En aquest sentit, el Sisè informe de compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries elaborat pel Govern d'Espanya estimava que només un 35-40 % dels funcionaris de les subdelegacions de Catalunya sabien parlar català, i només un 30 % el sabia escriure.³²

La garantia dels drets lingüístics de tota la ciutadania afronta un nou repte arran de la digitalització i la consegüent desterritorialització de l'Administració general, com és el cas de la creació de registres electrònics centralitzats, de l'atenció telefònica centralitzada o del trasllat cap a altres territoris de tràmits que en el passat s'haurien gestionat a Catalunya. En tots aquests casos, encara que les persones interessades facin aquests tràmits des de Catalunya i que, tot sovint, els tràmits hagin de tenir efecte a Catalunya mateix, l'única opció que s'ofereix és fer-los en castellà, fet que dificulta l'ús oficial del català a les persones que així ho desitgen. En són exemples la sol·licitud de prestacions estatals (de jubilació, viduïtat, orfandat, naixement i cura de menors, etc.) o la sol·licitud de la targeta sanitària europea, no disponibles en català.

Per tant, a l'Administració general de l'Estat li resta encara pendent donar un compliment total al mandat estatutari de regular el dret d'emprar el català amb i en els òrgans constitucionals, així com evitar la prioritització rutinària del castellà, per complir l'article 3.3 de la Constitució. La presència quasi exclusiva del castellà en les tecnologies lingüístiques i la intel·ligència artificial, l'ús del castellà per anunciar-se en mitjans en català o la presentació per separat de català i valencià als webs ministerials són exemples de polítiques que no beneficien el català.

	Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
4.1.	Elaborar i fer públic un informe, en el termini de sis mesos, que identifiqui totes les lleis, normatives i sentències estatals la revisió de les quals permetria garantir els drets lingüístics de la ciutadania i l'oficialitat plena de la llengua catalana.	Presidència Política Lingüística	Costos interns

³² <<https://rm.coe.int/spainpr6-en/1680ac3178>> (Darrera consulta: 5/12/2023).

4.2. Traslladar les necessitats d'actuació lingüística a les àrees oportunes de diàleg i negociació amb l'Administració general de l'Estat, per garantir els drets lingüístics de la població en els seus àmbits de competència i actuar en cas que es vulnerin.	Presidència Política Lingüística	Costos interns
---	--	-----------------------

5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors

La situació del català en l'àmbit europeu i internacional és profundament anòmala per diversos motius. En primer lloc, perquè no hi ha cap llengua amb característiques semblants —llengua històrica, demografia mitjana, reconeixement constitucional i oficialitat plena en un territori de la Unió Europea— que no sigui oficial també a les institucions de la Unió Europea. En segon lloc, perquè la seva normalització en aquest terreny és una reivindicació amb un suport social i polític ampli que els parlaments dels territoris de parla catalana han fet arribar diverses vegades a les institucions europees (Parlament de les Illes Balears, 1987, 2002, 2021; Parlament de Catalunya, 1988, 2001, 2019). En tercer lloc, perquè aquesta vulneració de l'esperit de respecte del multilingüisme, que és un dels fonaments de la Unió, contradiu l'article 6.3 de l'Estatut de Catalunya:

«La Generalitat i l'Estat han d'emprendre les accions necessàries per al reconeixement de l'oficialitat del català a la Unió Europea i la presència i la utilització del català en els organismes internacionals i en els tractats internacionals de contingut cultural o lingüístic.»

Les conseqüències d'aquesta situació són greus en almenys tres sentits. En primer lloc, perquè impedeix que la població o els seus representants es puguin relacionar de manera normal en català amb la Unió Europea, i no permet que el català es beneficiï dels recursos econòmics i tecnològics dels quals sí que es beneficien les llengües oficials de les institucions europees. En segon lloc, perquè, en una interpretació abusiva de les seves competències i del significat del terme llengües oficials de les institucions europees, les institucions europees imposen sovint a les seves normatives l'obligació de fer servir aquestes llengües —per exemple, com passa en el cas de l'etiquetatge—, amb la qual cosa vulnereu l'oficialitat del català a Catalunya sense tenir-ne competències. Finalment, perquè en una altra interpretació indegudament expansiva del significat de l'oficialitat a les institucions, s'exclou el català de la pràctica totalitat de fons i programes europeus de contingut lingüístic, educatiu o cultural que no tenen efecte a les institucions comunitàries, sinó a universitats, centres educatius, etc., de Catalunya.

En el decurs del període 2005-2009, l'Estat espanyol i les institucions europees van signar diversos acords administratius per permetre l'ús del català, el gallec i el basc en diverses institucions europees. Aquests acords representen un avenç en el reconeixement del català, però tenen un abast inferior a l'oficialitat i a hores d'ara encara no s'han estès a totes les institucions. En aquest sentit, l'any 2022, el Govern de l'Estat es va adreçar al Parlament Europeu per tal d'aconseguir que les llengües oficials diferents del castellà es poguessin utilitzar també en els plens de la cambra.

L'agost de 2023, Espanya va sol·licitar formalment al Consell de la Unió Europea que el català, juntament amb el gallec i el basc, fossin declarats llengües oficials de les institucions europees. En el moment de signar aquest Pacte, la sol·licitud espanyola està essent avaluada pel Consell. Tot i que cap estat no s'hi ha pronunciat oficialment en contra, encara no està garantida la unanimitat necessària per assolir aquest objectiu. Aconseguir aquesta oficialitat és un pas imprescindible per superar la minorització del català.

A banda de la presència en les institucions europees, tampoc no s'ha assolit la representació en les instàncies internacionals esmentades a l'article 6.3 de l'Estatut. La protecció de la llengua demana una presència continuada de representants catalans en aquestes institucions i, d'altra banda, és estratègic que els representants internacionals establerts a Catalunya obtinguin informació directa i fefaent de la realitat lingüística catalana de primera mà.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
5.1. Treballar pel reconeixement oficial de la llengua catalana a la Unió Europea i fer el seguiment de la tramitació per part de l'Estat.	Unió Europea i Acció Exterior Política Lingüística	Costos interns
5.2. Fomentar el coneixement de la llengua catalana i promoure actuacions de sensibilització per als treballadors dels organismes internacionals ubicats a Catalunya i de les entitats amb seu a Catalunya en què participa la Generalitat de Catalunya.	Unió Europea i Acció Exterior Política Lingüística	Per determinar

6. Mercat, consum i serveis

El marc legal actual referent a la llengua catalana i als seus usos en el món del consum i els serveis queda fixat a l'Estatut d'autonomia de Catalunya i

en dues lleis principals: la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya. Les àrees principals en què es regulen els aspectes lingüístics inclouen l'atenció oral, la senyalització, la publicitat i diversos tipus de documentació comercial.

En primer lloc, pel que fa a l'atenció oral, la legislació deixa clara l'existència del dret d'opció lingüística de les persones consumidores i la subjecció de les empreses al deure de disponibilitat lingüística. En altres paraules, les empreses han d'atendre a qui s'expressi en una llengua oficial. Pel que fa a la disponibilitat activa, és a dir, la possibilitat d'exigir que les empreses del sector privat corresponguin als usuaris en la llengua que aquests prefereixin, la jurisprudència del Tribunal Constitucional ha descartat la imposició d'obligacions individuals de tipus lingüístic als treballadors. La disponibilitat activa es veu sovint limitada per la manca de competència en català per part dels treballadors i de les persones candidates. Per aquest motiu es detecta la necessitat d'augmentar la promoció del català als centres de treball amb les fórmules oportunes (per exemple, convenis) per garantir que s'aplica aquesta disponibilitat activa.

Una altra gran àrea en què la legislació determina deures lingüístics en el sector comercial és la de la senyalització, la publicitat i diversos documents comercials. Segons la normativa vigent, és obligatori redactar almenys en català la senyalització i els cartells d'informació de caràcter fix i els documents d'oferta de béns o serveis, i fer els anuncis per megafonia almenys en català. El Codi de consum estableix el dret de les persones consumidores a rebre en català la documentació contractual, els pressupostos, els resguards i les factures, i les informacions necessàries per al consum, l'ús i el maneig adequats dels béns o serveis, que han d'estar a la seva disposició immediata.

Cal vetllar pel compliment de la normativa d'etiquetatge dels productes que es comercialitzen al nostre mercat —que obliga a incloure-hi el català, llevat dels productes alimentaris— ja que en aquest cas aquesta obligació s'ha vinculat a l'oficialitat del català en les institucions de la Unió Europea (i aquesta és una més de les diverses raons per aconseguir aquesta oficialitat). Els darrers anys, i en el marc de la internacionalització de l'economia i de la irrupció de les noves tecnologies, s'ha viscut un retrocés en la presència del català en aquest àmbit. D'una banda, han proliferat els establiments que incompleixen la normativa vigent pel que fa a retolació i documentació que cal tenir en versió catalana, com ara les cartes dels restaurants. D'una altra, la irrupció de les noves tecnologies i la generalització de les compres en línia han implicat

el creixement de plataformes que no inclouen el català en les seves opcions. Convé abordar aquestes qüestions si es vol que el català sigui una llengua plenament oficial a la pràctica.

Cal desenvolupar i executar el Pla de foment del català al sector empresarial:

	Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
6.1.	Continuar desenvolupant els plans d'anàlisi de la situació lingüística en comerços de Catalunya (OFERCAT).	Política Lingüística	120.000 €
6.2.	Intensificar la presència del català tant en l'atenció al públic com en l'etiquetatge, la documentació, els webs, les xarxes socials, etc., mitjançant la revisió i el compliment del Codi de consum i altra normativa relacionada, i executar els projectes específics de foment als sectors empresarials.	Empresa i Treball (Agència Catalana del Consum) Política Lingüística	Costos interns
6.3.	Executar una campanya d'informació digital sobre drets i deures lingüístics en el sector comercial i de restauració.	Política Lingüística Empresa i Treball	15.000 €
6.4.	Dur a terme una campanya d'assessorament i formació essencial en català in situ per a professionals del sector comercial i de la restauració a diverses ciutats.	Política Lingüística Empresa i Treball	200.000 €
6.5.	Fomentar l'ús del català en les comunicacions de les empreses (webs, manuals, atenció telefònica, etc.) de sectors prioritzats.	Política Lingüística	Costos interns
6.6.	Actualitzar els requisits de coneixement de català en el sector del taxi i VTCs.	Territori, Habitatge i Transició Ecològica	Costos interns
	TOTAL		335.000 €

7. Salut i assistència sociosanitària

Catalunya ha bastit un sistema sociosanitari que ofereix una assistència de qualitat, produeix una recerca pionera a escala internacional i genera un nombre elevat de vocacions de l'àmbit de la salut. Tradicionalment, el fet que els treballadors fossin autòctons garantia que, malgrat la manca d'oficialitat, l'atenció oral als pacients pogués ser en català. La normalització del català a l'escola i en general a l'Administració durant els inicis de la Generalitat restaurada va permetre l'expansió del català com a llengua d'ús als centres de salut de tot el país.

Tanmateix, al llarg de les darreres dècades s'han produït unes transformacions de gran abast en dos aspectes clau que han tingut un impacte lingüístic notable: d'una banda, l'increment de la contractació de professionals sanitaris de fora de Catalunya, i d'una altra, la formació del personal sanitari que estudia a Catalunya.

Pel que fa al primer punt, ja fa dècades que, davant de la manca de professionals autòctons, el sistema de salut català està contractant personal d'origen forà. L'any 2022, només un 29 % dels nous metges i metgesses col·legiats a la província de Barcelona eren nascuts a Catalunya, un 17 % eren nascuts a la resta de l'Estat i un 54 % eren nascuts a l'estranger.³³ Una part d'aquests professionals es poden haver format a Catalunya, però un percentatge molt elevat s'han format fora del país i sovint arriben a Catalunya sense cap noció de català.

D'altra banda, haver-se format a Catalunya no garanteix, a hores d'ara, competència en català. Si bé les persones amb vocació sanitària continuen sent nombroses, els sistemes de selecció i de formació d'estudiants es duen a terme en un marc d'abast estatal (districte únic) que prescindeix de consideracions lingüístiques, de manera que bona part de les persones que accedeixen als graus a Catalunya no saben català i durant el seu període formatiu no n'assoleixen el coneixement necessari per treballar-hi respectant el dret d'opció lingüística dels pacients. Aquest procés es torna a produir amb el personal mèdic resident, que sovint prové d'arreu de l'Estat i conclou els seus estudis sense dominar la llengua catalana. En altres paraules, paradoxalment, l'actual sistema de formació de professionals sanitaris a Catalunya no garanteix que les persones que s'hi formen acabin els estudis amb el nivell de català adequat per treballar-hi.

Aquestes insuficiències de partida repercuten en els drets lingüístics de la població. Davant de la manca de personal amb el nivell necessari de llengua catalana, el sistema de salut sovint es veu abocat a contractar personal que no té la competència lingüística necessària, ja sigui format a Catalunya o atret des d'altres contrades. En aquest context, els mecanismes de sensibilització, capacitació i acollida lingüístiques són clarament deficitaris a l'hora de dotar el

³³ COL·LEGI DE METGES DE BARCELONA. *Informe anual 2022*. Barcelona: Col·legi de Metges de Barcelona, 2023, p. 21. <https://www.comb.cat/pdf/publicacions/informeannual/informe_anual_2022.pdf> (Darrera consulta: 9/12/2023).

personal de les competències lingüístiques necessàries. Com a conseqüència, el català ha retrocedit com a llengua d'ús normal en l'àmbit sanitari i el sistema respecta només de manera parcial els drets lingüístics de les persones usuàries, fet que pot afectar també la seguretat del pacient.

En aquest context, cal fer una aposta de país que faci créixer el nombre d'alumnes amb titulació a Catalunya i garanteixi que assoleixen la competència lingüística necessària; que retengui el talent sanitari, millorant les condicions dels professionals en tots els sentits, i que formi lingüísticament tots els professionals vinguts d'altres contrades.

Mesures (2025):

Executar el Pla per garantir el coneixement i l'ús del català en el sistema públic de salut de Catalunya (2024-2026),³⁴ que s'estructura al voltant dels eixos següents:

- Eix 1. Mesures **organitzatives i normatives** per sistematitzar les actuacions de planificació lingüística en l'àmbit de la salut.
- Eix 2. Mesures per millorar el coneixement de la llengua catalana dels professionals del sistema sanitari. **Formació i capacitació** lingüística del personal i eines clau.
- Eix 3. Mesures per **garantir els drets lingüístics** dels usuaris del sistema sanitari.
- Eix 4. Altres mesures que van més enllà.

³⁴ <https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_Professionals/Recursos/serveis_linguistics/enllacos_destaquem_dreta/pla-llengua-salut.pdf> (Darrera consulta: 10/8/2024).

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
7.1. Executar el Pla per garantir el coneixement i l'ús del català en el sistema públic de salut de Catalunya (2024-2026). Inclou: 7.1.1. Elaborar un Pla de Gestió Lingüística a totes les unitats proveïdores del SISCAT 7.1.2. En el marc dels plans de gestió lingüística o en el moment de la col·legiació, formar en sensibilització lingüística tots els nous professionals sanitaris, amb formació universal i obligatòria. 7.1.3. En el marc dels plans de gestió, els centres/entitats han de dissenyar un itinerari lingüístic personal per a cada professional adaptat a nivells i horaris, per tal que puguin acreditar el nivell de català exigít en funció de la seva categoria laboral. Aquests itineraris preveurien poder acreditar un mínim d'un A2 al final del primer any. 7.1.4. Iniciar mesures complementàries a l'aprenentatge, com la formació prèvia a la incorporació o la dinamització de conversa als centres. 7.1.5. En el marc dels plans de gestió, els centres/entitats han de dissenyar un itinerari lingüístic personal per a cada professional adaptat a nivells i horaris, per tal que puguin acreditar el nivell de català exigít en funció de la seva categoria laboral. Aquests itineraris preveurien poder acreditar un nivell B2 en dos anys, i C1 en tres anys. 7.1.6. Fer més eficient i accessible el sistema de queixes i reclamacions per motius lingüístics, millorar-ne els canals de comunicació i els mecanismes de supervisió i seguiment per garantir que s'estigui complint la normativa lingüística i els protocols establerts en matèria de gestió lingüística en l'assistència sanitària.	Salut	640.000 €
7.2. Oferir formació de llengua catalana (A1) per als col·legiats nouvinguts	Col·legi de Metges Política Lingüística Salut	Per determinar
7.3. Impulsar el programa «Prescriu-te el català», de formació en català per a professionals sanitaris.	Salut	500.000 €

7.4.	Determinar l'àrea de salut com a prioritària a la línia de subvencions per a la inclusió del català a productes tecnològics.	Política Lingüística	Inclòs en la mesura 19.6
TOTAL			1.140.000 €

8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència

L'estat de la llengua en l'àrea d'assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència és precària. Aquesta àrea inclou una varietat de serveis en creixement, que apleguen els serveis per a les persones grans (serveis residencials, centres de dia, serveis d'assistència a domicili i casals cívics), els serveis per a persones amb discapacitat i el sistema de protecció de la infància, especialment els centres residencials i els serveis socials bàsics.

Aquest sector s'ocupa precisament d'un col·lectiu especialment sensible que demana una atenció específica també en l'àmbit lingüístic; es tracta d'un àmbit amb unes necessitats molt considerables des del punt de vista de la llengua, entre altres coses perquè és un sector professional integrat en gran mesura per persones arribades a Catalunya com a joves o adults, és a dir, que no han pogut aprendre català al sistema educatiu i que viuen en unes condicions sociolaborals que dificulten l'aprenentatge formal de la llengua catalana.

A la vegada, en els anys vinents el creixement del nombre de persones grans, amb diversitat funcional o en situació de vulnerabilitat que no parlen català serà important, i s'aniran incorporant com a usuàries dels serveis socials. És important que es visqui l'aprenentatge del català com un procés més d'enriquiment personal i s'ha d'afavorir que es pugui aprendre i utilitzar.

L'any 2025 es durà a terme l'execució del Pla de foment del català del Departament de Drets Socials i Inclusió (2025), entre les quals destaquen:

Mesures (2025)		Promotor	Pressupost 2025
8.1.	Introduir el requisit de coneixement lingüístic en els processos selectius, amb mesures de suport i formació prèvia a aquelles persones que no tinguin coneixements previs de català.	Drets Socials i Inclusió	Costos interns
8.2.	Oferir una línia de subvencions específica per a la formació en català del personal del sector.	Política Lingüística	200.000 €

8.3.	Vetllar perquè la formació contínua adreçada a aquest sector es faci en català.	Drets Socials i Inclusió	Costos interns
8.4.	Introduir la disponibilitat lingüística i els plans de foment de l'ús del català com a requisits en els mecanismes de provisió de serveis i en el sistema d'indicadors de qualitat que avaluen els serveis.	Drets Socials i Inclusió	Costos interns
8.5.	Facilitar plans de foment de l'ús del català i de dinamització lingüística als serveis per a la gent gran, oferir-los suport per aplicar aquests plans, així com assessorament lingüístic, i dur a terme accions formatives sobre eines lingüístiques, sensibilització i drets lingüístics.	Drets Socials i Inclusió	1.775 €
8.6.	Introduir els drets lingüístics en la formació continuada dels professionals.	Drets Socials i Inclusió	Costos interns
8.7.	Crear eines i recursos lingüístics específics per als professionals, i també equipaments, infografies i cartells per repartir i difondre'ls als centres, a les xarxes socials i a altres canals.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
8.8.	Fomentar la col·laboració dels centres, equipaments i serveis del sector social amb altres iniciatives —per exemple, la del Voluntariat per la Llengua— que facilitin l'aprenentatge del català i, a la vegada, la interrelació amb l'entorn comunitari.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
8.9.	Garantir que als centres de dia i residencials per a col·lectius socials es disposa de publicacions en català, si és possible amb sistemes electrònics de lectura accessible o fàcil.	Cultura Drets Socials i Inclusió	Per determinar
8.10.	Implementar un programa de formació i sensibilització dirigit a les entitats i al món associatiu que presten serveis de lleure i de cures per tal d'implantar-los en el foment de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua.	Política Lingüística Igualtat i Feminisme	Costos interns
8.11.	Subvencionar eines d'accessibilitat comunicativa i mitjans de suport a la comunicació oral en català per a les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.	Drets Socials i Inclusió	225.000 €
TOTAL			443.775 €

Horitzó 4. Un model educatiu, de protecció de la infància i adolescència i una universitat que garanteixin a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús i esdevinguin una eina potent de cohesió social

9. Model educatiu

El desenvolupament d'un model lingüístic educatiu basat en la no separació per llengua inicial, en l'ús del català com a centre de gravetat lingüístic i en l'objectiu de fornir tot l'alumnat d'un domini oral i escrit de les llengües oficials ha permès avenços considerables pel que fa a l'extensió del coneixement del català. Tot i el creixement de la diversitat d'orígens i de llengües inicials a les aules de les darreres dècades, mai com ara hi havia hagut tants infants, adolescents i joves capaços de parlar, llegir i escriure en català, tant en xifres absolutes com relatives.

Tanmateix, el model de conjunció català té un seguit de reptes d'envergadura. D'entrada, cal reconèixer que hi ha sectors del sistema educatiu que no sols no s'han arribat a impartir en català de manera majoritària, sinó que ni tan sols estan dotant l'alumnat d'una competència suficient en aquesta llengua. Això és així especialment en la formació professional. Atesa la importància crucial d'aquests ensenyaments per a la capacitació lingüística i laboral d'amplíssims sectors socials, especialment de la població nouvinguda, és fonamental engegar una estratègia específica per tal de normalitzar-hi l'ús i l'aprenentatge de la llengua catalana.

En segon lloc, en una societat en ràpida transformació, el model lingüístic educatiu de Catalunya necessita actualitzar-se en diversos sentits. Les dades de diversos estudis han constatat un retrocés en l'ús del català com a llengua vehicular, especialment en centres i en indrets on la presència ambiental del català és més escassa. Una part d'aquest retrocés es deu a un cert relaxament en l'aplicació dels principis del model, en bona mesura com a conseqüència de la manca de formació específica en metodologies d'immersió i gestió del multilingüisme a l'aula i a l'entorn escolar entre les noves generacions de docents. Aquesta mancança s'ha produït en un moment de transformació pedagògica en què el sistema escolar està evolucionant cap a models d'aprenentatge més horitzontals. Així, en comptes de fomentar l'ús interpersonal del català, les noves dinàmiques sembla que estan fomentant hàbits minoritzadors de la llengua de l'entorn escolar, fins i tot dins l'aula. La revolució tecnològica i la intel·ligència artificial constitueixen igualment un desafiament de primer ordre per a les pràctiques docents en un context

de llengua minoritzada, perquè la manca de continguts digitals en llengua catalana complica enormement l'aprenentatge del català i en català, i fomenta els prejudicis de l'alumnat que resulten perjudicials per a l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua. Finalment, l'arribada contínua d'alumnes d'arreu del món i la nova configuració sociodemogràfica de molts centres —molt més diversa, canviant i sovint segregada— presenta nous reptes quantitatius i qualitatius per a la gestió lingüística escolar.

Finalment, pel que fa al conjunt del sistema, el model es troba sotmès des de fa dècades a successives campanyes de descrèdit que cerquen socavar-ne la reputació. A banda de tergiversar-ne la imatge dins i fora de Catalunya, aquests embats han tingut com a conseqüència una indesitjable judicialització de les dinàmiques escolars que posa pressió sobre el funcionament del model lingüístic educatiu.

En aquest context, cal actuar de manera decidida per reforçar i actualitzar el model lingüístic educatiu català i els programes d'immersió lingüística, desplegant les normatives que convinguin per fer-lo efectiu, dotar-lo dels recursos necessaris per fer-lo viable, enfortir la formació del seu personal en gestió de les llengües a l'aula, i garantir una actualització permanent dels coneixements d'aquest personal perquè pugui afrontar els reptes de les circumstàncies actuals. De la mateixa manera, cal desmuntar els prejudicis que deteriorenen la imatge d'aquest model lingüístic, parant una atenció especial a aquells sectors en què l'aprenentatge i l'ús de la llengua resulten més precaris.

En el marc del Pla de foment de la llengua catalana als centres educatius (2023-2028), el Departament d'Educació executarà un conjunt d'accions:

	Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
9.1.	Vetllar perquè el català, com a llengua pròpia de Catalunya, sigui la llengua normalment utilitzada com a llengua vehicular i d'aprenentatge en el sistema educatiu i en l'acollida de l'alumnat nouvingut.	Educació i FP	Costos interns
9.2.	Vetllar perquè al final de l'etapa educativa obligatòria l'alumnat assoleixi la competència oral i escrita plena en català tant en els registres formals com en els informals.	Educació i FP	Costos interns
9.3.	Desenvolupar i implantar estratègies de dinamització coordinada i proactiva en l'aula, els patis, el menjador i les activitats extraescolars.	Educació i FP	Per determinar

9.4.	Vetllar perquè les reformes eventuais del model d'escola catalana es facin amb el consens del conjunt de forces polítiques i d'entitats que el defensen.	Educació i FP	Costos interns
9.5.	Millorar la competència lingüística en català del professorat incrementant l'oferta de docència de llengua per a docents.	Educació i FP	790.000 €
9.6.	Incrementar en 5 hores la formació d'acollida del nou personal docent per garantir coneixements en didàctica de la immersió i d'assertivitat.	Educació i FP	Per determinar
9.7.	Oferir una formació de 30 hores en immersió i gestió del multilingüisme en l'entorn educatiu per a docents.	Educació i FP	Costos interns (LIC)
9.8.	Reforçar la xarxa d'assessors de llengua i cohesió social (LIC) per cobrir les necessitats dels centres.	Educació i FP	Per determinar
9.9.	Crear una xarxa de centres per potenciar la comprensió lectora, amb un grup inicial de 300 centres (2024-2025).	Educació i FP	Costos interns (LIC i formació)
9.10.	Desplegar els tallers dels usos lingüístics en l'àmbit educatiu (ULAE) fins a completar la totalitat dels centres educatius de Catalunya (600 centres més el 2024-2025 i fins a 3.500 el 2028), i avaluar-ne els resultats.	Educació i FP	560.000 €
9.11.	Ampliar la campanya de foment dels estudis de grau de Filologia Catalana amb accions presencials i a les xarxes.	Política Lingüística Educació i FP Recerca i Universitats	80.000 €
9.12.	Crear beques per diversificar el perfil d'alumnat que accedeix al grau de Filologia Catalana.	Política Lingüística	100.000 €
9.13.	Incrementar el nombre d'aules d'acollida per adequar-lo a la demanda.	Educació i FP	78.518.000 €
9.14.	Definir, pilotar i implantar el nou model d'espais d'acollida accelerada/intensiva en municipis d'elevada complexitat.	Educació i FP	6.048.000 €
9.15.	Reforçar els plans educatius d'entorn per impulsar el català, incloent-hi les activitats extraescolars.	Educació i FP	13.000.000 €
9.16.	Establir un programa específic d'impuls del català en la formació professional en coordinació amb les empreses, especialment en els cicles lingüísticament estratègics.	Educació i FP	Per determinar

9.17.	Establir programes específics per a col·lectius de persones nouvingudes en situació de vulnerabilitat (menors no acompanyats, joves provinents de programes de reagrupament, joves que han abandonat el sistema educatiu) als centres de formació de persones adultes.	Educació i FP	2.970.000 €
9.18.	Organitzar cursos de formació en llengua catalana per a les famílies als centres educatius.	Educació i FP Política Lingüística CPNL	Costos interns
9.19.	Ampliar la plataforma de continguts educatius en català Supercampus.	Educació i FP 3Cat	2.000.000 €
9.20.	Establir un sistema d'avaluació periòdica de les competències en llengua catalana de l'alumnat, creada i censal.	Educació i FP Agència	Per determinar
9.21.	Garantir la formació i l'actualització adequada del professorat de llengua i literatura catalanes que prové d'altres estudis.	Educació i FP	Per determinar
9.22.	Dissenyar i implantar un programa de renovació de la metodologia didàctica d'immersió per al professorat.	Educació i FP	Per determinar
9.23.	Dissenyar i implantar un programa de formació en avaluació de l'expressió oral per al professorat.	Educació i FP Política Lingüística	Per determinar
9.24.	Dissenyar i implantar un programa de competència lectora (inclòs al Pla nacional del llibre i la lectura).	Educació i FP	Per determinar
9.25.	Dissenyar i implantar un programa de suport a l'adquisició precoç del català a educació infantil (I2, I3, I4 i I5).	Educació i FP Municipis	Per determinar
9.26.	Garantir la formació adequada del personal docent i els professionals que han d'atendre l'alumnat sord, amb discapacitat auditiva i sordcec que es comunica en llengua catalana.	Educació i FP	Per determinar
9.27.	Proporcionar productes de suport a la discapacitat auditiva per a les persones sordes usuàries de la modalitat oral als centres educatius.	Drets Socials i Inclusió	200.000 €
TOTAL			104.266.000 €

10. Protecció de la infància i l'adolescència

Protegir la infància i l'adolescència en situació de desemparament implica dur a terme tasques de tutela, guarda, orientació i integració social i laboral de menors. Tot i que no hi ha gaires dades sobre això, és sabut que bona

part d'aquests menors, per motius diversos, han tingut un accés a la llengua catalana limitat o fins i tot inexistent, com en el cas de menors nouvinguts. El sistema de protecció de la infància i l'adolescència té un paper significatiu a l'hora de potenciar o no el procés d'adquisició, apreciació i ús de la llengua catalana per part dels menors que té a càrrec seu, però actualment es detecten mancances pel que fa al coneixement de la llengua i la sensibilització lingüística entre el personal del sector, la qual cosa no facilita una integració lingüística plena dels infants i adolescents que tenen al seu càrrec. Cal plantejar una acció en aquest terreny que inclogui l'anàlisi de la situació i el desenvolupament de mesures que permetin revertir-la.

Les mesures d'aquesta àrea s'integren en el Pla de foment del català del Departament de Drets Socials i Inclusió (2025):

Mesures (2025)		Promotor	Pressupost 2025
10.1.	Crear una línia de suport en l'àrea de la infància i l'adolescència.	Política Lingüística	100.000 €
10.2.	Impulsar formació de llengua catalana per al personal d'atenció directa que treballa als centres residencials d'acció educativa (CRAE) i d'educació intensiva (CREI), i estudiar la viabilitat d'establir el nivell C1 de català com a requisit per treballar-hi.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
10.3.	Organitzar formació en gestió lingüística i assertivitat lingüística per a educadors, així com per a personal d'administració.	Drets Socials i Inclusió	9.675 €
10.4.	Organitzar cursos de formació d'educadors per a les tasques de suport en el reforç educatiu, l'aprenentatge del català i l'alfabetització.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
10.5.	Revisar els requisits per a l'acreditació i la provisió de serveis per introduir-hi les activitats educatives que fomentin l'èxit educatiu i lingüístic.	Drets Socials i Inclusió	Costos interns
10.6.	Establir plans de formació lingüística intensiva en la primera acollida.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
10.7.	Impulsar un programa pilot de suport específic per a l'èxit educatiu i lingüístic.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
10.8.	Crear infografies i cartells per repartir i difondre als centres, a les xarxes socials i a altres canals.	Drets Socials i Inclusió	Per determinar
TOTAL			109.675 €

11. Universitats i recerca

D'ençà de principis d'aquest segle, la internacionalització de la docència i la recerca han provocat que l'ús del català es debiliti en la docència universitària i en la recerca. Conscients de la necessitat de modificar aquestes tendències, al llarg dels anys 2022 i 2023, la Generalitat i la comunitat universitària van consensuar el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya (PEC),³⁵ que aposta per reprendre el control de les dinàmiques lingüístiques en l'àmbit universitari i de recerca per tal de tornar el català al lloc que li correspon. En tant que proposta elaborada conjuntament amb el sector i que s'incardina plenament en l'esperit del Pacte, les propostes del PEC, que es troben ara mateix en procés d'aplicació amb la participació de tot el sector, constitueixen la base per al Pacte en aquest àmbit.

Adicionalment, el procés participatiu i les aportacions de diferents entitats i departaments de la Generalitat han identificat dos reptes transversals de gran importància per garantir l'assoliment dels objectius previstos en nombrosos àmbits, que impliquen directament l'àrea de formació superior i que no estaven previstos en el Pla d'enfortiment. El primer és la necessitat de capacitar les persones que obtenen determinats graus o màsters a Catalunya que, des d'un punt de vista lingüístic, es poden considerar estratègics, perquè assoleixin, durant els seus estudis, el nivell de català necessari per exercir la seva feina al país amb la garantia que podran fer-ho respectant el dret d'opció lingüística de la ciutadania. Aquest és el cas, per exemple, dels graus de l'àrea sanitària —que atreuen un nombre molt significatiu d'alumnes de la resta de l'Estat que caldria formar per poder treballar a Catalunya—, dels graus de mestre —que requeriran el C2 per exercir al país— o d'altres com ara el d'Educació Social. En altres casos, com en els de ciències jurídiques, caldria proporcionar, a més, uns coneixements lingüístics específics, com ara els de llenguatge jurídic. En aquest sentit, el districte universitari únic implica un flux constant d'alumnes que no saben català cap a les universitats catalanes, amb tot el que això comporta per a l'ús normalitzat de la llengua. En tots aquests casos, caldria que almenys l'alumnat que estudia en graus i màsters finançats amb pressupostos públics acabessin els estudis en condicions de poder garantir els drets lingüístics de la ciutadania que volen atendre.

La segona mesura que cal incorporar és la de donar un suport institucional sòlid a la recerca sobre sociolingüística, política lingüística, dret lingüístic i gestió del multilingüisme. Les necessitats del país en aquesta àrea són de gran envergadura i cal que la societat catalana disposi de recerca de primera

³⁵ <https://recercauniversitats.gencat.cat/web/.content/16_transparencia/gestio_serveis_publics/documents/pla_enfortiment_catala.pdf> (Darrera consulta: 23/9/2024).

línia en aquest terreny que sigui aplicable a la realitat catalana i que permeti dissenyar i dur a terme polítiques proactives.

Mesures (2025)		Promotor	Pressupost 2025
11.1.	Millorar la qualitat dels indicadors dels usos lingüístics en l'àmbit universitari.	Recerca i Universitats	Costos interns
11.2.	Desplegar plans d'increment de la docència en català (PIDOC) a les universitats a partir de la guia elaborada des del Departament de Recerca i Universitats.	Recerca i Universitats	Costos interns
11.3.	Aplicar el marc comú per garantir la transparència i la seguretat lingüística en la docència universitària.	Recerca i Universitats	Costos interns
11.4.	Millorar el coneixement lingüístic dels membres de la comunitat universitària del sistema universitari de Catalunya.	Recerca i Universitats	800.000 €
11.5.	Incrementar l'ús del català en la recerca i el conreu del català científic.	Recerca i Universitats	120.000 €
11.6.	Obrir una nova convocatòria d'ajuts a les tesis doctorals en català.	Recerca i Universitats	80.000 €
11.7.	Actualitzar el Portal de Recerca de Catalunya (PRC) pel que fa a la funcionalitat per a l'enfortiment del català.	Recerca i Universitats	Per determinar
11.8.	Reforçar l'acollida lingüística a les universitats catalanes.	Recerca i Universitats	500.000 €
11.9.	Dissenyar i desplegar plans d'acollida lingüística als centres de recerca.	Recerca i Universitats	200.000 €
11.10.	Fomentar la mobilitat entre l'alumnat de les universitats de la Xarxa Vives.	Recerca i Universitats	112.000 €
11.11.	Identificar els graus lingüísticament estratègics; identificar les vies perquè incorporin la competència lingüística i els continguts de drets lingüístics i sensibilització, i dur-les a la pràctica.	Recerca i Universitats Política Lingüística	200.000 €
11.12.	Crear un centre de recerca en sociolingüística, política lingüística, dret lingüístic i gestió del multilingüisme.	Recerca i Universitats Política Lingüística	200.000 €
11.13.	Impulsar la recerca sobre l'aprenentatge del català per part de les persones sordes que es comuniquen oralment, prioritzant els acords amb les universitats, els centres de recerca i l'Institut d'Estudis Catalans o, si escau, altres institucions o entitats.	Recerca i Universitats	Per determinar
		TOTAL	2.212.000 €

Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i ús de la llengua entre les persones adultes

12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes

A Catalunya hi ha segments significatius de la població que tenen la necessitat de millorar els seus coneixements de català. D'una banda, hi ha encara sectors que no van poder aprendre la llengua adequadament durant la seva etapa educativa i que necessiten millorar o acreditar aquests coneixements per a la seva vida professional o privada. D'una altra, l'arribada constant de població d'arreu del món genera un flux continu de persones que necessiten accedir a la llengua pròpia del país, primer, en el marc del procés d'acollida, i posteriorment, per continuar progressant en el seu aprenentatge. En aquest darrer cas, les dificultats en el procés d'arrelament i de participació en la vida social i la precarietat laboral, en la mesura que entrebanquen la integració social, també obstaculitzen l'aprenentatge, l'ús i l'adopció de la llengua. Cal considerar que el dret a aprendre català és un dret laboral que facilita la cohesió social i l'avenç professional.

La Llei 10/2010, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, estableix que el servei de primera acollida ha d'oferir la formació i els mitjans necessaris per adquirir les competències bàsiques en llengua catalana, sempre que sigui possible mitjançant el CPNL. Aquest servei, finançat per la Direcció General de Migracions i Refugi, garanteix la coordinació i l'acompanyament en l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana per part de la població migrant en els entorns socials on resideix la població destinatària.

L'aprenentatge i l'acreditació de la llengua catalana per part de persones adultes es fa per diferents vies i són diversos els actors que hi participen. En el centre del sistema hi ha, d'una banda, el Departament de Política Lingüística, que assumeix especialment tasques d'acreditació i foment, i d'una altra, el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) —integrat per la Generalitat, nombrosos ajuntaments, consells comarcals i algunes diputacions—, que gestiona la majoria de cursos formals des dels nivells inicials fins als cursos de coneixement superior, i també duu a terme nombroses actuacions d'aprenentatge informal. Al costat del CPNL, les escoles d'adults s'ocupen de l'alfabetització i, juntament amb les escoles oficials d'idiomes, ofereixen també cursos de llengua catalana per a persones adultes. Pel que fa a l'àmbit associatiu, hi ha entitats d'acollida que col·laboren amb el CPNL en l'oferta de cursos inicials i bàsics, així com múltiples entitats cíviques que fan activitats diverses adreçades a promoure l'aprenentatge informal i no formal de la llengua. A banda, hi ha també

empreses que ofereixen cursos de català en l'àmbit privat. Pel que fa a l'acreditació dels coneixements de llengua catalana, la major part la gestiona el Departament de Política Lingüística, però també són agents importants d'aquesta tasca els serveis lingüístics de les universitats catalanes. Pel que fa a l'acreditació dels coneixements dels candidats a treballar a la funció pública, és un àmbit en què col·laboren la Secretaria d'Administració i Funció Pública, el Departament de Política Lingüística, el Consorci per a la Normalització Lingüística i altres departaments de la Generalitat. En l'àmbit específic de l'acollida de persones que han emigrat i retornades a Catalunya, el servei de primera acollida, finançat per la Direcció General de Migracions i Refugi i executat pels ens locals, ha d'oferir la formació i els mitjans necessaris per adquirir les competències bàsiques en llengua catalana, sempre que sigui possible mitjançant el CPNL.

El procés participatiu ha permès identificar reptes pel que fa a l'aprenentatge de la llengua catalana.

1. Hi ha una demanda creixent de personal amb formació en filologia catalana i disciplines associades que estigui preparat per treballar en tasques de docència, avaluació i dinamització lingüístiques que no s'està cobrint adequadament.
2. Convé millorar la coordinació entre els actors del sistema d'acollida, ensenyament, dinamització i foment de la llengua per simplificar circuits i optimitzar els recursos que s'hi dediquen.
3. El relleuament del Consorci per a la Normalització Lingüística ha de servir perquè pugui dur a terme les seves funcions amb els nivells de qualitat i eficiència que la societat requereix.
4. L'oferta de cursos de llengua i d'aprenentatge no formal no cobreix tota la demanda.
5. Cal estendre l'aprenentatge més enllà de les aules, experimentar formes diverses d'ensenyament (intensiu, situat, específic, etc.) i implicar altres agents, sobretot econòmics i socials, en el procés d'inclusió lingüística.
6. Les activitats i els cursos d'acollida són molt sovint percebuts només en funció de la seva utilitat per obtenir permisos d'arrelament i residència, i no hi ha un sistema d'incentius per a l'aprenentatge; aquest fet provoca que la majoria d'alumnes no continuïn l'aprenentatge més enllà dels nivells inicials i bàsics.
7. Hi ha amplis sectors de població que tenen necessitats de formació en català que van més enllà de l'acollida i que necessiten més oferta.

8. Manquen materials i eines per a l'ensenyament, l'aprenentatge i la dinamització i metodologies que tinguin en compte els nous bagatges i les noves necessitats.
9. Cal tenir en compte la diversitat del territori i les dificultats de transport en la planificació de l'oferta de formació.
10. Cal tenir en compte les desigualtats socials, d'origen, de gènere, etc., a l'hora d'accedir a la formació.

Tenint en compte que el català és una eina de progrés socioeconòmic i un element de cohesió social i nacional, és imperatiu millorar els mecanismes d'accés al coneixement de la llengua catalana per a les persones joves i adultes. Convé passar d'una política molt centrada en la primera acollida a una altra que fomenti la vinculació amb el català i la incorporació a l'ús de la llengua. Per fer-ho, és imperatiu:

- a) Implicar en l'aprenentatge i el foment de la llengua molts altres actors, especialment les entitats d'acollida, les organitzacions sindicals i empresarials i altres actors socials que garanteixin la capil·laritat de l'oferta formativa i dinamitzadora (vegeu l'àmbit 6, Teixit productiu i món del treball; l'àmbit 8, Salut i assistència sociosanitària; l'àmbit 9, Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència; l'àmbit 11, Protecció de la infància i l'adolescència; l'àmbit 12, Universitats i recerca; l'àmbit 20, Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esports i col·lectius i grups socials; i l'àmbit 21, Compromís i participació social).
- b) Aconseguir incrementar les aportacions dels fons estatals i europeus per augmentar la presència del català a la formació ocupacional (vegeu l'àmbit 6, Teixit productiu i món del treball).
- c) Fer créixer el Departament de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística perquè puguin dur a terme les tasques d'assessorament i coordinació de tot el sistema d'acollida, ensenyament i acreditació de la llengua catalana.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
12.1. Rellançar el CPNL:		
1. Incrementar-ne la dotació econòmica.		
2. Incrementar-ne el personal.		
3. Incrementar l'oferta formativa del CPNL amb cursos propis, coordinats i acordats per conveni amb entitats, i acomodar l'oferta a la demanda durant els anys subsegüents.	Política Lingüística CPNL	47.478.243 €
4. Actualitzar les infraestructures i aplicacions d'accés i gestió dels cursos.		
5. Millorar la difusió de l'oferta de cursos.		
6. Potenciar la dinamització i la sensibilització lingüístiques i les actuacions de foment (vegeu l'àmbit 14).		
7. Potenciar la coordinació amb els ens locals (vegeu l'àmbit 2).		
8. Potenciar la innovació i l'avaluació.		
12.2. Posar en pràctica noves modalitats de cursos (intensius, multinivell, immersius, comunitaris, en línia síncrons, formació al lloc de treball, etc.).	Política Lingüística CPNL	Costos interns
12.3. Incentivar la continuïtat de l'aprenentatge en els cursos de català.	Política Lingüística CPNL	Costos interns
12.4. Crear un curs A1 de català.	Política Lingüística	100.000 €
12.5. Crear un certificat A1 de llengua catalana del Departament de Política Lingüística.	Política Lingüística	Costos interns
12.6. Revisar el reglament i les instruccions que regulen la formació en primera acollida per permetre que els cursos fins a A1 els pugui fer professorat que tingui el C1 de català i experiència docent.	Política Lingüística Drets Socials i Inclusió	Costos interns
12.7. Fer un mapa d'actors de l'ensenyament del català per garantir una oferta accessible per a diferents col·lectius i sectors.	Política Lingüística CPNL	Costos interns
12.8. Enfortir la col·laboració amb entitats d'acollida de persones migrants per reforçar la seva implicació en la continuïtat de l'aprenentatge del català i la seva adopció, i actualitzar els convenis vigents.	Política Lingüística CPNL Drets Socials i Inclusió	Costos interns
12.9. Reforçar l'ensenyament del català adreçat a les persones migrants mitjançant els cursos de formació del CPNL i altres instruments de foment de la formació.	Drets Socials i Inclusió CPNL	200.000 €

12.10. Impulsar l'aprenentatge del català adreçat a les persones migrants mitjançant recursos formatius especials i adaptats a les necessitats de les persones usuàries dels serveis d'acollida.	Drets Socials i Inclusió CPNL	200.000 €
12.11. Garantir l'ús vehicular del català a les escoles d'adults i una oferta de cursos de català suficient i coordinada amb el CPNL i amb la resta d'actors del sector.	Educació i Formació Professional Política Lingüística	Per determinar
12.12. Potenciar i millorar el programa Voluntariat per la llengua i altres formes d'aprenentatge informal i no formal significatiu que ofereixen el Departament de Política Lingüística i el CPNL, així com entitats que tinguin present la perspectiva comunitària.	Política Lingüística CPNL	Per determinar
12.13. Desenvolupar cursos i materials d'ensenyament/aprenentatge (llibres de lectura fàcil, noticiaris lents, audiollibres...) per a col·lectius específics (comerç, restauració...).	Política Lingüística CPNL 3CAT	100.000 €
12.14. Desenvolupar les eines tecnològiques pertinents en l'àrea de gestió, ensenyament (C2, plataforma Parla.cat, etc.), certificació i dinamització.	Política Lingüística CPNL Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI)	2.110.000 €
12.15. Desenvolupar una aplicació i recursos audiovisuals per a adults per accedir a l'aprenentatge.	Política Lingüística CPNL	500.000 €
12.16. Impulsar la presència del català a les principals aplicacions digitals d'aprenentatge de llengües.	Política Lingüística CPNL	Per determinar
12.17. Implementar un programa de reforç del sistema d'acreditació dels coneixements de català.	Política Lingüística	2.056.410 €
12.18. Reforçar la formació del professorat en didàctica de la llengua per a persones adultes.	Política Lingüística CPNL	Costos interns
12.19. Formar les persones que imparteixen cursos de llengua catalana per tal que apliquin la perspectiva de gènere en l'aprenentatge del català, considerant aspectes com l'organització del temps i de les cures o les múltiples desigualtats que poden afectar aquest aprenentatge.	Política Lingüística Igualtat i Feminisme	Costos interns
TOTAL		52.744.653 €

13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua

La minorització històrica de la llengua catalana no sols ha dificultat l'aprenentatge formal del català, sinó que l'ha desplaçat de nombrosos àmbits socials i de nombroses funcions públiques i privades, i ha instaurat unes rutines socials que n'entrebanquen l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús informal per part de les persones que no la tenen com a llengua inicial. Aquesta exclusió dificulta la plena integració lingüística dels catalans d'adopció i ha fet que bona part de les persones que usen el català percebin com a normal la subordinació i fins i tot l'absència absoluta de la llengua en nombrosos entorns. La recuperació de l'oficialitat i el reconeixement com a llengua pròpia han permès fer avançar la llengua en nombrosos àmbits, però les condicions econòmiques, socials, jurídiques, etc., que condicionen la societat catalana continuen fent imprescindibles les tasques de dinamització i foment lingüístic per garantir que el català assoleixi la normalitat en els usos i en les apreciacions públiques.

El procés participatiu ha permès constatar la necessitat d'impulsar els mecanismes de sensibilització, dinamització i foment de la llengua en una varietat d'àmbits, tant en termes de quantitat com en termes de qualitat d'oferta. En aquest sentit, es constata que sovint la urgència d'oferir ensenyament formal acaba impedingut que es destinin els recursos necessaris a les tasques de dinamització i foment. Aquesta és una àrea en què és necessari incrementar la col·laboració entre l'Administració i la societat civil, especialment les entitats d'activisme lingüístic.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
13.1. Rellançar el CPNL (vegeu 13.1).		
13.2. Implementar el programa de personal de suport a l'execució del Pacte Nacional per la Llengua.	Política Lingüística	1.072.647 €
13.3. Dissenyar i executar una campanya de sensibilització lingüística destinada al públic general.	Política Lingüística	700.000 €
13.4. Organitzar activitats territorials d'acompanyament de la campanya de sensibilització lingüística.	Política Lingüística CPNL	200.000 €
13.5. Executar les mesures de sensibilització, dinamització i foment incloses a cadascun dels àmbits específics (vegeu l'àmbit 7, Mercat, consum i serveis; l'àmbit 8, Salut i assistència sociosanitària; l'àmbit 10, Model educatiu; l'àmbit 12, Universitats i recerca; l'àmbit 16, Cultura; àmbit, etc.).	Política Lingüística CPNL	Vegeu els apartats específics

13.6.	Desenvolupar plans territorials d'impuls del català (vegeu l'apartat 2.2).	Política Lingüística CPNL Municipis	Vegeu l'apartat 2.2
13.7.	Incrementar les iniciatives d'impuls de l'ús del català, com ara les campanyes locals de 21 dies de manteniment de la llengua.	CPNL	Costos interns
		TOTAL	1.972.647 €

Horitzó 6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua

14. Teixit productiu i món del treball

La política lingüística en l'àmbit de l'empresa i el treball és crucial per a qualsevol projecte de normalització lingüística. En primer lloc, la llengua és un element fonamental en l'organització de la vida de qualsevol empresa, i la necessitat de gestionar-la adequadament ha esdevingut encara més rellevant en un món globalitzat en què una part significativa de les empreses treballen en un marc de diversitat lingüística tant de les persones treballadores com de proveïdors, usuaris, clients, etc. En segon lloc, el treball és un espai fonamental de la vida de les persones i cal que els seus drets lingüístics hi estiguin plenament reconeguts. Finalment, el treball té un impacte absolutament determinant en la valoració instrumental i simbòlica de la llengua, perquè la utilitat en aquest terreny és un estímul fonamental per a l'aprenentatge lingüístic. En aquest sentit, les polítiques d'integració lingüística han de tenir una dimensió molt clarament orientada cap al món del treball, partint de la base que l'aprenentatge del català és un dret laboral i un factor significatiu de cohesió social i progrés individual i col·lectiu.

Ara mateix, aquest àmbit està regulat essencialment per l'Estatut d'autonomia i per la Llei de política lingüística de 1998, que atribueixen al Govern de la Generalitat el foment de l'ús del català en els centres de treball, en les relacions laborals i en els convenis col·lectius, i en els contractes laborals. Així mateix, també regulen el règim lingüístic als rètols i les informacions de caràcter fix dels centres laborals que s'adrecen a les persones que hi treballen, i que han de ser almenys en llengua catalana, tot i que en aquest terreny hi ha moltes mancances.

Per tot plegat, és fonamental dissenyar unes polítiques clares pel que fa a l'ús i l'aprenentatge del català en el context del món del treball, partint del principi que els drets lingüístics són indissociables dels drets socials. En

aquest sentit, la col·laboració de l'Administració amb les organitzacions sindicals i empresarials més representatives és cabdal, no sols per la seva implantació sinó també per la seva capil·laritat. Així, d'una banda, cal que el català s'incorpori a les estratègies de les empreses que operen a Catalunya i a la seva cultura empresarial i que entri a formar part de la negociació col·lectiva. En aquesta línia, per exemple, cal emprendre accions específiques perquè els convenis col·lectius se signin en català. Cal igualment que les organitzacions socials —que són un àmbit principal d'inserció al teixit social i de participació política de la població nouvinguda, i també agents de transformació en l'àmbit del treball— puguin exercir el seu paper en favor de la cohesió social i lingüística. D'altra banda, cal apostar decididament per ampliar la disponibilitat de formació en llengua catalana en l'àmbit laboral adaptada a les necessitats de cada col·lectiu. En aquest terreny, és necessari tenir en compte la precarització de certs sectors laborals, que impossibilita el seguiment de cursos reglats de llengua catalana per part de determinats perfils laborals, i vetllar per adequar les franges i condicions de l'oferta formativa a les necessitats existents. Tant la formació contínua com la formació professional per a l'ocupació són fonamentals per a la inclusió sociolaboral de moltes persones nouvingudes i, per tant, són estratègiques per facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana. En aquest sentit, és fonamental aconseguir que el coneixement del català sigui considerat una competència clau per a la formació ocupacional. L'ensenyament del català s'ha de beneficiar dels fons que vehiculen a aquest efecte institucions com el Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (CFCC), pel que fa a la formació d'oferta, i el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), pels fons de la formació bonificada de les empreses.

A l'hora d'establir les polítiques lingüístiques en el món del treball és fonamental tenir presents els espais consolidats de diàleg social actualment existents. Un d'aquests és el Consell del Diàleg Social, un òrgan que emana directament del Decret llei 9/2020, de 24 de març, pel qual es regula la participació institucional, el diàleg social permanent i la concertació social de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives a Catalunya. Aquest òrgan, juntament amb el Consell de Relacions Laborals (CRL) i altres espais de concertació articulats, haurien de ser claus en l'activació d'acords per fer efectives les mesures referents a l'àmbit laboral. També cal tenir present el Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, que pot fornir la seva capacitat d'anàlisi en l'elaboració d'aquestes polítiques.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
14.1. Fomentar l'oferta de cursos de català en el marc empresarial per a treballadors i persones a l'atur, integrant l'aprenentatge del català en la formació bonificada a les empreses i els plans transversals o intersectorials dels fons del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (CFCC) en les mateixes condicions que la resta de cursos que aquest Consorci gestiona a Catalunya, per facilitar que es puguin fer cursos dins de les empreses i en horari laboral, adaptats tant pel que fa als mòduls i a l'acreditació com a la realitat sectorial i de les empreses.	Empresa i Treball (CFCC) Política Lingüística CPNL	Per determinar
14.2. Encarregar al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) un estudi sobre les vies per a la captació de fons per a la formació en llengua en l'àmbit laboral.	Empresa i Treball (CTESC) Política Lingüística CPNL	Fons propis
14.3. Fomentar l'oferta de cursos de català en el marc empresarial per a persones a l'atur amb el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).	Empresa i Treball (SOC) Política Lingüística CPNL	500.000 €
14.4. Engagar un programa de traducció de les normes laborals convencionals de caràcter provincial i autonòmic, i fomentar la documentació laboral en català.	Empresa i Treball	30.000 €
14.5. Revisar els usos lingüístics en els cursos de formació específica impartits des del Departament i en els materials que s'hi utilitzen.	Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació	Costos interns
14.6. Oferir una línia de subvencions per impulsar la llengua catalana a les empreses.	Política Lingüística	800.000 €
14.7. Iniciar una oferta de recursos lingüístics, administratius, tecnològics, formatius i de gestió lingüística que facilitin l'aprenentatge i l'ús del català i l'acollida lingüística en els centres de treball.	Política Lingüística Empresa i Treball, CPNL, TERMCAT	Per determinar
14.8. Elaborar, en el marc del Consell del Diàleg Social i en coordinació amb el Consell de Relacions Laborals (CRL) i altres espais de concertació articulats, un pla de foment del català en els seus àmbits d'actuació.	Empresa i Treball (Consell del Diàleg Social) Consell de Relacions Laborals Política Lingüística	Per determinar

14.9.	Reforçar el pressupost de les entitats socials que són porta d'entrada al món laboral de persones nouvingudes amb necessitats específiques, entre les quals les lingüístiques.	Empresa i Treball	Per determinar
14.10.	Dissenyar una eina de recollida d'indicadors lingüístics del món del treball que permeti recollir-ne les necessitats formatives i d'altres tipus, ja sigui mitjançant l'ampliació de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població o amb un altre instrument.	Política Lingüística	Per determinar
TOTAL			1.320.000 €

Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics

15. Comunicació

En el segle XXI, tant la comunicació com la cultura (vegeu l'apartat següent) constitueixen uns àmbits de primer ordre de qualsevol societat i ocupen una part significativa i creixent de la vida quotidiana. En la mesura que són una de les eines bàsiques de socialització des de les edats més primerenques, la comunicació i la cultura forneixen els referents, els relats i els missatges que permeten interpretar el funcionament de la societat i són crucials per mantenir i desenvolupar qualsevol comunitat lingüística. A Catalunya, per exemple, el tancament del canal K3/3XL i l'afebliment de la programació infantil de la CCMA derivats del mal finançament van provocar una reducció de l'oferta i el consum d'audiovisuals en català entre infants, adolescents i joves. Això va tenir repercussions sociolingüístiques negatives en aquesta franja d'edat.

Els diversos sectors de la comunicació són molt diferents entre si per infinitat de motius, entre els quals hi ha la natura i la grandària de les empreses que hi participen, el territori al qual s'adrecen o el seu públic objectiu. Alguns sectors, com la comunicació audiovisual, estan fortament regulats per autoritats estatals i europees, mentre que d'altres, com les xarxes socials, ho estan molt menys. La seva realitat empresarial és també molt diversa, i inclou des d'iniciatives de caràcter voluntari o associatiu, especialment en l'àmbit de la comunicació local, a empreses multinacionals; des d'empreses d'una sola persona fins a grups amb milers de treballadors. En general, els canvis en aquest sector, ràpids i liderats per les generacions joves, avancen cap al consum a demanda i en línia.

Tant el diagnòstic inicial com el procés participatiu han mostrat que, si bé el català és present en pràcticament tots els sectors comunicatius, hi és de

manera molt dispar, i només és clarament predominant en alguns sectors molt determinats, com la premsa local i la ràdio. En termes generals, el català es troba en concurrència desigual amb el castellà i l'anglès, dues llengües que, a més de beneficiar-se de sengles economies d'escala, gaudeixen de la protecció de ser llengües d'estat i oficials a les institucions europees. La presència, de vegades abassegadora, d'altres llengües en la dieta comunicativa del públic català implica el perill, denunciat ja al diagnòstic inicial, de generar diglòssia audiovisual o digital, és a dir, la percepció, per part d'àmplies capes de la població, que el català resulta inadequat o impropï per a la creació i el consum de productes audiovisuals o digitals, una percepció òbviament nociva per a la producció cultural i comunicativa catalana. Les dificultats per al català es veuen incrementades per la fragmentació administrativa de l'àrea lingüística, que mai ha constituït un mercat comunicatiu únic i que ni tan sols ha gaudit d'una reciprocitat total dels seus mitjans de comunicació, la qual cosa impedeix aprofitar totes les potencialitats de la llengua.

En aquest context, és imprescindible l'actuació correctora de l'Administració, tant en l'àmbit normatiu com en el suport econòmic i en la implicació directa, per garantir l'existència d'un ecosistema comunicatiu en català. En aquest sentit, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA – 3CAT) demana una atenció especial, en tant que vaixell insígnia de la creació de continguts audiovisuals en català, sense que això impliqui descuidar altres sectors, públics i privats, com la premsa escrita o la ràdio. El procés participatiu va fer especial èmfasi en la conveniència d'actuar en algunes àrees en què es van detectar més mancances. Entre aquestes àrees es va identificar, en primer lloc, la necessitat d'ampliar l'oferta en català a les plataformes, crucial per al posicionament del català a les pantalles. En segon lloc, un bon nombre d'aportacions van fer referència a la necessitat d'incentivar l'oferta audiovisual dirigida especialment als públics infantil, adolescent i juvenil. Una altra de les àrees esmentades com a especialment deficitària va ser la de les xarxes socials, en què hi ha una necessitat d'incentivar la creació de continguts digitals. D'altra banda, per bé que les polítiques de suport vigents hagin permès que el català gaudeixi d'una situació comparativament més sòlida en sectors com la premsa o la ràdio, en un entorn en transformació constant i amb un alt grau de competència, cal continuar vetllant perquè el català hi tingui el lloc que li correspon.

En aquest sentit, el Govern de la Generalitat dona suport als mitjans de comunicació catalans per garantir-ne la continuïtat i preservar l'important paper que fan assegurant el dret a la informació de tota la població i consolidant la identitat nacional del país.

La política de foment dels mitjans de comunicació en llengua catalana es duu a terme a través de subvencions estructurals (a publicacions en paper, digitals i emissores de ràdio i TV); subvencions a iniciatives d'entitats sense ànim de lucre i organitzacions del sector, i subvencions a projectes d'empreses privades de premsa en suport paper i digital, i de ràdios i televisions que fomentin i consolidin l'espai català de comunicació. Sense la força de la iniciativa privada i l'empenta del teixit social i empresarial del país, Catalunya no podria comptar amb un espai català de comunicació propi, fort i consolidat.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
15.1. Aplicar el Pla estratègic del 3Cat.	Presidència 3Cat	Imports en els termes que estableix el contracte programa
15.2. Aplicar el Pla d'impuls lingüístic del 3Cat.	3Cat	Costos interns
15.3. Treballar per la reciprocitat televisiva entre tots els territoris.	Presidència 3Cat	Costos interns
15.4. Vetllar pel compliment de quotes lingüístiques.	Consell de l'Audiovisual de Catalunya	Costos interns
15.5. Impulsar les varietats lingüístiques en els anuncis de difusió del Govern.	Presidència	Costos interns
15.6. Reforçar les empreses privades de premsa digital i en paper que publiquen en català.	Presidència	3.866.000 €
15.7. Reforçar les entitats sense ànim de lucre que impulsen projectes en català.	Presidència	1.497.000 €
15.8. Reforçar les ràdios i les televisions locals privades que emeten en català.	Presidència	1.845.000 €
15.9. Concedir subvencions estructurals a publicacions periòdiques en suport paper.	Presidència	4.309.500 €
15.10. Concedir subvencions estructurals a mitjans informatius digitals.	Presidència	2.804.272 €
15.11. Concedir subvencions estructurals a emissores de ràdio.	Presidència	703.500 €
15.12. Concedir subvencions estructurals a emissores de televisió.	Presidència	726.000 €
15.13. Elaborar un pla d'impuls al català en l'àmbit audiovisual.	Política Lingüística	Per determinar
TOTAL		15.751.272 €

16. Cultura

La cultura és un àmbit essencial de socialització i té un gran potencial d'atracció que resulta crucial per incentivar l'aprenentatge, l'apreciació i el foment de l'ús de la llengua. Una cultura interessant fa atractiva la seva llengua. Cap cultura del món és estanca, i l'avenç de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i de la globalització ha provocat un increment dels intercanvis i, per tant, del plurilingüisme.

Això és encara més acusat a Catalunya, que, d'una banda, es caracteritza per una obertura tradicional cap a altres llengües i cultures, un plurilingüisme molt significatiu i una demografia canviant i diversa. Tanmateix, les societats que no mantenen i desenvolupen la cultura pròpia i en la seva llengua corren un risc molt seriós de dissoldre's com a realitat social diferenciada, més que més si no disposen d'un estat que en garanteixi la reproducció. D'altra banda, la cultura d'expressió catalana ha estat històricament víctima de fortíssimes pressions destinades a minoritzar-la i no disposa del suport que brinden els estats nació a les seves cultures.

La cultura d'expressió catalana d'arreu del domini lingüístic és afortunadament molt vigorosa, tant en termes de creació com de consum, i la cultura popular té una vitalitat significativa. Tanmateix, la situació del català en l'àmbit de la cultura és molt heterogènia, i oscil·la molt segons els sectors. Hi ha alguns àmbits en què el català gaudeix d'una robustesa considerable, com en el cas de la narrativa, el teatre o el patrimoni cultural. Hi ha altres àmbits en què la presència del català és molt més feble, com el cinema o els videojocs. Entre aquests extrems, les dinàmiques lingüístiques de cada sector i subsector tenen particularitats i necessitats pròpies, que de vegades són profundament dissemblants de les necessitats de subsectors aparentment propers. Així, sense anar més lluny, la situació del català en el teatre de repertori és força millor que no pas en els musicals de gran format. Un altre exemple: encara que el mercat editorial tingui un dinamisme considerable, hi ha sectors com el còmic, l'assaig, la divulgació científica, etc., que tenen una oferta comparativament molt més feble.

Totes aquestes mancances són especialment significatives en un moment en què l'accés a l'oferta cultural, no sols en castellà, sinó fins i tot en altres llengües, es veu ampliada per la digitalització i les xarxes. La cultura, sobretot la cultura popular i més participativa, té una dimensió socialitzadora i integrativa de primer ordre que cal saber fer jugar a favor del català. En aquest sentit, la cultura popular tradicional i d'arrel, on el català té majoritàriament una situació molt més normalitzada, té un potencial destacat en les dinàmiques

d'integració lingüística. Comparativament, la feina que queda per fer quant a la normalització del català en els nous moviments de l'actual cultura popular urbana és ingent.

En el terreny de la cultura, cal distingir entre la creació i l'oferta, la visibilitat pública i l'ús i el gaudi per part del públic. Per més que internet i les xarxes hagin pogut facilitar la visibilitat de sectors que abans quedaven amagats per un sistema comunicatiu que en bona part respon a lògiques estatals més que no pas estrictament catalanes, la presència pública de la cultura en català continua patint limitacions, i fins i tot els sectors culturals en què el català té una presència més consolidada topen sovint amb la dificultat d'arribar als segments del públic que no tenen el català com a llengua habitual.

En aquest context, l'actuació pública en favor de la cultura catalana i d'expressió catalana és imprescindible, des de tots els punts de vista. Cal, d'entrada, fomentar la creació cultural en català en tots els sectors, segons les necessitats de cadascun. Cal igualment vetllar per la correcció de les dinàmiques de mercat, sobretot en termes de visibilitat de la producció catalana als mitjans de comunicació, a les biblioteques i en el conjunt d'institucions culturals del país, afavorint la superació de les barreres i els prejudicis interns i externs. Cal, per tant, dur a terme una vigorosa activitat proactiva des de les institucions, una activitat que ha de ser liderada pel Departament de Cultura, amb l'Institut Català de les Empreses Culturals i la Institució de les Lletres Catalanes al capdavant. Aquesta activitat pot rebre una forta empenta mitjançant projectes com el de Catalunya Media City, però s'ha de veure necessàriament acompanyada per una actitud decidida de suport a la cultura en català per part del conjunt dels ens locals de tots els nivells. A més, s'ha de fer de manera coordinada amb els sectors professionals i voluntaris implicats, així com amb el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) i altres agents del sector.

Les actuacions per al foment del català a l'àrea de cultura del 2025 poden sintetitzar-se en les línies següents:

En primer lloc, fer augmentar en quantitat, qualitat i diversitat l'oferta disponible en català en tots els camps, tant en els tradicionals com en les noves modalitats de creació cultural, mitjançant:

- a) El suport a la producció original en català, ja sigui amb ajuts a les empreses i les entitats, ja sigui amb el suport als creadors. En aquest sentit, és important trobar mecanismes per contrarestar les pressions del mercat en favor del canvi d'idioma i facilitar que els creadors en llengua catalana puguin treballar en aquesta llengua.

- b) Els ajuts a la traducció, el doblatge i la subtitulació.
- c) La recuperació i posada en circulació de productes culturals que disposen de versió catalana actualment no accessible, com en el cas de la pujada a les plataformes dels materials doblats per la CCMA i altres actors.
- d) La incorporació de les noves modalitats de producció cultural que vagin apareixent a les línies de suport del departament de Cultura.

En segon lloc, dur a terme polítiques de difusió, creació de nous públics i facilitació d'accés a la cultura en català, especialment en àrees, com el cinema, en què es detecten prejudicis i dinàmiques negatives que en dificulten el creixement.

Finalment, intensificar la cooperació entre els creadors, les entitats, les empreses i les institucions del conjunt del domini lingüístic per tal de facilitar la creació d'un mercat cultural més dinàmic que guanyi en escala i faciliti la viabilitat de la producció cultural en català (vegeu l'apartat 17).

Cadascuna de les àrees culturals demana adequar la intervenció a les seves necessitats. L'àrea del llibre i la lectura compta ja amb un pla establert amb el consens del sector que ha de dur a l'increment tant del nombre de lectors com a l'enfortiment del sector i dels creadors que el sostenen. En el terreny del teatre, convé facilitar la producció de musicals en català. L'audiovisual en català ha de continuar creixent en múscul, i l'aposta decidida del Departament de Cultura i el 3Cat per les sèries en català i per l'audiovisual en català en general han d'enfortir un sector i uns professionals d'importància vital per a la normalització de la llengua a les pantalles. En aquest sentit, convé replantejar els requisits a l'hora de considerar que una obra és una versió original en català (VOC) en les línies d'audiovisual. També en el terreny de l'audiovisual, l'increment de l'oferta en català a les plataformes demana incentivar els doblatges i les subtitulacions i alhora facilitar la incorporació als circuits de les versions doblades i subtitulades per la CCMA/3Cat i altres agents del sector, amb l'objectiu que aquests doblatges i subtitulacions vagin normalitzant la seva presència en els circuits de distribució del sector. Aquesta subvenció, a més, ha d'incorporar l'audiodescripció per a persones cegues i la subtitulació per a persones sordes com a despesa subvencionable. Pel que fa al cinema en sales, a banda de renovar la política de suport al doblatge i la subtitulació, convé engegar una política de públics que incentivi l'assistència a les versions catalanes i inciti les empreses exhibidores a millorar l'oferta d'aquestes versions per tal de facilitar-hi l'accés als consumidors. En general,

les polítiques de foment de la llengua han d'arribar a tots els sectors, però molt especialment als nous formats de producció. Cal intensificar el suport als pòdcasts, eixamplar la presència incipient de la llengua en els videojocs i les interfícies de les consoles —el 2023, el 68 % dels videojocs produïts a Catalunya van incorporar el català— amb l'objectiu d'arribar a la triple A, i cal fer una aposta decidida pels creadors i la creació de continguts digitals a les xarxes, sobretot els dedicats a les noves generacions. En general, cal revisar els barems de les línies de suport a la creació per impulsar les obres que aposten més decididament pel català.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
16.1. Executar les actuacions del Pla nacional del llibre i la lectura previstes per al període indicat.	Cultura	9.396.250 €
16.2. Concedir subvencions per a la traducció al català d'obres no literàries.	Política Lingüística	600.000 €
16.3. Ampliar l'oferta de clubs de lectura en català de les biblioteques públiques per a les persones usuàries del CPNL.	Cultura	50.000 €
16.4. Convocar una línia de suport als musicals de gran format en català.	Cultura	1.500.000 €
16.5. Donar suport a l'audiovisual en català (VOC, VDC i VOSC): desenvolupament, producció, exhibició, promoció de llargmetratges, sèries, curtmetratges, etc.	Cultura Política Lingüística	39.450.000 €
16.6. Revisar conjuntament amb el sector els criteris de valoració de la categoria VOC en la producció de cinema i de sèries de ficció amb l'objectiu d'ampliar-hi la presència de la llengua catalana.	Cultura	Costos interns
16.7. Donar suport al català en revistes, audiollibres, etc.	Cultura Política Lingüística	775.000 €
16.8. Doblar videojocs al català.	Política Lingüística	600.000 €
16.9. Donar suport a la creació de continguts digitals a internet, especialment els adreçats als joves.	Política Lingüística	342.000 €
16.10. Donar suport a la incorporació del català als jocs de taula.	Política Lingüística	200.000 €
16.11. Continuar garantint la presència de la producció editorial, discogràfica, cinematogràfica, de jocs de taula, etc., a les biblioteques públiques de Catalunya.	Cultura	4.500.000 €

16.12. Revisar els barems de valoració de la producció en llengua catalana a les línies de suport del Departament.	Cultura	Costos interns
16.13. Aplicar de manera progressiva les mesures lingüístiques del Codi d'accessibilitat en l'àmbit de la cultura.	Cultura	Variable segons convocatòria
TOTAL		57.413.250 €

Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis

17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior

El català és una llengua mitjana que Catalunya comparteix com a pròpia amb altres societats, que compta amb una presència considerable de parlants fora dels seus territoris històrics i que és objecte d'interès com a llengua adoptiva més enllà de les seves fronteres tradicionals. A banda de tenir una política de reconeixement igualitari del català a les diferents instàncies estatals i supraestatals de les quals formi part (vegeu l'àmbit 5, Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors), Catalunya ha de tenir una política lingüística de projecció exterior clara en almenys tres direccions més.

En primer lloc, Catalunya ha de treballar per coordinar les polítiques lingüístiques entre les diferents societats de llengua catalana. Aquesta coordinació, que pot emmirallar-se en referents internacionals —com la Unió Lingüística Neerlandesa (Taalunie) o el Consell Nòrdic—, ha de partir del respecte per la idiosincràsia i els interessos de cada territori, però també ha de tenir clar que, en termes d'economia d'escala, la visió conjunta dels territoris de parla catalana pot contribuir a un major aprofitament dels recursos i a una millor estratègia en la defensa de la diversitat lingüística mundial. En aquest sentit, la Declaració de Palma (2017) és un referent que caldria seguir i ampliar.

En segon lloc, Catalunya ha de vetllar per la seva comunitat exterior arreu del món. Els processos de globalització i d'integració europea han intensificat la mobilitat, i això ha conduït a un augment sostingut de la quantitat de persones, famílies i comunitats d'arrels catalanes que, arreu del món, desitgen continuar mantenint vincles forts amb el país d'origen, especialment per gaudir de la llengua i transmetre-la entre les generacions. Avui, que la mobilitat és més fàcil que mai, traspassar el català a noves generacions nascudes fora del país és un recurs amb valor simbòlic, però també instrumental per a centenars de milers de catalans escampats pel món. A més, més enllà del seu dret a

obtenir un suport des de Catalunya per satisfer aquestes aspiracions, aquestes comunitats catalanes són un nucli irradiador de la catalanitat en el sentit més ampli, tant de llengua com de cultura, i un enllaç de Catalunya amb altres països pel qual cal vetllar.

Finalment, la llengua i la cultura catalanes són objecte d'un interès apreciable fora de les nostres fronteres. El disseny d'una estratègia de projecció exterior pot tenir efectes beneficiosos a l'hora d'obtenir un major (re)coneixement i també de cara endins, ja que potencia l'exportació dels continguts culturals catalans. En aquest sentit, convé impulsar l'Institut Ramon Llull i establir una estratègia de promoció de la llengua i la cultura catalanes que, en primer lloc, integri al màxim tota la comunitat lingüística des d'una perspectiva de diàleg amb la resta del món; en segon lloc, que valori la diversitat lingüística i, en tercer lloc, que enforteixi els lligams, d'una banda, tant amb les principals cultures hegemòniques com amb les cultures i llengües no hegemòniques i, de l'altra, amb les comunitats similars a la catalana.

Els objectius i les mesures d'aquest àmbit s'emmarquen dins del Pla estratègic d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea 2023-2026. En concret, en l'objectiu estratègic 5.2: «Reforçar el català a la Catalunya exterior i augmentar-ne la presència en altres països», que té la voluntat de garantir els drets lingüístics dels catalans residents a l'exterior.

El Departament d'Unió Europea i Acció Exterior, a través de la Direcció General de la Catalunya Exterior, té la voluntat de fomentar el manteniment i la transmissió de la llengua catalana més enllà de les fronteres dels territoris de parla catalana, perquè els catalans residents a l'exterior puguin mantenir i transmetre la llengua i, alhora, que les principals diàspores migratòries de Catalunya puguin conèixer i tenir un contacte amb el català abans d'iniciar el fet migratori.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
17.1. Incrementar el suport a les activitats de foment de la llengua i la literatura catalanes de l'Institut Ramon Llull.	Cultura	5.697.577 €
17.2. Incrementar el suport al foment de la llengua al conjunt del domini lingüístic.	Cultura Presidència Política Lingüística	Per determinar

17.3.	Reorientar i impulsar l'ensenyament de la llengua catalana i occitana a l'exterior en l'àmbit infantil a través del projecte Escola catalana ³⁶ de les comunitats catalanes a l'exterior (CCE).	Unió Europea i Acció Exterior Educació i FP Política Lingüística	60.000 €
17.4.	Revisar i ampliar l'oferta d'ensenyament del català a persones adultes no universitàries residents a l'exterior potenciant la qualitat de l'oferta actual.	Unió Europea i Acció Exterior Cultura (Institut Ramon Llull) Política Lingüística	150.000 €
17.5.	Donar suport a les CCE per a l'ensenyament de les llengües catalana o occitana, aranesa a l'Aran.	Unió Europea i Acció Exterior	Costos interns
17.6.	Actualitzar i ampliar el portal de recursos Aprendre català a la resta del món.	Unió Europea i Acció Exterior Cultura (Institut Ramon Llull) Política Lingüística	Costos interns
TOTAL			5.907.577 €

18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua

La llengua catalana és una llengua codificada i estandarditzada que disposa d'una quantitat considerable de recursos tant lingüístics com tecnològics. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), com a acadèmia de la llengua, és la institució responsable de la normativa de la llengua catalana en el seu conjunt, i treballa amb entesa i cooperació amb altres organismes que actuen sobre alguna de les varietats dialectals del català.

Al llarg de les darreres dècades, l'IEC ha adoptat una visió de la normativa més flexible per tal que s'hi puguin identificar tots els parlants, una normativa que posa la noció d'adequació al context per sobre de la noció tradicional de correcció. Així, la concepció actual de la qualitat de llengua entén que aquesta no s'ha de cenyir només a uns determinats usos formals, sinó que ha d'acollir la diversitat tant de base dialectal com funcional, i fins i tot la llengua col·loquial, tenint en compte la llengua escrita i oral dels diversos mitjans de comunicació.

³⁶ El projecte vol garantir que l'alumnat estigui preparat per assolir un certificat oficial de llengua catalana o, en el cas que retorni a Catalunya, que es pugui adaptar amb facilitat al sistema educatiu català. Per aconseguir-ho, es vol millorar la qualitat de l'ensenyament impartit, a través d'un currículum formatiu adaptat al país i de sessions formatives al professorat del centre.

Aquesta concepció dúctil i flexible de la llengua encara es troba en procés de difusió social i topa sovint amb concepcions tradicionals, arrelades en la mentalitat popular, que avaluen la qualitat només en termes de correcte o incorrecte. D'altra banda, més enllà dels avenços en la concepció de la llengua, no es pot perdre de vista que el català és una llengua minoritzada i sotmesa a una forta pressió d'altres idiomes. Aquestes circumstàncies sociolingüístiques generen múltiples reptes en diversos contextos socials i professionals, i intensifiquen la necessitat de coordinació institucional i de mantenir al dia les eines de codificació i elaboració de la llengua, així com els instruments de difusió social de les solucions normatives i d'impuls a la qualitat de la llengua.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
18.1. Impulsar la continuació del treball normativitzador i estandarditzador de la llengua amb una concepció global que tingui en compte la variació i, en concret, els treballs del nou diccionari normatiu de la llengua catalana que ja ha iniciat l'Institut d'Estudis Catalans.	Política Lingüística IEC	1.800.000 €
18.2. Impulsar un observatori de la qualitat lingüística en el marc de l'Institut d'Estudis Catalans.	Política Lingüística IEC	500.000 €
18.3. Impulsar la tasca del TERMCAT i l'activitat de creació i difusió terminològica en general, principalment en àmbits estratègics o que presentin buits rellevants.	Política Lingüística TERMCAT	2.062.879 €
18.4. Fomentar el llenguatge planer en les comunicacions i els documents administratius per facilitar que la ciutadania els entengui.	Presidència Política Lingüística	195.245 €
18.5. Impulsar l'eliminació d'anglicismes innecessaris en l'àmbit de la tecnologia dins de l'Administració pública.	Presidència TERMCAT	Costos interns
18.6. Fomentar un llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.	Política Lingüística Igualtat i Feminisme	Costos interns
18.7. Col·laborar amb tots els departaments de la Generalitat per proporcionar-los les tecnologies adients per potenciar l'impacte de les polítiques de promoció de la llengua (Parla.cat, etc.).	Presidència	Costos interns

18.8. Impulsar la innovació a través de tecnologies digitals avançades per a l'Administració i els seus serveis públics en català.	Presidència	200.000 €
18.9. Dissenyar i implantar un nou portal de consultes lingüístiques.	Política Lingüística	900.000 €
18.10. Vetllar per l'ús de la toponímia en català.	Territori, Habitatge i Transició Ecològica Política Lingüística	Dins del contracte programa amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC)
18.11. Incorporar el català en visors i aplicacions cartogràfiques d'abast mundial.	Territori, Habitatge i Transició Ecològica	Dins del contracte programa amb l'ICGC
18.12. Potenciar l'ús del català en l'àmbit de la cartografia i la geologia.	Territori, Habitatge i Transició Ecològica	Dins del contracte programa amb l'ICGC
TOTAL		5.658.124 €

19. Tecnologies lingüístiques

La innovació tecnològica té un paper crucial en les últimes dècades i la seva presència ha esdevingut ubíqua. Les tecnologies tenen implicacions lingüístiques decisives, perquè fan servir la llengua per interactuar amb els humans; per aquest motiu és fonamental vetllar perquè el desenvolupament de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i de la intel·ligència artificial (IA) garanteixi els drets lingüístics i, amb aquests, el futur de la llengua, fent que el català sigui present i fàcilment accessible en els entorns digitals. En aquest sentit, cal saber seguir l'exemple de les societats amb llengües mitjanes que han sabut situar-se al capdavant de la digitalització i les tecnologies de la llengua.

La societat catalana ha mostrat nombroses vegades la seva bona predisposició envers la presència de l'ús del català en l'àmbit digital. El fet de no disposar d'un estat que prioritzi el català fa que, tot sovint, les empreses tecnològiques no en visualitzin les potencialitats i el posin en un segon o tercer terme, amb la seva consegüent minorització en aquest terreny, fins al punt del risc de diglòssia digital. En aquest context, es detecten tota una sèrie de mancances i la necessitat d'esperonar la presència del català en l'àmbit digital

que cal abordar. El projecte AINA és un pas fonamental en aquesta direcció que convindrà continuar expandint per garantir que el català pugui aprofitar a fons els avantatges de les tecnologies lingüístiques combinant l'actuació de l'Administració, el sector privat i el teixit associatiu, que tant ha contribuït en aquest sector.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
19.1. Monitoritzar i establir canals de diàleg amb les principals empreses tecnològiques catalanes i multinacionals per impulsar la incorporació del català als seus serveis i productes d'empresa a empresa (B2B) i d'empresa a consumidor (B2C).	Política Lingüística Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals) Presidència (CTTI)	Costos interns
19.2. Establir mètriques i metodologia per poder fer un seguiment de la presència i l'evolució del català en l'àmbit digital.	Política Lingüística Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals) Presidència (CTTI)	Costos interns
19.3. Vetllar perquè el català sigui present de manera transversal en tots els serveis, eines, webs, etc., que desenvolupa i utilitza l'Administració a Catalunya.	Política Lingüística Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals) Presidència (CTTI)	Costos interns
19.4. Impulsar un llibre blanc, o de bones pràctiques, per a l'administració digital en català.	Política Lingüística Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals) Presidència (CTTI)	Costos interns
19.5. Redactar una estratègia per impulsar el català en l'àmbit digital en col·laboració amb empreses, universitats, societat civil i Administració.	Política Lingüística Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals) Presidència (CTTI)	Costos interns

19.6. Proveir infraestructura digital. Això inclou:

1. Provisió i processament de les dades lingüístiques per entrenar models genèrics i específics de llenguatge.
2. Generació de models computacionals de llengua.
3. Desenvolupament de serveis lingüístics bàsics i transversals que serveixin com a punts de referència i mòduls bàsics sobre els quals es poden desenvolupar aplicacions complexes.
4. Entrenament de models de reconeixement i síntesi de la parla.
5. Entrenament de motors de traducció automàtica entre el català i altres llengües de relleu, incloses les de l'entorn estatal i europeu, preveient la incorporació del català al servei eTranslation de la Unió Europea.
6. Eines d'avaluació i benchmarking .
7. Crear plataformes de desenvolupament de dades i entrenament continu.

19.7.	Dur a terme la comunicació i la difusió del projecte AINA.	Empresa i Treball (Secretaria de Polítiques Digitals)	29.490 €
19.8.	Concedir subvencions per a la incorporació de la llengua catalana en productes tecnològics.	Política Lingüística	1.000.000 €
TOTAL			1.880.490 €

Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua

20. Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esports, i col·lectius i grups socials

En una societat complexa, els grups que la integren poden tenir dinàmiques lingüístiques diverses per causes ben diferents. Entre aquests grups, durant el procés participatiu es va recollir sovint la preocupació perquè la infància, l'adolescència i la joventut actuals empenen menys el català que els seus homòlegs de dècades anteriors, una tendència corroborada per diverses fonts (EULP 2023, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu 2021 i 2022). Val a dir que aquestes diferències poden deure's majoritàriament als canvis demogràfics de les últimes dècades més que no pas a un presumpte abandó de la llengua. En tot cas, la intensitat d'ús de la llengua ha minvat i es poden apreciar sectors de les noves generacions que viuen força al marge de la llengua catalana per motius diversos. Entre aquests destaquen, d'una

banda, la influència aclaparadora de l'oferta cultural transnacional, la diglòssia digital i la minorització estructural de la llengua, que fan que tot sovint el català quedi exclòs dels circuits predominants d'oferta cultural i de lleure. D'una altra, el fet que hi ha sectors significatius d'adolescents i joves que no arriben a adquirir competència comunicativa plena en català, sovint perquè van arribar a Catalunya després de la primera infantesa o perquè conviuen en entorns amb escassa presència ambiental del català.

La preocupació per la reculada de la llengua també s'ha recollit en relació amb altres col·lectius específics, per exemple, en termes d'afiliació religiosa, d'orientació sexual, d'ocupació, de nivell sociocultural, etc. Això posa en relleu la necessitat de tenir presents la complexitat del teixit social a l'hora de definir polítiques i la conveniència d'establir-hi complicitats sectorials. Una política inclusiva ha de tenir capacitat d'incidir en aquests col·lectius, aplicant-hi estratègies específiques.

En aquest context, resulta crucial que el món associatiu, del lleure, de la cultura popular, etc., reforcin el seu paper com a espais que afavoreixin l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua catalana. El món de l'esport, tant en el seu vessant participatiu com en el seu vessant com a espectacle presencial, en els mitjans de comunicació o en línia, constitueix un àmbit primordial per a una vida normalitzada de la llengua. La importància d'aquests sectors a l'hora de donar un impuls a la llengua es deriva del seu paper fonamental en la vida quotidiana i en la socialització de les noves generacions. Aquests sectors configuren espais de convivència fonamentals entre la població d'edats diferents i amb graus d'arrelament diversos, proporcionen referents de proximitat que condicionen i modulen els usos lingüístics interpersonals i col·lectius, i generen continguts i experiències rellevants per a la vida d'amplíssimes capes socials. El procés participatiu ha palesat que moltes de les entitats del sector podrien millorar substancialment el seu paper en la dinamització de la llengua i en la transformació de les dinàmiques que la releguen en les relacions informals. Cal, però, una acció coordinada per sensibilitzar i activar aquests sectors.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
20.1. Formar el personal de les empreses de lleure educatiu i esportiu, mitjançant tallers de sensibilització lingüística.	Política Lingüística	100.000 €
20.2. Promoure projectes de lleure educatiu (com Educació 360) incorporant-hi una perspectiva de foment de la llengua.	Ens locals	Per determinar

20.3.	Organitzar cicles de cinema infantil en català (CINC).	Política Lingüística	20.000 €
20.4.	Organitzar activitats de col·loquialització de la llengua per a infants i adolescents (p. ex. tallers de doblatge).	Política Lingüística	20.000 €
20.5.	Dissenyar i executar un programa de foment de l'ús del català en l'àmbit de l'esport que inclogui formació i foment de la llengua.	Esports Política Lingüística	300.000 €
20.6.	Signar un conveni de col·laboració amb la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC) per continuar impulsant la normalització del català en l'àmbit esportiu.	Esports	63.322 €
20.7.	Signar un conveni de col·laboració amb la Unió de Consells Esportius de Catalunya (UCEC) per continuar impulsant la normalització del català en l'àmbit esportiu.	Esports	Inclòs al conveni general
20.8.	Catalanitzar els noms dels esports i de les disciplines esportives mitjançant el TERMCAT.	Esports Política Lingüística TERMCAT	Costos interns
20.9.	Incorporar a totes les enquestes del Departament d'Esports preguntes sobre la utilització de la llengua en l'esport.	Esports Política Lingüística	Costos interns
20.10.	Difondre campanyes i materials de sensibilització lingüística en l'àmbit esportiu.	Esports Política Lingüística TERMCAT	Per determinar
20.11.	Executar el Pla per al foment de la llengua catalana en l'àmbit de les comunitats religioses.	Justícia i Qualitat Democràtica	50.000 €
20.12.	Establir un fòrum de reflexió sobre polítiques lingüístiques amb representants de col·lectius d'origen nouvingut.	Política Lingüística	Costos interns
TOTAL			553.322 €

21. Compromís i participació social

Si el diagnòstic inicial de la situació de la llengua va evidenciar que el model de reproducció i inclusió lingüística a Catalunya s'ha afeblit notòriament, el procés participatiu va posar de manifest la importància de la sensibilització i la participació col·lectiva en l'empresa de redreçar les tendències vigents. En aquest marc, el foment en les esferes oficial, laboral o tecnològica i l'impuls a l'oferta són vitals, però insuficients. Si realment es vol que el català sigui una

llengua viva i compartida, cal dotar-lo tant de valor instrumental com de valor simbòlic, i cal consolidar-lo com a eina d'arrelament i d'inclusió no sols en els entorns oficials i de serveis, en l'àmbit econòmic i en el món cívic, social, associatiu i de lleure, sinó també en la vida quotidiana.

En aquest sentit, cal valorar el paper de les entitats cíviques, culturals i lingüístiques de la societat civil. Aquestes entitats han estat clau al llarg de la història, tant en les etapes de la clandestinitat com durant el període d'autogovern, ja sigui formant mestres de català, reivindicant els drets lingüístics, sensibilitzant la població o impulsant l'ús de la llengua en múltiples àmbits. Com que és una llengua minoritzada, el paper d'aquestes entitats i del teixit associatiu que s'hi uneix és clau per a la vitalitat del català, per la seva capacitat d'actuació i per la seva capacitat de despertar consciències i establir complicitats en sectors als quals les administracions no poden arribar.

Cal també revisar el funcionament i la configuració del Consell Social de la Llengua Catalana per tal que pugui dur a terme de manera més efectiva el seu paper d'assessorament, consulta i participació social en la política lingüística de la Generalitat de Catalunya. El Consell ha d'actualitzar-se per ser més representatiu de la societat catalana actual i alhora ha de guanyar agilitat per exercir adequadament les seves funcions.

Finalment, resulta absolutament fonamental potenciar l'adhesió col·lectiva al projecte de la normalització de la llengua. Enfront de les pressions dels discursos hostils, minoritzadors, de les propostes que intenten arraconar la llengua a uns àmbits o uns col·lectius determinats, o que simplement prediquen un presumpte *laissez faire* que pretén que les llengües flueixin lliurement sense intervencions humanes, convé que la població entengui la magnitud de l'envit i assumeixi la necessitat d'actuar amb decisió en favor de la llengua pròpia del país. Així, des de la lògica pluralitat i el respecte, és important reforçar la consciència que les actituds i els capteniments individuals com ara el manteniment de la llengua o el consum lingüísticament responsable, el reforçament de la transmissió intergeneracional, o el compromís d'emprar i compartir la llengua amb la població nouvinguda són absolutament decisius per al futur del català.

Mesures (2025)	Promotor	Pressupost 2025
21.1. Incrementar el suport a projectes d'entitats sense ànim de lucre per al foment de la llengua catalana a Catalunya.	Política Lingüística	1.935.000 €

21.2.	Revisar i actualitzar la composició i les funcions del Consell Social de la Llengua Catalana per millorar-ne la representativitat i l'eficàcia.	Política Lingüística	Costos interns
21.3.	Intensificar les actuacions d'estímul de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús del català mitjançant el Cens d'entitats de foment de la llengua catalana.	Política Lingüística	Costos interns
TOTAL			1.935.000 €

Pressupost 2025

Pressupost per horitzons

Horitzó	Pressupost 2025
Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	
Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants	
Horitzó 3. Una llengua plenament oficial <i>de iurei de facto</i> a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	4.282.526
Horitzó 4. Un model educatiu i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús, i esdevinguin una eina potent de cohesió social	106.587.675
Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i l'ús de la llengua entre les persones adultes	54.717.300
Horitzó 6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua	1.320.000
Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics	73.164.522
Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	13.446.191
Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua	2.488.322
TOTAL	256.006.536

Pressupost per àmbits

Àmbit	Pressupost 2025
Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	
Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants	
Horitzó 3. Una llengua plenament oficial <i>de iure</i> i <i>de facto</i> a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	
1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen	500.751
2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen	500.000
3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal	1.363.000
4. Institucions i administracions: Administració General de l'Estat i empreses i serveis que en depenen	Costos interns
5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors	Costos interns

6. Mercat, consum i serveis	335.000
7. Salut i assistència sociosanitària	1.140.000
8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència	443.775
Horitzó 4. Un model educatiu i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús, i esdevinguin una eina potent de cohesió social	
10. Model educatiu	104.266.000
11. Protecció de la infància i l'adolescència	109.675
12. Universitats i recerca	2.212.000
Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i l'ús de la llengua entre les persones adultes	
13. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes	52.744.653
14. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua	1.972.647
Horitzó 6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua	
14. Teixit productiu i món del treball	1.320.000
Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics	
15. Comunicació	15.751.272
16. Cultura	57.413.250
Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	
17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior	5.907.577
18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua	5.658.124
19. Tecnologies lingüístiques	1.880.490
Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua	
20. Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esportiu, i col·lectius i grups socials	553.322
21. Compromís i participació social	1.935.000
TOTAL	256.006.536

Pressupost per mesures

Mesura	Pressupost 2025
Horitzó 1. Una política lingüística que permeti superar els reptes amb què s'enfronta la llengua catalana	
Horitzó 2. Una llengua que creix en nombre de parlants	
Horitzó 3. Una llengua plenament oficial de iure i de facto a les institucions públiques, a les empreses i als serveis	
1. Institucions i administracions: Generalitat i empreses i serveis que en depenen	
1.1. Assegurar que en els processos selectius es requereix el coneixement de català adequat a les funcions de cada lloc de treball, d'acord amb el marc legal vigent.	Costos interns
1.2. Promoure que cada administració ofereixi de manera gratuïta i obligatòria la formació lingüística necessària al personal de l'Administració pública i a les empreses i serveis que en depenen que per algun motiu no la tinguin.	Costos interns
1.3. Elaborar i oferir materials formatius en drets i deures lingüístics per a l'acollida i la formació contínua del personal de l'Administració pública i de les empreses i serveis que en depenen.	Costos interns
1.4. Vetllar perquè tots els dispositius i el programari de les administracions públiques estiguin configurats en català com a llengua per defecte.	Costos interns
1.5. Intensificar l'activitat de la Comissió de Clàusules Lingüístiques (CSCUCAT) de la Junta Consultiva de Contractació Pública.	Costos interns
1.6. Actualitzar i difondre els models de clàusules lingüístiques d'aplicació en la contractació pública, especialment de productes i serveis que incorporin tecnologia digital, i vetllar perquè es compleixin.	Costos interns
1.7. Coordinar el tractament de preguntes, queixes i denúncies lingüístiques, i elaborar un protocol d'actuació en matèria de drets lingüístics per defensar l'ús del català amb entitats, administracions públiques i universitats.	10.000
1.8. Protegir els drets lingüístics garantint la tramitació a l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació (OINTD), o bé a l'òrgan competent, de les denúncies de discriminació per raó de llengua que es rebin.	Costos interns

1.9. Incloure, en les convocatòries per a entitats prestadores de serveis en l'àmbit de les violències masclistes, el requisit d'acreditar els coneixements de català del personal que presta el servei.	Costos interns
1.10. Revisar i actualitzar, si escau, la formació lingüística que ofereix l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (Escola de Policia de Catalunya i Escola de Bombers, Protecció Civil i Agents Rurals).	490.751
1.11. Dissenyar un pla d'actualització i sensibilització lingüística per als cossos de seguretat i d'emergències del Departament d'Interior i Seguretat Pública.	Costos interns
1.12. Fomentar l'ús corporatiu del català als cossos de policies locals.	Costos interns
1.13. Dissenyar i implementar un pla per incorporar el llenguatge planer i la comunicació clara en els tràmits i les comunicacions del Departament d'Interior i Seguretat Pública.	Costos interns
1.14. Continuar desplegant el pla de foment del català a les autoescoles.	Costos interns
1.15. Incorporar com a requisit (o com a mèrit, quan no sigui possible) el fet d'oferir la interfície de navegació (GPS, navegador, etc.) en català en les licitacions per adquirir nous vehicles per als cossos operatius.	Costos interns
2. Institucions i administracions: administracions locals i empreses i serveis que en depenen	
2.1. Promoure conjuntament entre les administracions locals i el CPNL l'elaboració de plans locals d'impuls del català que garanteixin tant les actuacions internes (formació en català del personal, i ús de la llengua com a vehicle de comunicació normal interna i externa dels municipis i els serveis concertats) com les destinades a la població en els àmbits de formació, dinamització de l'ús i sensibilització ciutadanes.	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
2.2. Crear una línia de suport a l'elaboració dels plans locals d'impuls del català.	500.000
2.3. Dissenyar un model de pla local d'impuls del català per facilitar l'actuació dels ens locals.	Costos interns
2.4. Incorporar els ens locals que escaigui al Consorci per a la Normalització Lingüística.	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
2.5. Crear taules locals i taules territorials amb les administracions i els agents socials per facilitar el disseny i l'aplicació de les polítiques sobre el terreny.	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local

2.6. Impulsar la introducció de clàusules lingüístiques en la contractació pública dels ens locals i el sector públic que en depèn, i vetllar perquè es compleixin.	Costos interns i per determinar per part de l'Administració local
3. Institucions i administracions: justícia, dret i execució penal	
3.1. Crear una oficina de protecció de drets lingüístics que atengui les queixes i denúncies per motius lingüístics, que proporcioni assessorament jurídic i que impulsi actuacions judicials quan escaigui, en coordinació amb els altres departaments de la Generalitat competents en aquest àmbit.	Per determinar
3.2. La Generalitat de Catalunya exercirà l'acció popular en defensa de la legalitat i de l'interès conjunt de la ciutadania de Catalunya en els procediments penals per fets delictius motivats per odi o discriminació per raons lingüístiques contra l'ús del català o que puguin afectar de manera especialment greu els drets fonamentals, d'acord amb la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i la legislació processal.	Costos interns
3.3. Sol·licitar la modificació de la Llei orgànica del poder judicial i d'altra normativa rellevant per establir el coneixement del català com a requisit per ocupar un lloc de treball a l'Administració de justícia a Catalunya.	Costos interns
3.4. Modificar les condicions d'accés a la borsa d'interins de l'Administració de justícia per establir que el coneixement del català constitueixi un requisit per incorporar-s'hi.	Costos interns
3.5. Oferir beques i ajuts per a la preparació d'oposicions per fomentar les vocacions professionals relacionades amb l'Administració de justícia (jutges, fiscals i lletrats, magistrats del quart torn i advocats de la Generalitat).	850.000
3.6. Ampliar el conveni en l'àmbit de l'assistència jurídica gratuïta per incrementar el complement econòmic per actuacions fetes en català.	500.000
3.7. Incloure al portal de sentències del Centre de Documentació Judicial (CENDOJ), del Consell General del Poder Judicial (CGPJ), el traductor automàtic especialitzat en llenguatge jurídic del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica per disposar de versions de les sentències tant en català com en castellà.	13.000
3.8. Actualitzar i fer el seguiment dels plans lingüístics específics de centre (PLEC) als centres educatius de justícia juvenil.	Costos interns
3.9. Dissenyar i executar un pla de formació en llengua catalana per als interns dels centres penitenciaris.	Per determinar

4. Institucions i administracions: Administració General de l'Estat i empreses i serveis que en depenen		
4.1. Elaborar i fer públic un informe, en el termini de sis mesos, que identifiqui totes les lleis, normatives i sentències estatals la revisió de les quals permetria garantir els drets lingüístics de la ciutadania i l'oficialitat plena de la llengua catalana.	Costos interns	
4.2. Traslladar les necessitats d'actuació lingüística a les àrees oportunes de diàleg i negociació amb l'Administració general de l'Estat, per garantir els drets lingüístics de la població en els seus àmbits de competència i actuar en cas que es vulnerin.	Costos interns	
5. Institucions i administracions: Unió Europea i relacions exteriors		
5.1. Treballar pel reconeixement oficial de la llengua catalana a la Unió Europea i fer el seguiment de la tramitació per part de l'Estat.	Costos interns	
5.2. Fomentar el coneixement de la llengua catalana i promoure actuacions de sensibilització per als treballadors dels organismes internacionals ubicats a Catalunya i de les entitats amb seu a Catalunya en què participa la Generalitat de Catalunya.	Per determinar	
6. Mercat, consum i serveis		
6.1. Continuar desenvolupant els plans d'anàlisi de la situació lingüística en comerços de Catalunya (OFERCAT).	120.000	
6.2. Intensificar la presència del català tant en l'atenció al públic com en l'etiquetatge, la documentació, els webs, les xarxes socials, etc. mitjançant la revisió i el compliment del Codi de consum i altra normativa relacionada, i executar els projectes específics de foment als sectors empresarials.	Costos interns	
6.3. Executar una campanya d'informació digital sobre drets i deures lingüístics en el sector comercial i de restauració.	15.000	
6.4. Dur a terme una campanya d'assessorament i formació essencial en català in situ per a professionals del sector comercial i de la restauració a diverses ciutats.	200.000	
6.5. Fomentar l'ús del català en les comunicacions de les empreses (webs, manuals, atenció telefònica, etc.) de sectors prioritzats.	Costos interns	
6.6. Actualitzar els requisits de coneixement de català en el sector del taxi i VTCs.		
7. Salut i assistència sociosanitària		
7.1. Executar el Pla per garantir el coneixement i l'ús del català en el sistema públic de salut de Catalunya (2024-2026).	640.000	
7.2. Oferir formació de llengua catalana (A1) per als col·legiats nouvinguts	Per determinar	

7.3. Impulsar el programa Prescriu-te el català, de formació en català per a professionals sanitaris.	500.000
7.4. Determinar l'àrea de salut com a prioritària a la línia de subvencions per a la inclusió del català a productes tecnològics.	Inclòs a 19.6
8. Assistència i acompanyament a persones en situació de vulnerabilitat i dependència	
8.1. Introduir el requisit de coneixement lingüístic en els processos selectius, amb mesures de suport i formació prèvia a aquelles persones que no tinguin coneixements previs de català.	Costos interns
8.2. Oferir una línia de subvencions específica per a la formació en català del personal del sector.	200.000
8.3. Vetllar perquè la formació contínua adreçada a aquest sector es faci en català.	Costos interns
8.4. Introduir la disponibilitat lingüística i els plans de foment de l'ús del català com a requisits en els mecanismes de provisió de serveis i en el sistema d'indicadors de qualitat que avaluen els serveis.	Costos interns
8.5. Facilitar plans de foment de l'ús del català i de dinamització lingüística als serveis per a la gent gran, oferir-los suport per aplicar aquests plans, així com assessorament lingüístic, i dur a terme accions formatives sobre eines lingüístiques, sensibilització i drets lingüístics.	18.775
8.6. Introduir els drets lingüístics en la formació continuada dels professionals.	Costos interns
8.7. Crear eines i recursos lingüístics específics per als professionals, i també equipaments, infografies i cartells per repartir i difondre als centres, a les xarxes socials i a altres canals.	Per determinar
8.8. Fomentar la col·laboració dels centres, equipaments i serveis del sector social amb altres iniciatives —per exemple, la del Voluntariat per la Llengua— que facilitin l'aprenentatge del català i, a la vegada, la interrelació amb l'entorn comunitari.	Per determinar
8.9. Garantir que als centres de dia i residencials per a col·lectius socials es disposa de publicacions en català, si és possible amb sistemes electrònics de lectura accessible o fàcil.	Per determinar
8.10. Implementar un programa de formació i sensibilització dirigit a les entitats i al món associatiu que presten serveis de lleure i de cures per implicar-los en el foment de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús de la llengua.	Costos interns
8.11. Subvencionar eines d'accessibilitat comunicativa i mitjans de suport a la comunicació oral en català per a les persones sordes, amb discapacitat auditiva i amb sordceguesa.	225.000

Horitzó 4. Un model educatiu i una universitat que garanteixin el ple accés a la llengua, n'impulsin l'apreciació i l'ús, i esdevinguin una eina potent de cohesió social

9. Model educatiu

9.1. Vetllar perquè el català, com a llengua pròpia de Catalunya, sigui la llengua normalment utilitzada com a llengua vehicular i d'aprenentatge en el sistema educatiu i en l'acollida de l'alumnat nouvingut.	Costos interns
9.2. Vetllar perquè al final de l'etapa educativa obligatòria l'alumnat assoleixi la competència oral i escrita plena en català tant en els registres formals com en els informals.	Costos interns
9.3. Desenvolupar i implantar estratègies de dinamització coordinada i proactiva en l'aula, el pati, el menjador i les activitats extraescolars	Per determinar
9.4. Vetllar perquè les eventuais reformes del model d'escola catalana es facin amb el consens del conjunt de forces polítiques i d'entitats que el defensen.	Costos interns
9.5. Millorar la competència lingüística en català del professorat incrementant l'oferta de docència de llengua per a docents.	790.000
9.6. Incrementar en 5 hores la formació d'acollida del nou personal docent per garantir coneixements en didàctica de la immersió i d'assertivitat.	Per determinar
9.7. Oferir una formació de 30 hores en immersió i gestió del multilingüisme en l'entorn educatiu per a docents.	Costos interns
9.8. Reforçar la xarxa d'assessors de llengua i cohesió social (LIC) per cobrir les necessitats dels centres.	Per determinar
9.9. Crear una xarxa de centres per potenciar la comprensió lectora, amb un grup inicial de 200 centres (2023-2024).	Costos interns
9.10. Desplegar els tallers dels usos lingüístics en l'àmbit educatiu (ULAE) fins a completar la totalitat dels centres educatius de Catalunya (600 centres més el 2024-2025 i fins a 3.500 el 2028), i avaluar-ne els resultats.	560.000
9.11. Ampliar la campanya de foment dels estudis de grau de Filologia Catalana amb accions presencials i a les xarxes.	80.000
9.12. Crear beques per diversificar el perfil d'alumnat que accedeix al grau de Filologia Catalana.	100.000
9.13. Incrementar el nombre d'aules d'acollida per adequar-lo a la demanda.	78.518.000
9.14. Definir, pilotar i implantar el nou model d'espais d'acollida accelerada en municipis d'elevada complexitat.	6.048.000
9.15. Reforçar els plans educatius d'entorn per impulsar el català, incloent-hi les activitats extraescolars.	13.000.000

9.16. Establir un programa específic d'impuls del català a la formació professional en coordinació amb les empreses, especialment als cicles lingüísticament estratègics.	Per determinar
9.17. Establir programes específics per a col·lectius de persones nouvingudes en situació vulnerable (menors no acompanyats, joves provinents de programes de reagrupament, joves que han abandonat el sistema educatiu) als centres de formació de persones adultes.	2.970.000
9.18. Organitzar cursos de formació en llengua catalana per a les famílies als centres educatius.	Costos interns
9.19. Ampliar la plataforma de continguts educatius en català.	2.000.000
9.20. Establir un sistema d'avaluació periòdica de les competències en llengua catalana de l'alumnat, creuada i censal.	Per determinar
9.21. Garantir la formació i l'actualització adequada del professorat de llengua i literatura catalanes que prové d'altres estudis.	Per determinar
9.22. Dissenyar i implantar un programa de renovació de la metodologia didàctica d'immersió per al professorat.	Per determinar
9.23. Dissenyar i implantar un programa de formació en avaluació de l'expressió oral per al professorat.	Per determinar
9.24. Dissenyar i implantar un programa de competència lectora (inclòs al Pla nacional del llibre i la lectura).	Per determinar
9.25. Dissenyar i implantar un programa de suport a l'adquisició precoç del català a educació infantil (I2, I3, I4 i I5).	Per determinar
9.26. Garantir la formació adequada del personal docent i els professionals que han d'atendre l'alumnat sord, amb discapacitat auditiva i amb sordceguesa que es comunica en llengua catalana.	Per determinar
9.27. Proporcionar productes de suport a la discapacitat auditiva per a les persones sordes usuàries de la modalitat oral als centres educatius.	200.000
10. Protecció de la infància i l'adolescència	
10.1. Crear una línia de suport en l'àrea de la infància i l'adolescència.	100.000
10.2. Impulsar formació de llengua catalana per al personal d'atenció directa que treballa als centres residencials d'acció educativa (CRAE) i d'educació intensiva (CREI), i estudiar la viabilitat d'establir el nivell C1 de català com a requisit per treballar-hi.	Per determinar
10.3. Organitzar formació en gestió lingüística i assertivitat lingüística per a educadors, així com per a personal d'administració.	9.675

10.4. Organitzar cursos de formació d'educadors per a les tasques de suport en el reforç educatiu, l'aprenentatge del català i l'alfabetització.	Per determinar
10.5. Revisar els requisits per a l'acreditació i la provisió de serveis per introduir-hi les activitats educatives que fomentin l'èxit educatiu i lingüístic.	Costos interns
10.6. Establir plans de formació lingüística intensiva en la primera acollida.	Per determinar
10.7. Impulsar un programa pilot de suport específic per a l'èxit educatiu i lingüístic.	Per determinar
10.8. Crear infografies i cartells per repartir i difondre als centres, a les xarxes socials i a altres canals.	Per determinar
11. Universitats i recerca	
11.1. Millorar la qualitat dels indicadors dels usos lingüístics en l'àmbit universitari.	Costos interns
11.2. Desplegar plans d'increment de la docència en català (PIDOC) a les universitats a partir de la guia elaborada des del Departament de Recerca i Universitats.	Costos interns
11.3. Garantir que s'aplica el marc comú per garantir la transparència i la seguretat lingüística en la docència universitària.	Costos interns
11.4. Millorar el coneixement lingüístic dels membres de la comunitat universitària del sistema universitari de Catalunya.	800.000
11.5. Incrementar l'ús del català en la recerca i el conreu del català científic.	120.000
11.6. Obrir una nova convocatòria d'ajuts a les tesis doctorals en català.	80.000
11.7. Actualitzar el Portal de Recerca de Catalunya (PRC) pel que fa a la funcionalitat per a l'enfortiment del català.	Per determinar
11.8. Reforçar l'acollida lingüística a les universitats catalanes.	500.000
11.9. Dissenyar i desplegar un pla d'acollida lingüística als centres de recerca.	200.000
11.10. Fomentar la mobilitat entre l'alumnat de les universitats de la Xarxa Vives.	112.000
11.11. Identificar els graus lingüísticament estratègics; identificar les vies perquè incorporin la competència lingüística i els continguts de drets lingüístics i sensibilització, i dur-les a la pràctica.	200.000
11.12. Crear un centre de recerca en sociolingüística, política lingüística, dret lingüístic i gestió del multilingüisme.	200.000

11.13. Impulsar la recerca sobre l'aprenentatge del català per part de les persones sordes que es comuniquen oralment, prioritzant els acords amb les universitats, els centres de recerca i l'Institut d'Estudis Catalans o, si escau, altres institucions o entitats.	Per determinar
Horitzó 5. Un impuls transversal a l'aprenentatge i l'ús de la llengua entre les persones adultes	
12. Sistema d'acollida i ensenyament de la llengua a persones adultes	
12.1. Rellançar el CPNL	47.478.243
12.2. Posar en pràctica noves modalitats de cursos (intensius, multinivell, immersius, comunitaris, en línia síncrons, formació al lloc de treball, etc.).	Costos interns
12.3. Incentivar la continuïtat de l'aprenentatge en els cursos de català.	Costos interns
12.4. Crear un curs A1 de català.	100.000
12.5. Crear un certificat A1 de llengua catalana del Departament de Política Lingüística.	Costos interns
12.6. Revisar el reglament i les instruccions que regulen la formació en primera acollida per permetre que els cursos fins a A1 els pugui fer professorat que tingui el C1 de català i experiència docent.	Costos interns
12.7. Fer un mapa d'actors de l'ensenyament del català per garantir una oferta accessible per a diferents col·lectius i sectors.	Costos interns
12.8. Enfortir la col·laboració amb entitats d'acollida de persones migrants per reforçar la seva implicació en la continuïtat de l'aprenentatge del català i la seva adopció, i actualitzar els convenis vigents.	Costos interns
12.9. Reforçar l'aprenentatge del català adreçat a les persones migrants mitjançant els cursos de formació del CPNL i altres instruments de foment de la formació.	200.000
12.10. Impulsar l'aprenentatge del català adreçat a les persones migrants mitjançant recursos formatius especials i adaptats a les necessitats de les persones usuàries dels serveis d'acollida.	200.000
12.11. Garantir l'ús vehicular del català a les escoles d'adults i una oferta de cursos de català suficient i coordinada amb el CPNL i amb la resta d'actors del sector.	Per determinar
12.12. Potenciar i millorar el programa Voluntariat per la llengua i altres formes d'aprenentatge informal i no formal significatiu que ofereixen el Departament de Política Lingüística i el CPNL, així com entitats que tinguin present la perspectiva comunitària.	Per determinar

12.13. Desenvolupar cursos i materials d'ensenyament/aprenentatge (llibres de lectura fàcil, noticiaris lents, audiollibres...) per a col·lectius específics (comerç, restauració...).	100.000
12.14. Desenvolupar les eines tecnològiques pertinents en l'àrea de gestió, ensenyament (C2, plataforma Parla.cat, etc.), certificació i dinamització.	2.110.000
12.15. Desenvolupar una aplicació i recursos audiovisuals per a persones adultes per accedir a l'aprenentatge.	500.000
12.16. Impulsar la presència del català a les principals aplicacions digitals d'aprenentatge de llengües.	Per determinar
12.17. Implementar un programa de reforç del sistema d'acreditació dels coneixements de català.	2.056.410
12.18. Reforçar la formació del professorat en didàctica de la llengua per a persones adultes.	Costos interns
12.19. Formar les persones que imparteixen cursos de llengua catalana perquè apliquin la perspectiva de gènere en l'aprenentatge del català, considerant aspectes com l'organització del temps i de les cures o les múltiples desigualtats que poden afectar aquest aprenentatge.	Costos interns
13. Sistema de sensibilització, dinamització i foment de la llengua	
13.1. Rellançar el CPNL (vegeu 13.1).	
13.2. Implementar el programa de personal de suport a l'execució del Pacte Nacional per la Llengua.	1.072.647
13.3. Dissenyar i executar una campanya de sensibilització lingüística destinada al públic general.	700.000
13.4. Organitzar activitats territorials d'acompanyament de la campanya de sensibilització lingüística.	200.000
13.5. Executar les mesures de sensibilització, dinamització i foment incloses en cadascun dels àmbits específics.	Vegeu els apartats específics
13.6. Desenvolupar plans territorials d'impuls del català (vegeu l'apartat 2.2).	Vegeu els apartats específics
13.7. Incrementar les iniciatives d'impuls de l'ús del català, com ara les campanyes locals de 21 dies de manteniment del català.	Costos interns

Horitzó 6. Un món del treball que impulsa l'ús, l'aprenentatge i l'acreditació de la llengua

14. Teixit productiu i món del treball

14.1. Fomentar l'oferta de cursos de català en el marc empresarial per a treballadors i persones a l'atur, integrant l'aprenentatge del català en la formació bonificada a les empreses i els plans transversals o intersectorials dels fons per mitjà del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (CFCC). Aquests cursos s'han d'oferir en les mateixes condicions que la resta de cursos que aquest Consorci gestiona a Catalunya, per tal de facilitar que es puguin fer cursos dins de les empreses i en horari laboral i adaptats tant pel que fa als mòduls i a l'acreditació com a la realitat sectorial i de les empreses.

Per determinar

14.2. Encarregar al Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) un estudi sobre les vies per a la captació de fons per a la formació en llengua en l'àmbit laboral.

Costos interns

14.3. Fomentar l'oferta de cursos de català en el marc empresarial per a treballadors i per a persones a l'atur amb el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

500.000

14.4. Engagar un programa de traducció de les normes laborals convencionals de caràcter provincial i autonòmic, i fomentar la documentació laboral en català.

20.000

14.5. Revisar els usos lingüístics en els cursos de formació específica impartits des del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i en els materials que s'hi utilitzen.

Costos interns

14.6. Oferir una línia de subvencions per impulsar la llengua catalana a les empreses.

800.000

14.7. Iniciar una oferta de recursos lingüístics, administratius, tecnològics, formatius i de gestió lingüística que facilitin l'aprenentatge i l'ús del català i l'acollida lingüística en els centres de treball.

Per determinar

14.8. Elaborar, en el marc del Consell del Diàleg Social i en coordinació amb el Consell de Relacions Laborals (CRL) i altres espais de concertació articulats, un pla de foment del català en els seus àmbits d'actuació.

Per determinar

14.9. Reforçar el pressupost de les entitats socials que són porta d'entrada al món laboral de persones nouvingudes amb necessitats específiques, entre les quals les lingüístiques.

Per determinar

14.10. Dissenyar una eina de recollida d'indicadors lingüístics del món del treball que permeti detectar-ne les necessitats formatives i d'altres tipus, ja sigui mitjançant l'ampliació de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població o amb un altre instrument.

Per determinar

Horitzó 7. Una oferta cultural i comunicativa rica, variada i atractiva per a tots els públics

15. Comunicació

15.1. Aplicar el Pla Estratègic del 3Cat.	Contracte programa
15.2. Aplicar el Pla d'impuls lingüístic del 3Cat.	Costos interns
15.3. Treballar per la reciprocitat televisiva entre tots els territoris.	Costos interns
15.4. Vetllar pel compliment de quotes lingüístiques.	Costos interns
15.5. Impulsar les varietats lingüístiques en els anuncis de difusió del Govern.	Costos interns
15.6. Reforçar les empreses privades que publiquen premsa digital i en paper en català.	3.866.000
15.7. Reforçar les entitats sense ànim de lucre que impulsen projectes en català.	1.497.000
15.8. Reforçar les ràdios i les televisions locals privades que emeten en català.	1.845.000
15.9. Concedir subvencions estructurals a publicacions periòdiques en suport paper.	4.309.500
15.10. Concedir subvencions estructurals a mitjans informatius digitals.	2.804.272
15.11. Concedir subvencions estructurals a emissores de ràdio.	703.500
15.12. Concedir subvencions estructurals a emissores de televisió.	726.000
15.13. Elaborar un pla d'impuls al català en l'àmbit audiovisual	Per determinar

16. Cultura

16.1. Executar les actuacions del Pla nacional del llibre i la lectura previstes per al període indicat.	9.396.250
16.2. Concedir subvencions per a la traducció al català d'obres no literàries.	600.000
16.3. Ampliar l'oferta de clubs de lectura en català de les biblioteques públiques per a les persones usuàries del CPNL.	50.000
16.4. Convocar una línia de suport als musicals de gran format en català.	1.500.000
16.5. Donar suport a l'audiovisual en català (VOC, VDC i VOSC): desenvolupament, producció, exhibició, promoció de llargmetratges, sèries, curtmetratges, etc.	39.450.000
16.6. Revisar conjuntament amb el sector els criteris de valoració de la categoria VOC en la producció de cinema i de sèries de ficció amb l'objectiu d'ampliar-hi la presència de la llengua catalana.	Costos interns

16.7. Donar suport al català en revistes, audiollibres, etc.	775.000
16.8. Doblar videojocs al català.	600.000
16.9. Donar suport a la creació de continguts digitals a internet, especialment els adreçats als joves.	342.000
16.10. Donar suport a la incorporació del català als jocs de taula.	200.000
16.11. Continuar garantint la presència de la producció editorial, discogràfica, cinematogràfica, de jocs de taula, etc., a les biblioteques públiques de Catalunya.	4.500.000
16.12. Revisar els barems de valoració de la producció en llengua catalana a les línies de suport del Departament de Cultura.	Costos interns
16.13. Aplicar de manera progressiva les mesures lingüístiques del Codi d'accessibilitat en l'àmbit de la cultura.	Per determinar
Horitzó 8. Una llengua compartida i equipada per als reptes contemporanis	
17. Coordinació entre territoris, unitat de la llengua i projecció exterior	
17.1. Incrementar el suport a les activitats de foment de la llengua i la literatura catalanes de l'Institut Ramon Llull.	5.697.577
17.2. Incrementar el suport al foment de la llengua al conjunt del domini lingüístic.	Per determinar
17.3. Reorientar i impulsar l'ensenyament de la llengua catalana i occitana a l'exterior en l'àmbit infantil a través del projecte Escola catalana de les comunitats catalanes a l'exterior (CCE).	60.000
17.4. Revisar i ampliar l'oferta d'ensenyament del català a persones adultes no universitàries residents a l'exterior potenciant la qualitat de l'oferta actual.	150.000
17.5. Donar suport a les CCE per a l'ensenyament de les llengües catalana o occitana, aranesa a l'Aran.	Costos interns
17.6. Actualitzar i ampliar el portal de recursos Aprender català a la resta del món.	Costos interns
18. Normativa, recursos lingüístics i qualitat de la llengua	
18.1. Impulsar la continuació del treball normativitzador i estandarditzador de la llengua amb una concepció global que tingui en compte la variació i, en concret, els treballs del nou diccionari normatiu de la llengua catalana que ja ha iniciat l'Institut d'Estudis Catalans, sumant-hi equips de treball d'universitats i de centres de recerca lingüística.	1.800.000
18.2. Impulsar un observatori de la qualitat lingüística en el marc de l'Institut d'Estudis Catalans.	500.000

18.3. Impulsar la tasca del TERMCAT i l'activitat de creació i difusió terminològica en general, principalment en àmbits estratègics o que presentin buits rellevants.	2.062.879
18.4. Fomentar el llenguatge planer en les comunicacions i els documents administratius per facilitar que la ciutadania els entengui.	195.245
18.5. Impulsar l'eliminació d'anglicismes en l'àmbit de la tecnologia dins de l'Administració pública.	Costos interns
18.6. Fomentar un llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.	Costos interns
18.7. Col·laborar amb tots els departaments de la Generalitat per proporcionar-los les tecnologies adients per potenciar l'impacte de les polítiques de promoció de la llengua (Parla.cat, etc.).	Costos interns
18.8. Impulsar la innovació a través de tecnologies digitals avançades per a l'Administració i els seus serveis públics en català.	200.000
18.9. Dissenyar i implantar un nou portal de consultes lingüístiques.	900.000
18.10. Vetllar per l'ús de la toponímia en català.	Costos interns
18.11. Incorporar el català en visors i aplicacions cartogràfiques d'abast mundial.	Costos interns
18.12. Potenciar l'ús del català en l'àmbit de la cartografia i la geologia.	Costos interns
19. Tecnologies lingüístiques	
19.1. Monitoritzar i establir canals de diàleg amb les principals empreses tecnològiques catalanes i multinacionals per impulsar la incorporació del català als seus serveis i productes d'empresa a empresa (B2B) i d'empresa a consumidor (B2C).	Costos interns
19.2. Establir mètriques i metodologia per poder fer un seguiment de la presència i l'evolució del català en l'àmbit digital.	Costos interns
19.3. Vetllar perquè el català sigui present de manera transversal en tots els serveis, eines, webs, etc., que desenvolupa i utilitza l'Administració a Catalunya.	Costos interns
19.4. Impulsar un llibre blanc, o de bones pràctiques, per a l'administració digital en català.	Costos interns
19.5. Redactar una estratègia, un model, per impulsar el català en l'àmbit digital en col·laboració amb empreses, universitats, societat civil i Administració.	Costos interns
19.6. Proveir infraestructura digital.	851.000
19.7. Dur a terme la comunicació i la difusió del projecte AINA.	29.490
19.8. Concedir subvencions per a la incorporació de la llengua catalana en productes tecnològics.	1.000.000

Horitzó 9. Una societat compromesa amb la llengua		
20. Infància, adolescència i joventut, món associatiu i esportiu, i col·lectius i grups socials		
20.1. Formar el personal de les empreses de lleure educatiu i esportiu mitjançant tallers de sensibilització lingüística.		100.000
20.2. Promoure projectes de lleure educatiu (com Educació 360) incorporant-hi una perspectiva de foment de la llengua.	Per determinar	
20.3. Organitzar cicles de cinema infantil en català (CINC).		20.000
20.4. Organitzar activitats de col·loquialització de la llengua per a infants i adolescents (p. ex. tallers de doblatge).		20.000
20.5. Dissenyar i executar un programa de foment de l'ús del català en l'àmbit de l'esport que inclogui formació i foment de la llengua.		300.000
20.6. Signar un conveni de col·laboració amb la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC) per continuar impulsant la normalització del català en l'àmbit esportiu.		63.322
20.7. Signar un conveni de col·laboració amb la Unió de Consells Esportius de Catalunya (UCEC) per continuar impulsant la normalització del català en l'àmbit esportiu.	Inclòs al conveni general	
20.8. Catalanitzar els noms dels esports i de les disciplines esportives mitjançant TERMCAT.	Costos interns	
20.9. Incorporar a totes les enquestes del Departament d'Esports preguntes sobre la utilització de la llengua en l'esport.	Costos interns	
20.10. Difondre campanyes i materials de sensibilització lingüística en l'àmbit esportiu.	Per determinar	
20.11. Executar el Pla per al foment de la llengua catalana en l'àmbit de les comunitats religioses.		50.000
20.12. Establir un fòrum de reflexió sobre polítiques lingüístiques amb representants de col·lectius d'origen nouvingut.	Costos interns	
21. Compromís i participació social		
21.1. Incrementar el suport a projectes d'entitats sense ànim de lucre per al foment de la llengua catalana a Catalunya.		1.935.000
21.2. Revisar i actualitzar la composició i les funcions del Consell Social de la Llengua Catalana per millorar-ne la representativitat i l'eficàcia.	Costos interns	
21.3. Intensificar les actuacions d'estímul de l'aprenentatge, l'apreciació i l'ús del català mitjançant el Cens d'entitats de foment de la llengua catalana.	Costos interns	
TOTAL		256.006.536

Referències

AJUNTAMENT DE BARCELONA. *Enquesta a la Joventut de Barcelona 2020. Informe de resultats*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2021. <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2021/08/Enquesta-Joventut_-RdP-PPT-premsa-V6.pdf>. Darrera consulta: 7 de juliol de 2023.

BLOMMAERT, Jan. *The Sociolinguistics of Globalization*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.

COL·LEGI DE METGES DE BARCELONA. *Informe anual 2022*. Barcelona: Col·legi de Metges de Barcelona, 2023, p. 21. <https://www.comb.cat/pdf/publicacions/informeannual/informe_anual_2022.pdf>. Darrera consulta: 9 de desembre de 2023.

CONSELL D'EUROPA. *European Charter for Regional or Minority Languages*. Estrasburg: Consell d'Europa, 2023. <<https://rm.coe.int/spainpr6-en/1680ac3178>>. Darrera consulta: 5 de desembre de 2023.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU. *Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2006-2013-2021*. Barcelona: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 2022. <<http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/29-estudi-sociodemografic/>>. Darrera consulta: 5 de març de 2025.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU. *Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2022*. Barcelona: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, 2023. <<http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/34-sociolinguiistic-quarteso/>>. Darrera consulta: 5 de març de 2025.

DEPARTAMENT DE CULTURA. *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*. Barcelona: Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 2022. <<https://llengua.gencat.cat/ca/pactenacionalperlallengua/inici/index.html>>. Darrera consulta: 8 de juliol de 2023.

DEPARTAMENT DE CULTURA. *Enquesta de participació cultural de Catalunya 2024*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2025.

DEPARTAMENT DE DRETS SOCIALS I INCLUSIÓ. *Pla de foment del català del Departament de Drets Socials i Inclusió 2024-2025*. Barcelona: Departament de Drets Socials i Inclusió, Generalitat de Catalunya, 2024. <<https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/02serveis/llengua/material-foment-catala-DSI/pla-foment-catala-dsi.pdf>>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA. *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia*. Barcelona: Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya, 2022. <<https://repositori.justicia.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14226/782/diagnosi-CAT-JUS-20220616.pdf>> Darrera consulta: 26 de gener de 2025.

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA. *Pla de foment de l'ús del català en els àmbits del Departament de Justícia, Drets i Memòria*. Barcelona: Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya, 2024. <<https://repositori.justicia.gencat.cat/handle/20.500.14226/1546#page=1>>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

DEPARTAMENT DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *El català, llengua de país. Dossier de premsa*. Barcelona: Departament de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya, 2022. <<https://llengua.gencat.cat/web/.content/actualitat/2022/ElCatalaLlenguaDePais.pdf>>. Darrera consulta: 10 d'agost de 2024.

DEPARTAMENT DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *L'Òmnibus de GESOP, hivern de 2023, La llengua de les converses. Informe de resultats*. Barcelona: Departament de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya, 2023. <https://llengua.gencat.cat/web/.content/temes/dades_estudis/base-de-dades/documents/omnibus2023-converses-informe.pdf>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

DEPARTAMENT DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *L'INE publica noves dades sobre el coneixement i ús del català*. Barcelona: Departament de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya, 2023. <<https://llengua.gencat.cat/ca/detalls/noticia/LINE-publica-noves-dades-sobre-el-coneixement-i-us-del-catala>>. Darrera consulta: 5 de març de 2025.

DEPARTAMENT DE RECERCA I UNIVERSITATS. *Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya*. Barcelona: Departament de Recerca i Universitats, Generalitat de Catalunya, 2022. <https://eureka.bibliotecadigital.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.14344/118/pla_enfortiment_catala_universitats_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Darrera consulta: 23 de setembre de 2024.

DEPARTAMENT DE SALUT. *Pla per garantir el coneixement i l'ús del català en el sistema públic de salut de Catalunya 2024-2026*. Barcelona: Departament de Salut, Generalitat de Catalunya, 2024. <https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_Professionals/Recursos/serveis_linguistics/enllacos_destaquem_dreta/pla-llengua-salut.pdf>. Darrera consulta: 10 d'agost de 2024.

DUCHÊNE, Alexandre; HELLER, Monica, (ed.). *Language in Late Capitalism: Pride and Profit*. Nova York: Routledge, 2012.

ESTEVE, Albert; DEVOLDER, Daniel; DOMINGO, Andreu. «La infecunditat a Espanya: tic-tac, tic-tac, tic-tac !!!». *Perspectives demogràfiques*, núm. 1 (2016), p. 2-3. <https://ddd.uab.cat/pub/worpaper/2016/163618/Perspectives-Demografiques_CAT_012016.pdf> Darrera consulta: 26 de gener de 2025.

EUROSTAT. *Total fertility rate*. <<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00199/default/table>>. Darrera consulta: 3 de març de 2024.

GRUP D'ESTUDIS DE LLENGÜES AMENAÇADES (GELA). *Les llengües a Catalunya*. <<https://gela.cat/doku.php?id=llengues>>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. *Creixement de la població*. <<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=basics&n=10330&tema=xifpo&col=1>>. Darrera consulta: 6 de setembre de 2024.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. *Indicador conjuntural de fecunditat*. <<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ue&n=10089>>. Darrera consulta: 3 de març de 2024.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA. *Població. Per coneixement de llengües i lloc de naixement*. <<https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp&n=20832>>. Darrera consulta: 10 d'abril de 2025.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA i DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Els usos lingüístics de la població de Catalunya. Resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018*. Barcelona: Idescat i Direcció General de Política Lingüística, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 2019. <<https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxius/dossier-eulp-2018.pdf>>. Darrera consulta: 8 de juliol de 2023.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA i DEPARTAMENT DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Enquesta d'usos lingüística de la població 2023*. Barcelona: Idescat i Departament de Política Lingüística, Generalitat de Catalunya, 2025. <https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/dades_i_estudis/dades/enquesta-eulp/2023/index.html>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. *Enquesta de característiques essencials de la població i els habitatges*. Instituto Nacional de Estadística, 2021. <https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/n.m?c=Estadistica_C&cid=1254736177092&menu=ultiDatos&idp=1254735572981>. Darrera consulta: 7 de maig de 2025.

MASSAGUER COMES, Marina. *No-catalanoparlants a Catalunya: identitats socials, desigualtats i llengua catalana*. Tesi doctoral, Universitat Oberta de Catalunya,

2022. <<https://www.tdx.cat/handle/10803/687498#page=1>>. Darrera consulta: 26 de juliol de 2023.

MELERO, Maite; CALVO, Blanca; RODRÍGUEZ, Mar; VILLEGAS, Marta. «Language Report Catalan». A: REHM, Georg; WAY, Andy (ed.). *European Language Equality: A Strategic Agenda for Digital Language Equality*, p. 107-110. *Cognitive Technologies*. Cham: Springer International Publishing, 2023. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-28819-7_8>. Darrera consulta: 20 d'agost de 2023.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT (OECD). *International Migration Outlook 2024*. París: OECD Publishing, 2024. <<https://doi.org/10.1787/50b0353e-en>>. Darrera consulta: 27 de novembre de 2024.

PARLAMENT DE CATALUNYA. *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, núm. 129. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2021. <<https://www.parlament.cat/document/bopc/219656832.pdf>>. Darrera consulta: 1 de setembre de 2023.

PARLAMENT EUROPEU. *Resolució del Parlament europeu, d'11 de setembre de 2018, sobre la igualtat lingüística en l'era digital*. <https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.html>. Darrera consulta: 8 de juliol de 2023.

REHM, Georg; WAY, Andy (ed.). *European Language Equality: A Strategic Agenda for Digital Language Equality*. *Cognitive Technologies*. Cham: Springer International Publishing, 2023. <<https://doi.org/10.1007/978-3-031-28819-7>> Darrera consulta: 10 d'agost de 2023.

SÁNCHEZ, C.; MARTÍNEZ, M. «Classe social. Desigualtats de pertinença i d'arribada al mercat laboral entre la joventut». A: SERRACANT, P. (coord.). *Enquesta a la joventut de Catalunya 2017*, p. 438, vol. 2. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2018.

SÍNDIC – EL DEFENSOR DE LES PERSONES. *Drets i usos lingüístics dels infants i els adolescents a Catalunya: L'escola com a garant de la igualtat d'oportunitats* (2022). Barcelona: Síndic de Greuges de Catalunya, 2022. <https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8513/Informe%20drets%20i%20usos%20linguistics_cat_ok.pdf>. Darrera consulta: 4 de desembre de 2023.

pacteperlallengua.gencat.cat